

Møte tirsdag den 14. desember 2010 kl. 10

President: Dag Terje Andersen

Dagsorden (nr. 36):

1. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområdene 2 og 3) (Innst. 14 S (2010–2011), jf. Prop. 1 S (2010–2011))
2. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet 2010 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (Innst. 134 S (2010–2011), jf. Prop. 23 S (2010–2011) unntatt kap. 820, 821, 822 og 847)
3. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer på statsbudsjettet for 2010 under Kunnskapsdepartementet (Innst. 133 S (2010–2011), jf. Prop. 31 S (2010–2011) kap. 231)
4. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Kulturdepartementet (Innst. 135 S (2010–2011), jf. Prop. 34 S (2010–2011) unntatt kap. 310)
5. Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om samtykke til deltakelse i beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av et støtteprogram for audiovisuelt samarbeid med fagfolk fra tredjestater (MEDIA Mundus) (Innst. 160 S (2010–2011), jf. Prop. 20 S (2010–2011))
6. Stortingets vedtak til lov om endringer i politilova m.m. (Lovvedtak 23 (2010–2011), jf. Innst. 87 L (2010–2011) og Prop. 163 L (2009–2010))
7. Stortingets vedtak til lov om endringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) (Lovvedtak 24 (2010–2011), jf. Innst. 106 L (2010–2011) og Prop. 13 L (2010–2011))
8. Stortingets vedtak til lov om endringer i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (endringer relatert til ruspåverka køyring m.m.) (Lovvedtak 26 (2010–2011), jf. Innst. 105 L (2010–2011) og Prop. 9 L (2010–2011))
9. Stortingets vedtak til lov om endringer i fagskoleloven (Lovvedtak 27 (2010–2011), jf. Innst. 64 L (2010–2011) og Prop. 161 L (2009–2010))
10. Stortingets vedtak til lov om endringer i studentsamskipnadsloven (Lovvedtak 28 (2010–2011), jf. Innst. 96 L (2010–2011) og Prop. 15 L (2010–2011))
11. Stortingets vedtak til lov om endringer i foretakspensjonsloven, innskuddspensjonsloven, lov om individuell pensjonsordning mv. (Lovvedtak 29 (2010–2011), jf. Innst. 120 L (2010–2011) og Prop. 6 L (2010–2011))
12. Stortingets vedtak til lov om endringer kommuneloven (møteoffentlighet)

(Lovvedtak 30 (2010–2011), jf. Innst. 118 L (2010–2011) og Prop. 152 L (2009–2010))

13. Referat

Presidenten: Før sakene på dagens kart tas opp til behandling, vil presidenten foreslå at formiddagsmøtet om nødvendig fortsetter utover den reglementsmessige tid, kl. 16, til dagens kart er ferdigbehandlet. – Ingen innvendinger er kommet mot presidentens forslag, og det anses vedtatt.

Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at sakene nr. 1–5 behandles under ett – og anser det for vedtatt.

Sak nr. 1 [10:00:51]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2011, kapitler under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet, Kulturdepartementet og Kunnskapsdepartementet (rammeområdene 2 og 3) (Innst. 14 S (2010–2011), jf. Prop. 1 S (2010–2011))

Sak nr. 2 [10:01:02]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet 2010 under Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet (Innst. 134 S (2010–2011), jf. Prop. 23 S (2010–2011) unntatt kap. 820, 821, 822 og 847)

Sak nr. 3 [10:01:09]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer på statsbudsjettet for 2010 under Kunnskapsdepartementet (Innst. 133 S (2010–2011), jf. Prop. 31 S (2010–2011) kap. 231)

Sak nr. 4 [10:01:15]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om endringer i statsbudsjettet for 2010 under Kulturdepartementet (Innst. 135 S (2010–2011), jf. Prop. 34 S (2010–2011) unntatt kap. 310)

Sak nr. 5 [10:01:21]

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om samtykke til deltakelse i beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av et støtteprogram for audiovisuelt samarbeid med fagfolk fra tredjestater (MEDIA Mundus) (Innst. 160 S (2010–2011), jf. Prop. 20 S (2010–2011))

Presidenten: Etter ønske fra familie- og kulturkomiteen vil presidenten foreslå at debatten om budsjettinnstil-

lingen deles i to, slik at man først behandler rammeområde 2, Familie og forbruker, og deretter rammeområde 3, Kultur.

Presidenten foreslår videre at man under debatten om rammeområde 3 også behandler sakene nr. 4 og 5, og at man under rammeområde 2 også behandler sakene nr. 2 og 3.

– Det anses vedtatt.

Videre vil presidenten etter ønske fra familie- og kulturkomiteen foreslå at hver av debattene blir begrenset til 70 minutter, og at taletiden foredeles slik:

Arbeiderpartiet 25 minutter, Fremskrittspartiet 15 minutter, Høyre 10 minutter, Sosialistisk Venstreparti 5 minutter, Kristelig Folkeparti 5 minutter, Senterpartiet 5 minutter og Venstre 5 minutter.

Utover dette foreslås det at inntil tre medlemmer av regjeringen får en taletid på inntil 5 minutter hver.

Videre vil presidenten foreslå at det under begge debatter blir gitt anledning til replikkordskifte på inntil tre replikker med svar etter innlegg fra partienes hovedtalere og inntil seks replikker med svar etter innlegg fra medlemmer av regjeringen innenfor den fordelte taletid.

Videre blir det foreslått at de som måtte tegne seg på talerlisten utover den fordelte taletid, får en taletid på inntil 3 minutter.

– Det anses vedtatt.

Gunn Karin Gjul (A) [10:03:16] (komiteens leder):

Det har skjedd en kvinnerevolusjon i Norge. For 30 år siden var under halvparten av alle norske kvinner yrkesaktive. Den andre halvdel var husmødre på heltid og ble forsørget av sine menn. På tre tiår har kvinner strømmet ut i arbeidslivet. I dag er sju av ti kvinner yrkesaktive. Vi har i dag den høyeste yrkesdeltakelse blant kvinner i verden, samtidig som vi er på europatoppen i antall barnefødsler.

Å kombinere morsrollen og yrkesrollen er i de fleste andre land umulig. I Italia og Hellas er bare annenhver kvinne i arbeid. I Tyrkia er hver fjerde kvinne yrkesaktiv.

Norske småbarnsforeldre har en valgfrihet som i internasjonal målestokk er unik. Vi tvinges ikke til å velge vekk barn dersom vi ønsker å være yrkesaktive. Vi kan faktisk si ja takk til begge deler.

Foreldrepermisjonsordningen gir oss i form av dens eksistens en stor valgfrihet. Og gjennom budsjettet gjør vi ordningen enda bedre. Vi sikrer at også fedre får tilgang til den flotte ordningen gjennom å utvide fedrekvoten til hele 12 uker. Og med fedrekvoten utviser vi de gamle kjønnsrollemønstrene som har begrenset fedres valgfrihet. Det har aldri vært høyresiden som har gitt småbarnsforeldrene økt valgfrihet, og det ser vi også nå ved at de vil fjerne fedres rettigheter.

Vi har nådd målet om full barnehagedekning og dermed gjennomført den største velferdsreformen på 30 år. På grunn av mangel på barnehageplasser var først og fremst mødre tvunget til deltidsarbeid og arbeid til ukurante tider. Det er nå historie. Med full barnehagedekning er foreldres valgfrihet blitt ytterligere utvidet.

Fra å være et gode for de få har barnehager blitt et tilbud til det store flertall av barna mellom ett og seks år. Fra

å ha bygget barnehager alt hva remmer og tøy kan holde fortsetter vi barnehagesatsingen med å heve kvaliteten.

I 2011 blir barnehagene innlemmet i det kommunale rammetilskuddet. Tilskuddet til barnehager har vært øremerket fordi vi har jobbet med å få til full dekning. Nå er vi over i en ny fase, og da er det naturlig at barnehager blir finansiert på lik linje med andre kommunale tjenester som skole og barnevern.

Stadig flere barn får hjelp av barnevernet. Likevel er det mange barn som ikke får hjelp. Fylkesmennenes tilsyn avdekker at mange barnevernssaker blir henlagt på grunn av ressursmangel. Vi er i ferd med å få en ny type mappebarn. Derfor får vi nå den største innsatsen i det kommunale barnevernet siden Sandman-midlene på 1990-tallet.

I statsbudsjettet for 2011 legges det opp til 400 nye stillinger i det kommunale barnevernet. Disse blir øremerket for å sikre at pengene blir brukt på de barna som trenger hjelp. I første omgang vil behovet være flere ansatte i barnevernet. Disse skal sørge for at bekymringsmeldinger blir fulgt opp, og at de barna som trenger hjelp, følges opp videre.

I stedet for å smøre disse stillingene tynt utover til alle landets kommuner har vi valgt å la fylkesmannen tildele midler etter søknad fra kommunene. Kommuner som allerede har god bemanning, kan søke om penger til andre tiltak som vil styrke barnevernet i deres kommune. Dessuten vil kommuner som velger å samarbeide om barnevernet, bli prioritert.

Vi blir beskyldt av høyresiden for å ha allergi mot alt som er privat og for å rasere private barnevernsinstitusjoner. Det er en merkelig beskyldning i en situasjon hvor over halvparten av alle barnevernsinstitusjoner er på private hender, og hvor staten har redusert bruken av institusjonsplasser både i statlig og privat regi.

I budsjettet for 2011 foreslår Fremskrittspartiet et kutt i det statlige barnevernet på ½ mrd. kr. Høyre kutter ikke like mye, men etter begge budsjettene vil det føre til massiv nedleggelse av statlige barnevernsinstitusjoner og i verste fall fosterhjemsplasser. Dette vil være meget alvorlig for disse barna.

Dette er virkelig et ideologisk korstog mot alt som lukter statlig. Men det verste er at dette vil ramme barna som vil måtte vente lenge før de får den omsorgen de har krav på.

Det budsjettet som regjeringen legger fram i år, er et godt budsjett for de barna som har det vanskeligst, men det er også et svært godt budsjett for alle småbarnsfamilier.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Solveig Horne (FrP) [10:08:00]: Det er mye man kunne ta tak i her. Komitélederen innledet debatten med å snakke om likestilling, kvinner ut i arbeid og gamle kjønnsrollemønstre med tanke på valgfrihet, at høyresiden kommer til å rasere hele valgfriheten, og at Arbeiderpartiet gir fedre valgmulighet. Det er ingen her som snakker om kvinnes valgfrihet – altså om de kvinnene som faktisk ønsker å være hjemme. Det er også et spørsmål.

Arbeiderpartiet ønsker å gi fedre mer valgfrihet. Men

det som skjer nå, er at veldig mange familier må ha ungene sine mye tidligere i barnehagen fordi de ikke har anledning til å være hjemme – far har ikke anledning til å ta ut fedrekvotene og mor må ut i jobb. Representanten Stokkan-Grande hadde et innslag i Dagsavisen om at han ville ha barnehagetvang. Er dette noe som Gunn Karin Gjøl støtter?

Gunn Karin Gjøl (A) [10:09:02]: Jeg synes det er interessant å høre på Fremskrittspartiet når de snakker om kvinners valgfrihet. Det valfarter delegasjoner fra alle verdens land for å se på hvilke muligheter vi har gitt kvinner i Norge. Kvinner i Norge har langt større valgfrihet enn noen andre kvinner i verden. Vi har faktisk muligheten til å kunne kombinere – det å ha små barn samtidig som vi er yrkesaktive. Det er ikke vi politikere som har funnet på at vi skal bygge barnehageplasser. Det har vært et massivt krav fra kvinner helt siden 1970-tallet – gjennom kvinnekuppet ved kommunevalget i 1971 – at man bl.a. ønsker full barnehagedekning. Det å få til en god foreldrepermisjon har også vært et massivt krav fra kvinner. Så når Fremskrittspartiet snakker om valgfrihet, tror jeg kanskje Fremskrittspartiet må se på hva som ville vært konsekvensen av deres politikk, som ville være mer ufrihet for kvinner og for småbarnsfamilier.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:10:04]: Sentrale politikere i Arbeiderpartiet tar nå til orde for å endre Arbeiderpartiets familiepoltikk, og man ønsker en mer moderne familiepoltikk. Høyre ønsker selvsagt en slik debatt velkommen. Også vi mener at Arbeiderpartiets familiepoltikk har gått ut på dato, og det har blitt behov for endringer. Men dessverre er det lite nytenkning som kommer i utspillene fra familiepoltikerne i Arbeiderpartiet.

Tvang er nå det nye honnørordet i Arbeiderpartiets familiepoltikk. Man skal tvinge foreldrene til å dele foreldrepermisjonen akkurat likt mellom seg. Man skal nå tvinge foreldrene til å sende ungene til barnehagen, og fravær av grensesetting og tydelighet fra foreldre skal Arbeiderpartiet erstatte med at staten nå skal ta omsorgen for ungene våre.

Representanten Gjøl svarte ikke på spørsmålet fra representanten Horne: Er det slik at Arbeiderpartiet og regjeringen nå beveger seg mot mer tvang for å ha barn i barnehage?

Gunn Karin Gjøl (A) [10:11:11]: Jeg synes det er interessant å høre at både Høyre og Fremskrittspartiet bruker samme argumentasjon som man har brukt helt siden 1970-tallet når det gjelder Arbeiderpartiets familiepoltikk. Er det noe vi faktisk mener er særdeles moderne, er det det at kvinner kan tjene sin egen lønn og være uavhengig av menn, at kvinner selv kan få velge om de vil få barn samtidig som man er yrkesaktiv. Det er en moderne familiepoltikk, og det er valgfrihet. Det tror jeg faktisk norske kvinner ønsker. Det er ikke tvang når kvinner og familier selv velger å ha ungene i barnehagen. Vi har ikke konstruert opp behov for og etterspørsel etter barnehageplasser, det er faktisk et ønske som alle småbarnsforeld-

re har hatt. Vi kan huske at for bare noen få år tilbake lå småbarnsforeldre søvnløse om natten og var bekymret for hva man skulle gjøre med den lille poden når foreldrepermisjonen gikk ut, og man ikke hadde en barnehageplass. Det er ufrihet. Arbeiderpartiets familiepoltikk er særdeles moderne. Det er det som etterspørres av småbarnsforeldre.

Øyvind Håbrekke (KrF) [10:12:25]: Representanten Gjøl snakker varmt om valgfrihet. Det er jo interessant. Vi ser fra siste Nav-rapport, om bruk av kontantstøtten, at et flertall av foreldrene bruker kontantstøtten i en eller annen form i løpet av kontantstøtteperioden. Da blir det interessant å lese de merknadene som Arbeiderpartiet, SV og Senterpartiet har skrevet inn i innstillingen som vi i dag behandler. Der heter det:

«De velferdsordningene vi har, skal gjenspeile de behov og de liv familiene lever.»

Videre heter det:

«Derfor må familiepoltikken være i takt med tida, og de velferdsordningene vi har, skal være de som barnefamilieene etterspør.»

Betyr de tydelige signalene om valgfrihet fra representanten Gjøl og de merknadene man nå har skrevet, at vi kan forvente en mer positiv holdning til kontantstøtten fra de rød-grønne i tiden framover?

Gunn Karin Gjøl (A) [10:13:27]: Man kan lese i Soria Moria-erklæringen hva de rød-grønne mener om kontantstøtten. Vi sier at vi skal avvikle kontantstøtten for toåringene, og så skal vi ha en utvidet ordning for ettåringene. Men det er ingen hemmelighet at Arbeiderpartiet mener at kontantstøtte er en dårlig ordning. Hvis man ser på bruken av kontantstøtten i dag, ser man at den har gått ned gradvis, i takt med at man har bygd ut barnehageplasser. Det forteller at når foreldrene får muligheten til å velge, velger de barnehage framfor kontantstøtte. Vi ser også – hvis vi ser i en by som Oslo – hvem som bruker kontantstøtten. Hoveddelen av dem som bruker kontantstøtte her i byen, er innvanderfamilier – familier der barnet definitivt hadde hatt godt av å gå i barnehagen, ikke minst på grunn av språkutviklingen. Så Arbeiderpartiet synes ikke at kontantstøtteordningen er en bedre ordning i dag enn da den ble innført i 1998.

Presidenten: Dermed er replikkordskiftet omme.

Solveig Horne (FrP) [10:14:37]: Familiepoltikk har faktisk vært debattert ganske ofte i denne salen denne høsten – om barnehager, fedrekvotene og ikke minst barnevern.

Skillelinjene mellom den rød-grønne regjeringen og høyresiden kommer veldig tydelig fram i familiepoltikken. For Fremskrittspartiet er familien viktig. Det er viktig å ha en aktiv og god familiepoltikk. Man skal ikke glemme at familien faktisk er den viktigste pilaren i dagens samfunn. Fremskrittspartiet mener at å satse på familieene også vil være å satse tydelig på samfunnsgevinsten, både på kort og lang sikt.

For Fremskrittspartiet er det viktig å gi familieene frihet: valgfrihet. Frihet i hverdagen, muligheter for valgfri-

het og råderett over sin egen familiesituasjon er alfa og omega i denne saken. Å velte familienes oppgaver over på staten eller andre offentlige organer vil Fremskrittspartiet sterkt advare mot. Derfor var det nesten så en fikk kaffen i halsen da en leste Dagsavisen den 3. desember, der Arild Stokkan-Grande foreslår barnehagetvang. Det er rett og slett skremmende lesning: barnehagetvang, statlig foreldrerådgiving, statlig ubegrenset mekling – staten, staten, er det man kan lese om her.

Arbeiderpartiet ser ut til å ville ha en formynderstat. Dette er en utvikling som Fremskrittspartiet vil ta sterkt avstand fra. Det er faktisk ikke staten som eier barna; det er foreldrene som har ansvaret for å gi dem en god oppvekst. Da er det opp til oss politikere å legge forholdene til rette og styrke foreldrenes rolle overfor barna. Det offentlige kan faktisk ikke erstatte det.

Flere ganger denne høsten har vi også hørt at Norge er et av verdens beste land å bo i, og det er det. Og jeg skal være enig med komitélederen i at Norge faktisk har en av de beste foreldrepermisjonsordningene, og at det er mange som kommer til Norge for å se hvor gode ordninger vi har. Det har vært mange viktige debatter denne høsten om foreldrepermisjonen, og jeg er sikker på at siste ord i den saken heller ikke er sagt.

Regjeringen foreslår i sitt forslag til budsjett å utvide fedrekvoten. Det er liksom løsningen på alt. Likestilling blir brukt på høyt plan for å fremme dette forslaget. Høyresiden blir beskyldt for å gå baklengs inn i framtiden, vi raserer ordningen, og det brukes noen karakteristikker som ikke er sanne. La meg nå slå det fast én gang for alle: Det som er viktigst for Fremskrittspartiet i den saken, er barna. Barnas beste må komme først. Familiene skal selv få lov til å ha råderett over sin egen hverdag og selv få lov til å bestemme hvordan de vil fordele disse ukene. Man får telefoner og mailer fra fortvilte foreldre som nesten sitter og gråter i telefonen fordi de lurer på hvordan de skal fordele disse ukene. For det er ikke alle som jobber i stat og kommune. Det er faktisk bønder der ute, det er rørleggere, det er snekkere som driver enkeltmannsforetak, som ikke har mulighet til å ta ut ti uker fedrekvote. Og hva er det som skjer da, når mor ikke kan få lov til å overta disse ukene? Jo, det er at barnet må i barnehage, eller annet. Det vil si at det ikke er barns beste som blir satt i fokus med denne regjeringen. Derfor vil Fremskrittspartiet sterkt advare mot å utvide fedrekvoten.

Det har vært en stor debatt om barnevern denne høsten; vi har hatt flere debatter som har gått på krisen i barnevernet. Jeg har lyst til å slå fast, selv om statsråd Lysbakken ikke er til stede her i dag, at det er bra at det nå kommer en evaluering; Fremskrittspartiet hilser den velkommen. Men det er bare det at vi er redd for at den kommer for sent.

I fjorårets budsjett var det et flertall som understreket viktigheten av å sette inn ytterligere tiltak for å få bedre kontroll på bruken av ressurser i det statlige barnevernet. Og nå virker det som om det er statlig barnevern som er alfa og omega. Vi kommer i debatten sikkert til å høre – og har hørt det de siste ukene – beskyldninger om at Fremskrittspartiet og høyresiden vil rasere barnevernet. Det er helt feil. Det er ikke det som er saken i det hele

tatt. Fremskrittspartiet ønsker ikke å rasere barnevernet. Fremskrittspartiet ønsker å styrke barnevernet.

I en pressemelding fra de rød-grønne, som man skal forholde seg til, står det at nesten 400 barnevernsbarn kan bli satt på gata, at det blir en rasering av barnevernet, at Fremskrittspartiets representanter ikke har kunnskap om barnevernet, og at vi ikke har lyttet. Det er noe vi vil ta sterkt avstand fra, og det er dårlig av regjeringspartiene å gå ut på den måten. Man skulle nesten forvente av representantene at de kan lese, og at de vet forskjellen på å flytte på penger og å kutte på penger.

Fremskrittspartiet ønsker å styrke det kommunale barnevernet. For vi har sett flere ganger – vi hadde møte med KS for ikke så lenge siden – at kommunene ber om å få mer midler til det kommunale barnevernet. Det er kommunene som vet hvor skoen trykker, det er kommunene som er førstelinjetjenesten og har nærhet til barna. KS og kommunene klager over at de ikke får kontakt med det statlige barnevernet, og at det statlige barnevernet overprøver kommunene. Det er ikke en sann utvikling vi skal ha. Fokuset må være å hjelpe de barna der ute som trenger hjelp av staten, og da må vi kunne gi pengene til kommunene. Det er derfor Fremskrittspartiet ønsker å styrke det kommunale barnevernet med 200 000. Da flytter vi penger fra det statlige barnevernet over til det kommunale barnevernet.

Så er det sann at denne regjeringen tror at alt blir løst med fosterfamilier. Situasjonen i dag er at vi faktisk ikke har nok fosterfamilier til å ta vare på de barna som trenger hjelp. Og i den perioden, fram til vi klarer å få nye fosterfamilier, trenger vi også institusjonsplasser. Derfor ønsker Fremskrittspartiet et mangfold innen barnevernet. Vi ønsker at det skal kunne være statlige institusjoner, private ideelle organisasjoner og andre private organisasjoner. Det viktigste må være at barna får den hjelpen de trenger, og at de får det opplegget som passer for dem. Derfor ønsker Fremskrittspartiet også å styrke kjøp fra private institusjoner.

Denne komiteen har også ansvar for barnehager. Barnehager er et viktig tema. Vi ser at flere og flere bruker barnehager for barna sine. Da er det viktig at vi tar vare på de barnehagene vi har. Vi hadde ikke hatt full barnehagedekning i dag hvis vi ikke hadde hatt private barnehager.

Så har vi de siste månedene sett at de private bare har blitt herset med og hundset hele veien, og det virker som om det for denne regjeringen er slik at med en gang du har oppnådd full barnehagedekning – med god hjelp fra de private barnehagene – så skal en slå bena under dem og strupe dem.

Det som nå skje ute i kommunene, er bekymringsfullt, for vi vet at kommunene sitter og skal lage sine budsjetter, og taperen i dette er ofte barnehagene. Og når vi vet at kommunene har lite penger, og pengene til barnehagene er gått inn i rammen, så frykter Fremskrittspartiet at vi kommer til å se stor forskjellsbehandling av barnehagene ute i kommunene. Derfor vil jeg be statsråden framover følge nøye med på hvordan kommunene opprettholder barnehagetilbudet, slik at vi ser at de barna som trenger barnehage, får det.

Så ønsker Fremskrittspartiet også å få likestilt offentlige og private barnehager. Jeg tror det vi kommer til å se nå, er at det er altfor tidlig å legge det inn i rammen, når en ikke har fått 100 pst. likestilling av barnehager. Derfor er det svært beklagelig at denne regjeringen ikke har klart å følge opp det Barnehageløftet som ble vedtatt, om at en skal 100 pst. likestille private og offentlige barnehager.

Presidenten: Presidenten vil minne om – i og med at det ble nevnt at statsråd Lysbakken ikke er til stede, noe som er rimelig i og med at statsråden har permisjon – at Stortinget har fått varsel fra statsråd om at den statsråd som bestyrer departementet, er statsråd Tora Aasland, som er til stede.

Det blir åpnet for replikkordskifte.

Lene Vågslid (A) [10:24:39]: Framstegspartiet skriv i eigen merknad at statleg politikk innanfor likestillings- og diskrimineringsarbeidet er eit stort feilgrep.

I 2009 fekk Likestillings- og diskrimineringsombodet inn 302 klagesaker og gav rettleiing i 1 624 saker. Eit eksempel er Hanne, som i 2006 blei utelaten frå lønnsforhandlingane fordi ho var i foreldrepermisjon. Her blei konklusjonen frå ombodet at arbeidsgjeveren hadde brote lovverket, og saka ordna seg. Det hjelte ikkje Hanne å ha rett, før ho juridisk sett fekk rett.

Framstegspartiet sitt forslag om å leggje ned ombodet er nedlatende overfor Hanne og alle dei som har følt seg diskriminerte. Var det ifølgje Framstegspartiet eit stort feilgrep at Hanne fekk hjelp? Korleis kan Framstegspartiet forsvare at personar som blir diskriminerte og heller ikkje har råd til å gå rettens veg, berre skal klare seg sjølve, slik dei formulerer seg i alternativt statsbudsjett?

Solveig Horne (FrP) [10:25:34]: Det er jo en kjensgjerning at Fremskrittspartiet i alle år har vært imot at vi skal ha et likestillings- og diskrimineringsombud. Derfor har Fremskrittspartiet fremmet forslag om at dette skal legges ned. Det er et forslag som jeg ikke har noe problem med å forsvare, for jeg vil påpeke at vi i Fremskrittspartiet er imot enhver form for diskriminering. Men vi mener at vi har et regelverk, og det regelverket trenger vi ikke en likestillings- og diskrimineringsnemnd for å opprettholde – det har vi et rettsvesen for i dag. Og den saken representanten viste til, viser at hun hadde rett: Der var det et lovverk som ivaretok dette – rettsvesenet kan ivareta det. Vi trenger ikke en egen likestillings- og diskrimineringsnemnd for å opprettholde det.

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [10:26:35]: Fremskrittspartiet har sagt i debatter og skrevet i sine merknader at de er enig i at vi har en av verdens beste foreldrepermisjonsordninger i Norge. Vi har mulighet til å kombinere familie og jobb. Regjeringen har faktisk styrket og utvidet ordningen med nye uker. Dette gjør at familien får enda mer tid i lag – noe som er positivt. For dem som har opptjent rettigheter, er det eneste kravet for å kunne ta ut hele permisjonen at både mor og far prioriterer 12 uker av sitt liv med det nye familiemedlemmet, noe som kan være

både rimelig og ønskelig i familiepolitisk sammenheng, i og med at det er viktig at mor og far deler på dette ansvaret. Disse familiene er ofte dem som klarer seg best, viser en del forskning.

Så da lurer jeg på hvordan dette ganske rimelige kravet med å prioritere 12 uker med et nytt familiemedlem kan være en «sosialistisk tvangstrøye», som Fremskrittspartiet skriver i sine merknader?

Solveig Horne (FrP) [10:27:34]: Norge har en av verdens beste foreldrepermisjonsordninger. Og det regjeringen gjør nå, er at en skal øke denne fedrekvoten. Fremskrittspartiet er kjent med at ganske mange av Christina Nilsson Ramsøys velgere er bønder, og bøndene har faktisk ikke mulighet til å ta 12 uker foreldrepermisjon. Derfor ønsker Fremskrittspartiet å gi familien valgfrihet, slik at ukene i foreldrepermisjon kan familien få lov til å være hjemme med ungene sine. Jeg har et eksempel fra i går: Jeg fikk en mail der det var en som skrev at når hun er hjemme på gården med barnet sitt, treffer de faren nesten hver eneste dag, for de går ut og ser på når han kjører traktor. Han har lov til å være hjemme. Det som skjer nå, når Senterpartiet er med på å vedta at det skal være 12 ukers fedrekvote, er at barnet får se mindre til faren sin på grunn av at barnet må i barnehage når ikke far kan ta ut denne fedrekvoten.

Gina Knutson Barstad (SV) [10:28:48]: Fremskrittspartiets alternative budsjett heter «Dine valg avgjør», og representanten Horne brukte veldig mye tid i sitt innlegg på å snakke om valgfrihet. Men det finnes én gruppe Fremskrittspartiet ikke unner valgfrihet, og det er den gruppen som er forelsket i noen av samme kjønn. Derfor lurer jeg på, når Fremskrittspartiet fremmer individ som verdi – at det er våre valg som skal avgjøre – hvorfor Fremskrittspartiet ikke vil at disse menneskene skal ha valgfrihet til å gifte seg med hvem de vil?

Solveig Horne (FrP) [10:29:19]: Hvis jeg ikke husker feil, var det nesten en slik replikk jeg fikk i fjor også. For Fremskrittspartiet er valgfriheten veldig viktig, og friheten for enkeltmennesket står sterkt i Fremskrittspartiets partiprogram. Fremskrittspartiet er imot enhver diskriminering, når det gjelder rase, religion og kjønn, og vi mener at det ikke trengs egne regler for lesbiske og homofile. Derfor er vi imot at det skal være egne særregler for dem.

Så tok representanten opp dette med at lesbiske og homofile ikke kan få gifte seg – det gjelder ekteskapsloven. Den er Fremskrittspartiet imot. Vi mener at folk kan bo sammen, de kan leve livet sitt slik de vil, men Fremskrittspartiet mener et ekteskap skal inngås mellom mann og kvinne. Vi har ikke støttet dette når det gjelder lesbiske og homofile.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:30:26]: Familien er samfunnets viktigste fellesskap og arena for trygghet, tilhørighet og utvikling. Familien skaper og sikrer en trygg

ramme om barns oppvekst. Derfor vil Høyre gi familien muligheten til selvstendighet og innflytelse over oppdragelsen av og omsorgen for sine barn, samtidig som vi ønsker å sikre den valgfrihet og mulighet til å ta ansvar for seg selv og sine nærmeste.

Komiteen fikk en henvendelse for litt siden fra en frustrert mor. Mannen hennes var bonde, og han fikk ikke ta ut fedrekvoten sin under ett etter at hennes permisjon var over på grunn av jobben som bonde. Det resulterte i at barnet måtte i barnehagen da det var åtte måneder. Barnet og faren mistet verdifull tid sammen. Dette er et resultat av regjeringens familiepolitikk. Barnets og familiens velferd blir ofret for likestillingen. I sin iver etter å overstyre og regulere familien til folk flest detaljstyrer regjeringen familielivet, og det på bekostning av barna.

Hensynet til barnets beste er Høyres utgangspunkt for barne- og familiepolitikken. Alle barn har krav på trygghet og god omsorg. Barndommen er med på å forme oss som mennesker og samfunnsborgere. Barn er sårbare mennesker og har behov for å bli ivaretatt av gode og trygge voksne. Høyre vil fremheve det personlige ansvaret hver enkelt av oss har for å varsle om barn som på ulike måter lider. Ofte hører vi krav om at kommunene og staten må på banen for å sørge for at barn skal ha det bra. Kommunene og staten kan aldri erstatte nettverket, naboene og lokalmiljøet rundt barnet. Det er der det oppdages først når noe er galt, og det er der man kan redde et barn hvis man reagerer i tide. Derfor sier vi i Høyre: Ikke glem det personlige ansvaret hver enkelt av oss har. Ikke glem at det er vi som voksenpersoner som må si fra når vi har mistanke om at noe er galt.

Mange barn har en fantastisk barnehage å gå til. Men det er fortsatt store utfordringer når det kommer til kvaliteten i barnehagen. Høyre håper at regjeringen nå fremover vil begynne å engasjere seg mer i innholdet i barnehagen. Det er en stor utfordring å sikre en tilstrekkelig og kompetent bemanning. Hardt press på utbygging har åpenbart fått negative konsekvenser i forhold til kvalitet, noe som gjenspeiles i en stadig økning i antall dispensasjoner fra pedagogkravet og flere barn per ansatt på grunn av økningen i antall barn under tre år. Dette er ikke en situasjon Høyre er fornøyd med. Derfor setter vi av 30 mill. kr mer til kvalitet i barnehagene i årets budsjett sammenlignet med det regjeringen gjør.

Høyre mener at alle foreldre som ønsker et barnehagetilbud for sine barn, skal få muligheten til det. De foreldrene med lavest inntekt, som før maksprisordningen hadde laveste sats, har nå fått en økning i foreldrebetalingen, mens de med høyest inntekt har fått en nedjustering på over 30 pst. i sine barnehageutgifter. Det ser ut til at regjeringen er tilfreds med at sånn skal det være. Høyre mener at det er grunnlag for å heve maksimumssatsen noe og heller innføre inntektsgradert foreldrebetaling, slik at også de med lavest inntekt har muligheten til å sende sine barn i barnehage. Derfor bevilger vi 150 mill. kr ekstra sammenlignet med regjeringens budsjett, slik at de familiene med laveste inntektsnivå igjen kan nyte godt av et barnehagetilbud til en lavere pris.

For Høyre handler kontantstøtten om foreldres rett og

frihet til å velge omsorg for sine barn og hva som er til det beste for det enkelte barn. Vi må derfor gjøre det mulig for flere å bruke tid hjemme i barnas aller første leveår hvis de ønsker dette, og Høyre støtter derfor opp under kontantstøtteordningen.

Norge har en av verdens beste foreldrepermisjonsordninger, og den er det viktig å ivareta. På denne måten sikrer vi at barn får en trygg og god start på livet, og at foreldrene får ta del i den verdifulle tiden de har sammen med barnet det første året. Høyre ønsker å anerkjenne mor og far som likeverdige omsorgspersoner ved å gi foreldre mulighet til å dele hele permisjonstiden mellom seg og gi begge foreldrene selvstendig opptjeningsrett.

Et godt barnevern er et barnevern med stort mangfold av tiltak og tilbud, med høy kvalitet. Alle barn som underlegges barnevernets omsorg, har krav på et godt, tilpasset tilbud. Når staten overtar foreldreansvaret for barn, påtar den seg et særlig stort ansvar for disse barna. Høyre er derfor svært bekymret over de mange eksemplene på barn som sviktes av det offentlige, og fordi at det er tall som sier oss at det øker.

I årets statsbudsjett prioriterer derfor Høyre å hjelpe flere barn ute i kommunene fremfor å bruke mer penger på et massivt byråkrati i Bufetat her i Oslo. Derfor oppprioriterer Høyre 300 mill. kr i det statlige barnevernsbyråkratiet for å kunne bruke disse pengene på barnevelferd ute i kommunene og på private institusjonsplasser.

I likhet med regjeringspartiene ønsker vi å styrke førstelinjen, og ifølge regjeringspartiene selv er det den viktigste barnevernssatsingen som er gjort noen gang. Høyre er enig i det. Men vi styrker den satsingen med 160 mill. kr mer enn det regjeringen gjør, fordi vi er opptatt av at kommunene skal kunne hjelpe de barna som trenger det der ute. Det er de som ser dem. Det er de som har mulighet til å forebygge, og det er de som har mulighet til å sette inn riktige tiltak. Det nytter ikke å bruke penger på mer barnevernsbyråkrati før man har folk ute som kan hjelpe de barna det blir fattet vedtak om.

Noen kommuner har et velfungerende barnevern, mens andre sliter med lite ressurser og lange restanser. I dag står altfor mange barn i kø for å få fosterfamilie og for å få institusjonsplass. Flere tusen barnevernssaker henlegges hvert år. Alle disse tallene øker. De har økt under de rød-grønnes regjeringstid.

Høyre er derfor skuffet over at regjeringens eneste svar på den store, negative utviklingen vi ser, er evalueringer og utredninger. Nå har de rød-grønne gjort det til sitt varemerke, og er blitt kjent for, å sette ned utvalg. Men det holder ikke på dette feltet hvor vi har så store utfordringer, og hvor det er så mange barn som lider fordi det er tafatte og lite handlekraftige politikere på feltet.

I Høyre har vi et veldig sterkt engasjement for barna i barnevernet. Vi lytter til barna, vi lytter til foreldre, og vi lytter til de ansatte i sektoren. Vi lytter til kommunene, vi lytter til fylkesmennene som har tilsynsansvaret. De forteller oss én ting: Bufetat er et pengesluk. Det brukes altfor mange midler til byråkrati. Derfor ønsker man å føre flere midler over fra et massivt barnevernsbyråkrati og over til kommunene og førstelinjen, der vi kan hjelpe

barna. Høyre har tatt disse signalene på alvor. Vi i Høyre foreslår derfor disse endringene i vårt budsjett. Det er vi stolt av. Vi omprioriterer penger for å kunne gi barn et bedre barnevernstilbud og for å gjøre dem bedre rustet for fremtiden.

Høyre er bekymret over de tendensen vi ser fra regjeringspartiene. I større og større grad ønsker de å statliggjøre familiene og omsorgen for deres nærmeste. De ønsker mer bruk av tvang, både i familien, i omsorgen for barna og i barnehagene. Men er det slik at vi får et bedre samfunn ved å tvinge alle barn i barnehage? Er det slik at vi får et bedre samfunn ved å tvinge foreldre til å dele foreldrepermisjonen? De aller fleste familier klarer dette på en utmerket måte selv. Det offentlige må aldri tro at de bedre klarer den oppgaven familien har tatt seg av i tusenvis av år. Høyres ambisjon er derfor at det offentlige må være der for de barna som faktisk trenger det, og så må vi gi de andre muligheten til å stå på egne ben.

Jeg tar opp de forslag som Høyre er medforslagsstiller til.

Presidenten: Representanten Linda C. Hofstad Helleland har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Gunn Karin Gjøl (A) [10:41:13]: I Aftenposten i november kunne vi med stor interesse lese at Høyre ønsker at alle fedre skal få fedrekvote. Det er jo spesielt interessant siden partiet er imot fedrekvoten. I innstillingen fra komiteen er dette forslaget blitt betydelig snevret inn, for her sier man at det bare er fedre i familier der mor går tilbake i jobb, og som benytter aktivitetsplikten, som skal få rett til fedrekvote. Men da begynner jeg å stusse litt over forslaget. For ser vi på det Stortinget har vedtatt tidligere, ble jo dette innført allerede fra 1. juli 2009 – alle fedre i familier der mor går tilbake til jobb, har rett til å ta ut 47 uker av foreldrepermisjonen. Så jeg lurer på hva det egentlig er Høyre ønsker å foreslå, når dette allerede ble vedtatt fra 1. juli 2009.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:42:08]: Høyres utgangspunkt når det gjelder foreldrepermisjon, er at vi skal gi like muligheter og rettigheter til mor og far. Det har også regjeringen sagt at den ønsker. Det med å gi like rettigheter til far har man åpenbart lagt bort.

Når Høyre har lagt inn dette forslaget i budsjettet, er det basert på svar fra Statsministerens kontor og fra Barne- og likestillingsdepartementet. Det er på den bakgrunn vi har kommet med vårt forslag. Jeg registrerer at statsminister Stoltenberg nesten en uke etter artikkelen i Aftenposten prøvde å komme på en sak om at Høyre lyver. Aftenposten har fått seg forelagt svarene og brevene fra Finansdepartementet og Barne- og likestillingsdepartementet, der de sier at hvis de har gjort en feil, er det greit – men det må statsministeren ta opp med sitt embetsverk. Så jeg tror det heller er representanten Gjøl som bedre er i stand til å svare på hvordan embetsverket svarer. Men vi ønsker selvstendig opptjeningsrett for far, og det står vi for.

Gina Knutson Barstad (SV) [10:43:26]: I Høyres alternative budsjett fjerner de maksprisen for barnehager. Som følge av det øker de også kvoten på hvor mange som skal ta ut kontantstøtte. Er det en erkjennelse av at færre foreldre vil ha råd til å ha barna sine i barnehage, med Høyres nye alternative regime? Hva slags valgfrihet ligger det egentlig i det å ikke ha råd til barnehageplass?

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:43:48]: Etter at maksprisen ble innført, har utgiftene til barnehager økt for dem med lavest inntekt. Med regjeringens politikk er det slik at de som før maksprisen kom, hadde råd og mulighet til å sende barna sine i barnehage, ikke har det nå. Det er derfor Høyre bevilger 150 mill. kr mer enn det regjeringen gjør til familier med lavest inntekt, slik at alle skal ha muligheten til å sende barna sine i barnehage, ikke bare de med romslig økonomi, som regjeringen nå legger opp til. Derfor er vi veldig glad for at det forslaget blir tatt godt imot. Vi mener at alle foreldre som ønsker å sende barna sine i barnehage, skal ha muligheten til det, selv om de ikke har økonomi til det. Det er derfor vi har satt av 150 mill. kr. Vi ønsker fortsatt å gi alle familiene valgfrihet – ikke slik som regjeringspartiene tar til orde for, som ønsker å tvinge barna i barnehage. Vi ønsker at det skal være opp til foreldrene selv. Det tror jeg også foreldre setter pris på.

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [10:45:10]: Representanten Hofstad Helleland har vært inne på at man ønsker å styrke det kommunale barnevernet. Det gjør også regjeringen i sitt budsjett. Høyre argumenterer også med at mer av arbeidet burde gjøres i det kommunale barnevernet og burde gjøres lokalt. Jeg kan være enig i det også, og at mindre byråkrati kan være et av resultatene hvis kommunene får mer oppgaver enn de har i dag.

Men Høyre flytter jo ikke oppgaver i budsjettet, kun midler – noen hundre millioner kroner, dvs. at det er jo oppgaver det kuttes i og ikke byråkrati når man gjør dette over natten. Da må man jo eventuelt ha en ny oppgavefordeling hvis målet skal være å kutte byråkrati. Derfor lurer jeg på hvordan dette kan være å styrke barnevernet og være en reduksjon i byråkratiet, når man velger å gjøre det på denne måten?

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:46:08]: Det skal jeg gjerne svare representanten Ramsøy på. Da vil jeg egentlig bare gjenta ordene til hennes egne ordførere i Nord-Trøndelag, fra Senterpartiet, som har vært her på Stortinget og hatt møte med komiteen. De har ett krav: Overfør mer penger til førstelinjen, overfør mer penger til det kommunale barnevernet. Det samme sa KS i dette møtet, og vi ser at alle kommuner kommer til Stortinget og ber oss om å styrke førstelinjen. Det er de som ser de barna som har det vanskelig, det er de som tidlig kan gripe inn og redde disse barna. De forteller oss om at det statlige byråkratiet i Bufetat er et pengesluk uten like, og det hjelper ikke å sitte der og stemple papirer og drive saksbehandling hvis du ikke har et godt tilbud til barna ute i kommunen.

Så Høyre lytter til Senterpartiets ordførere rundt omkring i landet som ber oss om å styrke førstelinjen.

Gina Knutson Barstad (SV) [10:47:29]: Representanten Gjøl har helt rett i at det har skjedd en kvinnerevolusjon i Norge. Vi nyter høy likestilling sammenlignet med resten av verden. Men på tross av det er det fremdeles slik at to av tre ledere i næringslivet er menn, kvinner tjener 15 pst. mindre enn menn i timen, 43 pst. av alle kvinner jobber deltid, kvinner bruker mer enn dobbelt så mye tid på husarbeid som menn, og krisesentrene melder om mellom 8 000 og 16 000 voldtekter i året.

Disse tallene forteller at hva du opplever og hvilke muligheter du har, henger sammen med hvilket kjønn du har. Norge er ikke et likestilt samfunn. Vi som havnet under det rosa teppet på fødeklubben, tjener systematisk mindre penger og har systematisk mindre makt enn de som havnet under det blå.

I SV har vi alltid vært opptatt av denne urettferdigheten, og derfor bruker vi regjeringmakten på å gjøre noe med det. Barnehagereformen er ikke bare en stor velferdsreform, den er også en stor likestillingsreform. Kampen for barnehagene var kampen for et skikkelig tilbud for barn, men også en del av kampen for kvinners rett til og mulighet til å arbeide. Retten til arbeid og egen inntekt er grunnsteinen i kvinnefrigjøringen. Ingen er frie eller selvstendige dersom de er økonomisk avhengig av andre.

Derfor er også arbeidet for likelønn og arbeidet for bedre fordeling så viktig. De rikeste i Norge er stort sett menn. Derfor er ikke høyresidens skattelettelser til de rikeste bare dårlig fordelingspolitikk – og det er virkelig dårlig fordelingspolitikk – det er også dårlig likelønnspolitikk. Skattelettene vil øke forskjellene mellom folk, og det vil øke de økonomiske forskjellene mellom kvinner og menn.

I SV har vi motsatt agenda. Vi har bygget barnehager i hele Norges land, vi har lagt fram en melding om likelønn, og vi jobber hver eneste dag for å minske forskjellene og gjøre Norge til et likere og mer rettferdig samfunn.

Dette budsjettet er også et godt budsjett for de barna som trenger det mest. Det er lenge siden barnevernet sto så høyt på dagsordenen som nå, og det er ikke ett minutt for tidlig!

Det er lagt opp til 400 nye stillinger i dette budsjettet. Disse blir øremerket for å sikre at pengene blir brukt på de ungene som trenger hjelp. Dette er å ta tak i det umiddelbare problemet i barnevernet – gapet mellom ressurser og antall barn som trenger hjelp. Totalt styrker vi barnevernet med 390 mill. kr. Dette er det største løftet på over 20 år, og det er vi i SV stolte av å være med på.

I tillegg til styrkingen av førstelinjetjenesten styrker vi også den statlige fosterhjemstjenesten og fylkesnemndene.

Fremskrittspartiet og Høyres forslag om å kutte 1/2 mrd. kr til det statlige barnevernet har allerede vært mye omtalt, og jeg ser at de forsøker å ro seg unna. For de overfører pengene, men de overfører ikke tjenestene. Jeg tror at alle er enige om at vi har et byråkratiproblem i Bufetat, men hvis noen tror at det er et byråkrati der en kan kutte slike summer som 1/2 mrd. kr, må de tro om igjen. For-

slaget betyr en rasering av det statlige barnevernet. Kuttet tilsvarer omtrent 830 årsverk, eller hundrevis av institusjonsplasser, eller at vi må droppe den satsingen som vi har lansert på statlige fosterhjem.

Høyre og Fremskrittspartiet går her løs på barnevernet med øks. Resultatet vil være at færre barn får de tiltakene de trenger. Heldigvis vil ikke dette forslaget få flertall her i dag.

Til slutt vil jeg si at gjennom all vår politikk går det en tydelig rød tråd. Den tråden handler om å fordele bedre, den handler om å ta fra dem som har mest og gi til dem som har minst – Robin Hood-style.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Solveig Horne (FrP) [10:51:35]: I budsjettdebatten i fjor fikk Fremskrittspartiet kritikk fra representanten Barstad i forbindelse med at Fremskrittspartiet kuttet i budsjettet for mindreårige asylsøkere. Vi fikk beskjed om at vi var inhumane, og det var ingen grenser for hva slags beskrivelser som ble gjort av representanten Barstad. Da vi var kommet til revidert i år, så hadde altså regjeringen kuttet mer enn det som Fremskrittspartiet hadde gjort i sitt alternative budsjett. Og når vi ser budsjettet i år, kan man vel si det slik at en del av disse tingene som representanten Barstad viser til, ikke hadde vært gjennomført hvis man ikke hadde kuttet også på asylsøkere.

Så mitt spørsmål er: Er representanten Barstad bekvem med og glad for den innvandrings- og asylpolitikken som regjeringen fører?

Gina Knutson Barstad (SV) [10:52:27]: SV i regjering styrer mye, men vi styrer ikke hvem som kommer hit, eller hvem som ikke kommer hit. Grunnen til at det var kuttet i disse bevilgningene var nettopp at det kommer færre til Norge. Det handler om at vi skal ta vare på dem som kommer hit. Jeg holder fast på det jeg har sagt om at Fremskrittspartiet står for en inhuman asylpolitikk, og at de jobber konsekvent, hver dag, for at vi skal ha et strengere asylregime i Norge.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [10:53:08]: Jeg håper representanten Barstad er enig med meg i at alle vi som sitter her, har et genuint ønske om å gjøre barnevernet bedre, og ta bedre vare på alle de ungene som har det vondt. Derfor kommer også Høyre i budsjettet med konstruktive innspill, bl.a. omprioriteringer, og ikke kutt som representanten sikter til. De innspillene har vi fått fra mange rødgrønne ordførere rundt omkring. Når representanten Barstad har problemer med å forsvare, eller synes kanskje det er litt komplisert, at Høyre bevilger 160 mill. kr mer til førstelinjen enn det de gjør selv, går man ut med en pressemelding der man sier at det er respektløst at høyresiden leker russisk rulett med barnevernet.

Synes representanten Barstad det er en konstruktiv måte å debattere barnevernet på? Vi har det øverste ansvaret for barnevernet, det er i vår interesse å føre debatten på en konstruktiv måte. Er det slikt vi vil høre mer av i fremtiden?

Gina Knutson Barstad (SV) [10:54:15]: Høyresiden kommer ikke unna at de sier at de overfører penger, og det gjør de kanskje, men de overfører ikke oppgaver. Det er en byråkratiutfordring i Bufetat, men ikke en byråkratiutfordring på en halv milliard kroner. De kuttene tilsvarer 830 årsverk og mange institusjonsplasser. Jeg har lyst til å minne om at det statlige barnevernet tar seg av de barna som trenger det aller mest. Dermed synes jeg at høyresiden maler med en svært bred pensel i sine forslag, og at det er litt spesielt at man kritiserer de kuttforslagene som er gjort. Konsekvensen av det forslaget vil være mindre kompetanse, mindre hjelp til de ungene som i dag får hjelp av det statlige barnevernet.

Øyvind Håbrekke (KrF) [10:55:09]: SV er jo et parti med et stort hjerte som vil veldig mye, i likhet med mitt eget. Nå snakker representanten varmt for barnevernet, og det gleder meg å høre. Det er jo slik at regjeringen, og representanten representerer regjeringspartiene, har ambisiøse planer om full sykehjemsdekning innen 2015. Det er en regjering som er veldig stolt av at den hadde store ambisjoner for barnehageutbygging, og at det skulle være full barnehagedekning innen 2007, med til dels drastiske konsekvenser for partilederen dersom man ikke klarte å oppfylle det.

For barnevernet, som ikke representerer de samme brede velgergruppene som de to andre sektorene, finnes det ingen tilsvarende opptrappingsplan, det finnes ingen tilsvarende tidsfrist – det finnes ikke noe tilsvarende trykk for å komme i mål innen en gitt frist. Er representanten Barstad stolt av regjeringens prioriteringer i så henseende?

Gina Knutson Barstad (SV) [10:56:19]: Jeg er stolt av regjeringens prioriteringer på barnevernsfeltet, og jeg er stolt av at mitt eget parti har vært med på å sette dette aller høyest på den politiske dagsordenen det siste året. Det er jeg stolt av. Jeg er stolt av at vi har en opptrappingsplan. Man må tenke på at vi har flere problemstillinger i barnevernet. Den ene er den umiddelbare problemstillingen som handler om å få flere stillinger inn i barnevernet nå, for de klarer ikke å behandle de sakene de har. Og det andre er den strukturelle problemstillingen. Da vil SV prøve å unngå å gjøre den feilen som ble gjort forrige gang man hadde en stor barnevernsreform, og det var å trekke ned en reform over hodet på de ansatte, noe ingen i denne salen står og forsvarer i dag. Vi må gjøre grundig arbeid når vi har strukturelle problemer i barnevernet. Men jeg er stolt av at vi tar i et tak og har den største satsingen på 20 år på dette feltet.

Presidenten: Replikskordskiftet er omme.

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [10:57:24]: Når vi skal debattere årets budsjett på barne-, familie- og likestillingsområdet, er det naturlig å starte med barnevernet. Det er et felt som har vært diskutert mye, som krever mye – og et område der vi nå gjør mye.

Det kommunale barnevernet har et stort arbeidspress og et veldig stort ansvar. Det er de som er førstelinjen, og

det er de som driver forebygging. Da trenger de både mer ressurser, mer kompetanse og flere tiltak i det kommunale barnevernet. Det gjør vi ved at vi på årets budsjett bevilger 240 mill. kr som skal gå til nye stillinger i barnevernet, eller til andre tiltak som kan bidra til kompetanseheving i barnevernet. Det er ikke en engangssatsing, men det er et løft som det er viktig at vi er med og følger opp i de nærmeste årene.

Senterpartiet vil prioritere det kommunale barnevernet. Høy kompetanse der er med på å sikre at vi får en kvalitet på den jobben som utføres. Gjennom god fagkunnskap hos ansatte i barnevernet sikrer vi at det alltid er ungenes behov som blir satt først, og at de ansatte blir enda flinkere til å se ungenes behov og de utfordringene de har på hjemmebane.

Det blir gjort mye innenfor barnevernet i dette budsjettet, samtidig må vi være ærlige på at det også er mye ugjort som står foran oss.

For Senterpartiet er familien den grunnleggende sosiale enheten i samfunnet. Ungenes behov for omsorg, trygghet og nærhet må tilfredsstilles der. Men familien er på mange måter under sterkt press. Med de endringene som skjer i arbeidslivet og generelle samfunnsendringer, dukker det opp nye problemstillinger. Det må vi også ta på alvor.

I denne sammenhengen er familievern et veldig viktig. Familievernkontor finnes over hele landet, og de har en viktig rolle når det gjelder både parterapi og konfliktløsning. Familiekontoret skal være den naturlige plassen å søke hjelp for samlivsproblemer eller mekling.

Vi vet også at det er en sammenheng mellom antall barn som får hjelp i barnevernet, og antall skilsmisser og separasjoner. Det er den indikatoren som slår sterkest ut når det gjelder behov for barnevern. I tillegg vet vi at ungene som bor i konfliktfylte familier, i større grad har behov for hjelp. Derfor vil familievern være viktig og forebyggende også i forhold til barnevernet.

Det er positivt at departementet har hatt en gjennomgang av familievern for å vurdere om det tilbudet vi har i dag, er tilpasset det behovet som finnes, og jeg ser fram til en diskusjon rundt eventuelle endringer i familievernets rolle og organisering etter den interne evalueringen som har vært.

Vi har i Norge veldig gode og fleksible velferdsordninger i forbindelse med fødsel og omsorg for barn, selv om man nesten blir i tvil når man hører at enkelte snakker både om statlige tvangstrøyer og overstyring av familien.

Foreldrepermisjon er hyppig diskutert i familie- og kulturkomiteen, og regjeringen har gjennom likelønnsmeldingen varslet at de ønsker å vurdere en ny inndeling av foreldrepermisjonen. Den inndelingen vil bidra til å styrke familien gjennom at både mor og far er sikret noen uker, samtidig som behovet for fleksibilitet og valgfrihet er ivarettatt.

Det er viktig at fedre i enda større grad deltar aktivt i det nyfødte barnets hverdag. Selv om det har vært en stor utvikling de siste 10–15 årene rundt menns omsorg for egne barn, har vi fortsatt en ganske lang vei å gå før vi kan si at vi har et likestilt foreldreskap i Norge. Det er

også noe som blir bekreftet av flere i næringslivet. Det er også forsket på at fedrekvoten har effekt på lang sikt ved at far tar større ansvar for barna også når de blir større.

Hvis man ikke får gjort noe med målet om likestilling i ansvar for barn og familie, vil det også virke negativt inn på andre mål vi har satt oss, bl.a. rundt lønnsgapet mellom kvinner og menn. Dette er et felt som også vil bli diskutert mye framover. Det som er viktig for Senterpartiet, er at vi klarer å vektlegge både behovet den enkelte familien har for å organisere seg som den vil, samtidig som vi stiller krav til de ordningene og de statlige midlene vi faktisk bruker på at vi har verdens beste foreldrepermisjonsordning i Norge. Det må vi ikke glemme når vi diskuterer innretningen og detaljene i den ordningen vi har i dag.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Solveig Horne (FrP) [11:02:11]: Representanten viste i sitt innlegg til hvor viktig det er med det kommunale barnevernet, for det er de som kjenner barnas situasjon og kan gi nærmest hjelp. Når komiteen har møte med KS, er det helt klare signaler som kommer – de kritiserer det byråkratiet som det blir lagt opp til nå, og mangelen på tillit til kommunene. Regjeringen legger opp til at de skal øke bevilgningene, men man må søke fylkesmannen om disse pengene.

Ordføreren fra Steinkjer, som er fra Senterpartiet, sier at det er lagt opp til en dyr og byråkratisk prosess for å fordele småpenger. Steinkjer-ordføreren reagerer også på det han mener er en manglende tillit fra regjeringen til at det er kommunene som er de nærmeste til å finne de beste løsningene i barnevernet. Mitt spørsmål til representanten fra Senterpartiet blir da: Er representanten enig i senterpartiordføreren fra Steinkjer sin kritikk av regjeringen for manglende tillit til kommunene?

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [11:03:16]: Jeg er enig i at vi har utfordringer med byråkratiet i det statlige barnevernet, og det ønsker vi å se på når vi skal ha den evalueringen av barnevernet som er varslet fra regjeringen.

Så er det viktig å nevne at Steinkjer-ordføreren også snakket om at man har prioritert veldig mye også på forebygging. Det er nettopp noe som er prioritert gjennom økte midler fra regjeringen til kommunene, og har vært med og styrket bl.a. kommuneøkonomien, som igjen er med på å gjøre at vi kan styrke barnevernet i kommunene, slik man bl.a. har gjort på Steinkjer.

Så har ikke jeg heller sagt at denne ordningen er den vi skal ha i alle år framover. Nå må vi se på hvordan denne ordningen fungerer. Den har jo ennå ikke trådt i kraft. Det er viktig å se hva slags effekt den får. Jeg er villig til å diskutere om vi skal ha noen andre innretninger på den ordningen. Men det som er viktig å si, som både ordføreren på Steinkjer og mange andre har sagt, er at det er viktig at vi nå kommer med midler som er prioritert til barnevernet. Så kan vi gjerne se på hvordan disse midlene skal fordeles. Det viktigste er at pengene nå er på bordet.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:04:21]: Slik jeg kjenner Senterpartiet, er Senterpartiet imot tvang, i hvert fall ute i kommunene. Jeg synes ikke det er noe rart at vi får, i hvert fall hos oss, veldig mange frustrerte og bekymrede tilbakemeldinger fra mange foreldre, særlig mange bønder, som er veldig skuffet over at Senterpartiet nå innfører tvang og kvoteordninger i foreldrepermisjonen, og som er skuffet over at man i regjeringspartiene også tar til orde for tvang i barnehage.

Det er også mange som er bekymret for at Senterpartiet er med på korstoget mot private barnevernstinstitusjoner. Det er flere senterpartifolk som driver private barnevernstinstitusjoner rundt omkring i landet.

Er det sånn at Senterpartiet er komfortabel med at tvang og et korstog mot private aktører er riktig linje på dette området framover?

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [11:05:41]: Jeg er ikke enig i premissene i spørsmålet – at det er tvang som er løsningen. Denne regjeringen har faktisk satset på foreldrepermisjonsordningen ved å gjøre den mer fleksibel.

Jeg må si jeg er litt overrasket over den rørende omsorgen for norske bønder.

Senterpartiet har gått inn for å styrke velferdsordningene. Det er vi gjerne med på videre, og det virker jo som Høyre og Fremskrittspartiet også er med på det. Så der vil jeg ikke si at det er tvang. Der er det en veldig fleksibel ordning vi har. Fedrekvoten er jo en mulighet, og ikke tvang.

Når det gjelder private barnevernstinstitusjoner, vil jeg heller ikke si at det er et korstog mot dem. I våre merknader kan representanten Hofstad Helleland lese at hele regjeringen legger til grunn at det er barnets beste som skal ligge til grunn. Så i de tilfellene det er private barnevernstinstitusjoner som er den beste løsningen for ungene, er det de institusjonene som skal velges. Det er vårt utgangspunkt også videre. Vi er gjerne med og diskuterer hvordan denne fordelingen skal gjøres, og det er det også lagt opp til i den evalueringen av barnevernet som er varslet.

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:06:47]: Representanten Ramsøy var rørt over Høyres omsorg for norske bønder. Jeg kan si for mitt vedkommende at jeg i hvert fall gleder meg over Senterpartiets omsorg for familievernet. Representanten Ramsøy er faktisk den eneste representanten fra de rød-grønne som snakker med entusiasme om familievernet. Det har jeg også merket meg tidligere. Det er en omsorg som om mulig er enda mer troverdig enn Høyres omsorg for norske bønder. Så får vi håpe at det også gir seg utslag i politiske gjennomslag i den rød-grønne regjeringen.

Mitt spørsmål dreier seg om de ideelle institusjonene i barnevernet. I går kveld behandlet vi en sak der flertallet i denne salen sa at det haster med å få på plass mer langsiktige rammebetingelser fordi de faktisk er i ferd med å dø ut. Så spørsmålet er: Hva vil Senterpartiet bidra med i det rød-grønne flertallet for å sikre at det faktisk blir handling ut av ord, og at vi redder de ideelle institusjonene i barnevernet?

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [11:08:00]: Det er en veldig viktig debatt som representanten fra Kristelig Folkeparti løfter fram. Mange av svarene fra Senterpartiet kom under debatten i går. Jeg tror at det vi er nødt til å gjøre på dette feltet, er ganske mange ting. Vi er nødt til å se på hvordan vi legger opp hele det anbudssystemet vi har i dag. I den evalueringen som er varslet av gjennomgangen av barnevernet, skal man også se på forholdet mellom institusjoner og fosterhjem. Da er vi nødt til å se på hva slags institusjoner vi ønsker å bruke. Vi må vurdere størrelsen på institusjonene: Hvem er det som passer best? Jeg tror mange av de kriteriene vi legger til grunn, vil komme nettopp på den bruken av institusjonene som representanten fra Kristelig Folkeparti er innom.

Et av tiltakene er å se på hele systemet, hvordan det er lagt opp i dag, og få det mer langsiktig, mer forutsigbart og gå inn og mene noe om hvilke institusjoner vi mener er de beste løsningene for ungene, for det er de som skal være i sentrum, og ikke hvilke institusjoner vi ønsker å bruke.

Presidenten: Dermed er replikkordskiftet omme.

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:09:43]: Budsjettdebattene i Stortinget denne høsten står i sterk kontrast til de tilsvarende debattene i våre gode naboland rundt oss. Tvbilder av rasende demonstranter som protesterer mot ulike budsjettforslag i ulike europeiske land, er blitt dagligdags.

Vi har kommet bedre ut av finanskrisen enn de fleste andre land. Det er plass til videreutvikling av velferdstjenestene våre, og vi legger planer for nye satsinger.

Flere medier, som Aftenposten, NRK og andre, har i høst brakt nærgående reportasjer om enkeltmenneskers skjebne i kjølvannet av kuttene i offentlige budsjetter, som nå gjennomføres i nabolandene våre. Historiene viser noe som kanskje er selvfølgelig, men likevel til ettertanke. De som strever med å få endene til å møtes når velferdsgodene kuttet, støtter seg på sine nærmeste, familiemedlemmer som kan tre støttende til. Nå var også familierelasjonene der lenge før kommune og stat ble oppfunnet.

I den norske budsjettdebatten legges det ned et enormt engasjement og enorm ressursbruk i alt som er skakt og skeivt i samfunnet og i folks liv, og som bør repareres. Et av de store paradoksene er hvor lite interesse det er for å stille det enkle spørsmålet: Hvorfor? Hva kan vi gjøre for å forhindre at det skjer igjen? Å styrke og støtte opp om de nærmeste relasjonene folk har i sin hverdag, styrker hver enkelt av oss. Det styrker vår motstandskraft mot de utfordringene som livet gir oss, det gjør oss mindre sårbare, og det styrker fellesskapet.

Hvorfor er det nok en budsjettdebatt i familiekomiteen uten at familievernet løftes fram som en satsing? Hvorfor er ikke de små bevilgningene til samlivskurs doblet, tredoblet eller firedoblet? Det hadde, for å si det forsiktig, ikke gitt utslag på verken handlingsregel, rente eller kronekurs. Det våger jeg å påstå med en tidligere finansminister i salen.

La meg sitere fra Frode Thuen, som skrev en ar-

tikkel i Aftenposten nylig, der han stiller akkurat disse spørsmålene om manglende satsing på familievernet:

«Er dette bare uttrykk for politikkenes kortsiktighet?

Eller skyldes det mest av alt at det alltid er lettere å prioritere skadereparasjon, enn å forebygge? (...) Er det bare enkel og brutal realpolitikk – at man kutter der det gjør minst vondt? Der det provoserer færrest velgere? Eller er det et «arbeidshell»? (...) Eller handler det egentlig om politisk ideologi?»

Hvorfor koster det så mye å løfte bevilgningene så lite til det som betyr aller mest for aller flest? Den rød-grønne regjeringen makter ikke å finne plass til disse relativt små beløpene, men greier til og med å kutte i samlivskurs som Godt samliv! og Hva med oss?.

Kristelig Folkeparti er glad for at flertallet i en merknad presiserer at man innenfor rammen for tiltak til funksjonshemmede skal sikre Hva med oss? for neste år, men venter spent på fortsettelsen for senere år. Det er manglende prioritering og oppmerksomhet som gjør en slik glipp mulig. Det er manglende prioritering og oppmerksomhet som gjør at politisk ledelse i departementet klarer å gi opptil flere innbyrdes motstridende begrunnelser for at kuttet i det hele tatt var nødvendig.

I noen familier makter ikke foreldrene å gi ungene den omsorgen de trenger. Derfor betyr en god familiepolitikk at vi også trenger et barnevern med full dekning, akkurat som vi vil ha full dekning av barnehager og sykehjem. Tenk at vi har en regjering som har sittet i fem år og ikke har klart å si det. Regjeringens motto ser ut til å være at barnevernet tar vi litt pø om pø, som det heter.

I budsjettet for 2011 har barnevernet kommet ganske bra ut. Det blir mer til kommunene og mer til fylkesnemndene. Bra! Det er bare det at ingen vet hva som skal skje neste budsjett. Rådmennene vet ikke hva de skal gjøre med penger de ikke vet om de har om et halvt år etter at de får virkning. Tiltakene vil virke først i annet halvår med Regjeringens opplegg.

Kommunene fikk klar beskjed om at barnehagesatsingen varte til vi har plass til alle. I barnevernet får vi se det an og håpe det beste. Neste år kan barnevernet være taper eller vinner. Kristelig Folkeparti venter i spenning og har ikke tenkt å gi opp kampen før vi har et fullverdig barnevern med en opptrappingsplan om full dekning i alle ledd. Problemet er at ungene ikke har tid til å vente.

Det bekymrer meg at vi merker en barnevernsdebatt der de rød-grønne representantene er selvtilfreds med det man har levert så langt i statsbudsjettet, og er veldig fornøyd med at man har funnet svakhetspunkt i Høyres og Fremskrittspartiets budsjetter, som man kan kritisere dem for, men så sier man ikke ett ord om hva man vil for fremtiden, så sier man ikke ett ord om hva man har tenkt å gjøre i 2012 og 2013 og hvordan man skal trappe opp barnevernet til det har et anstendig nivå og ungene faktisk har fått et hjem og fått omsorg og tilbud som de sårt trenger.

Jeg tar opp de forslagene som Kristelig Folkeparti står alene om i innstillingen.

Presidenten: Representanten Øyvind Håbrekke har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir åpnet for replikkordskifte.

Kåre Simensen (A) [11:15:09]: På vei til Stortinget i dag hørte jeg på radioen. Der var temaet vennskapet mellom Erna Solberg og Siv Jensen i forbindelse med det å starte ny regjering, og det er vel ingen som er i tvil om at det vennskapet er så godt at det blir ny regjering. Men det var også interessant å registrere at de så gjerne ville invitere Kristelig Folkeparti inn i det vennskapet og inn i en sånn regjering.

Når vi ser på det framlagte budsjettet som vi behandler i dag, registrerer vi store forskjeller mellom de blå vennene og verdipartiet Kristelig Folkeparti på viktige politikkområder som likestilling, barnevern, familiepolitikk, barnehage tilbud til samiske barn, for å nevne noen. Så mitt spørsmål til Kristelig Folkeparti er: Vil Kristelig Folkeparti i et framtidig blått regjeringssamarbeid gi opp disse politikkområdene på bekostning av en framtidig regjeringssposisjon?

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:16:04]: Det er veldig hyggelig at både Høyre og Fremskrittspartiet ønsker å invitere med Kristelig Folkeparti i regjering. Vi merker også en betydelig interesse fra den andre siden av banehalvdelene, for å si det sånn, og det tar vi i Kristelig Folkeparti som en stor tillitserklæring.

Som jeg sa i mitt innlegg, er vi opptatt av å bygge opp om de verdiene som betyr mest for folk, om familieverdiene, nærmiljøverdiene, lokalsamfunnene, frivillighet og det som styrker fellesskapet. Vi er opptatt av ikke-materielle verdier, for vi tror at det er det som betyr mest når det kommer til stykket. Da slåss vi for det, da løfter vi fram det, og så får de andre partiene forholde seg til det. Hvis de ønsker vår gunst og ønsker et samarbeid, må man legge i bunnen de prioriteringene som vi ønsker. Vi skal slåss for de verdiene vi står for, og så skal vi samarbeide med de partiene som gir oss gjennomslag for de viktige sakene vi har på dagsordenen.

Gina Knutson Barstad (SV) [11:17:13]: Kristelig Folkeparti har tidligere i debatten erklært seg som en varm tilhenger av kontantstøtten. Men i en by som Oslo viser det seg at veldig mange av dem som mottar kontantstøtte, har unger som har ekstra behov for å gå i barnehage. Da snakker jeg om barn med minoritetsbakgrunn som har behov for språkutvikling, og som trenger det ekstra det er å gå i barnehage, for å få et bedre utgangspunkt når de begynner på skolen.

Har Kristelig Folkeparti noen kommentar til hva de ønsker å gjøre for å hjelpe disse barna?

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:17:58]: Vi hørte jo først i debatten et entusiastisk innlegg om valgfrihet fra fraksjonslederen for de rød-grønne i familiekomiteen. Hvis valgfrihet skal legges til grunn, må disse foreldrene få lov til velge hva slags omsorgsform de synes er best for sine unger. Da viser jo resultatene av det at de aller, aller fleste norske foreldre ønsker å bruke barnehage for ungene sine, i en eller annen form, enten man er norsk, eller man

har innvandrerbakgrunn. Så ønsker veldig mange av dem igjen å blande det med ulike former for uttak av kontantstøtte i hele eller deler av kontantstøtteperioden. Hvis den valgfriheten skal gis norske foreldre, må den jo også kunne gis innvandrereforeldre, i tillit til at de velger fornuftig for sine unger.

Når det gjelder språkutvikling, er det viktig å minne om at kontantstøtten faktisk er for 1-åringer og 2-åringer, og du skal faktisk ha fylt tre, fire og fem år før du begynner på skolen. Det tror jeg er en utfordring som er fullt mulig å sikre, bl.a. med gratis kjernetid og andre tiltak, uten å ta fra foreldrene valgfriheten.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Trine Skei Grande (V) [11:19:33]: I Venstres alternative budsjett er et av de store satsingsområdene å bekjempe fattigdom, spesielt fattigdom hos barn. Derfor har vi en omprioritering i forhold til regjeringas budsjett på 1,8 mrd. kr nettopp til det formålet. Flere av tiltakene ligger under de to rammeområdene som vi diskuterer i dag.

Men jeg har også lyst til å løfte fram noen av de andre enkelttiltakene.

For det første er Venstre en like entusiastisk tilhenger av barnehage som mange andre her på talerstolen. Jeg tror entusiasmen er å finne på alle fløyene, men vi syns det nå er viktig å ha fokus på kvalitet innenfor de barnehageplassene man faktisk har bygd. Derfor har vi et ønske om å plusse på forskning på feltet. Vi syns egentlig vi kan for lite om hva barnehage er, og hvilke metoder innenfor sektoren som fungerer best for barn. Vi ønsker også å ha en egen pakke for rekruttering av førskolelærere. Til det har vi satt av 25 mill. kr.

Vi har lagt inn likebehandling av private og offentlige barnehager, og vi ønsker også gradert foreldrebetaling. Grunnen til det er at vi nå har hatt en reform når det gjelder foreldrebetaling i barnehagen. I veldig mange kommuner har det ført til at de med best råd har fått billigere barnehage, mens de med dårligst råd har fått dyrere eller ikke fått noen prisreduksjon. Derfor har vi lagt inn penger for å få til en større grad av gradering i foreldrebetalinga i barnehagen.

Venstre har over de siste fem årene vært veldig opptatt av å gjøre noe for de familiene som tar det ansvaret det er å ta til seg et barn som ikke har foreldre. Vi syns at vi gir altfor lite støtte til de foreldrene som gjør akkurat det, og vi ønsker å øke adopsjonsstøtten til 1 G.

Vi er også blant de partiene som har foreslått noen store grep innenfor barnevernet, ikke bare snakk. Vi foreslår nå en stor reform, der vi flytter pengene nedover til kommunene, bort fra det regionale leddet, bort fra byråkratiet. Vi flytter penger, ansvar og avgjørelser til dem som ser ungene i øynene.

Så er det sånn at vi her har snakket veldig mye om fedrekvoter og fedres rettigheter overfor barn. Derfor syns jeg det er litt rart at man ikke har gått inn for sjølsten-dig opp tjeningsrett for fedre også i fedrekvoten. Det gjør

Venstre i sitt alternative budsjett, og vi ser faktisk på det som et viktig likestillingsgrep.

Vi har også omdelt noen forslag i salen i dag, som jeg nå gjerne vil ta opp. Et av dem, det første, angår dette rammeområdet.

For noen år siden var det mange som løftet det at familieformene i dag er under endring. Flertallet av dem som bor her i byen, bor alene, mens vi har veldig lite politikk for hvordan vi skal gjøre livet bedre for dem som velger å bo alene. Det er en undersøkelse, startet av Bondevik II-regjeringen, fra Statistisk sentralbyrå som viser at dette er en gruppe som taper på inntektsfronten, som har dårligere helseutvikling, og som også taper på mange andre fronter. Likevel er det noe som ikke passer inn i de enkelte partiers partiprogram eller i en eller annen studiesirkel man har gått i – at dette skal være en gruppe man løfter. Hadde det vært en annen gruppe som hadde tapt så mye på helseområdet, tapt så mye i inntektsutvikling eller andre ting, hadde nok dette stått øverst på agendaen.

Jeg vil slutte der jeg begynte. Kampen mot fattigdom er ikke noen kamp man vinner en gang for alle, men barn velger aldri sin barndom. Derfor er det viktig for oss å satse på alle de tiltak vi kan for å utligne forskjellen mellom de ulike oppvekstvilkårene som unger får. Derfor er en av de fem store satsingene i Venstres alternative budsjett kampen mot fattigdom hos barn. Det kommer det også til å være framover.

Presidenten: Representanten Trine Skei Grande har tatt opp de forslagene hun refererte til, som altså er omdelt i salen.

Det blir åpnet for replikkordskifte.

Gunn Karin Gjul (A) [11:24:35]: Jeg synes det er godt å høre på en Venstre-politiker som forsvarer fedrekvoten, og som absolutt ser at fedrekvoten er viktig både for barn, for far og for likestilling.

Jeg har også med interesse sett forslag fra Venstre i Stortinget, både i denne perioden og i forrige periode, hvor de ønsker å utvide foreldrepengeperioden til 65 uker. Det i seg sjøl kan være greit nok, men vi har allerede i dag verdens beste foreldrepermisjonsordning. Når man ser at dette vil koste 4,5–7 mrd. kr ekstra, stiller jeg spørsmålet: Kunne ikke Venstre tenkt seg kanskje å bruke disse pengene på en bedre måte? Venstre snakker veldig mye om de fattige barna. Ville det ikke heller vært naturlig å bruke pengene på en måte som hadde kommet dem til gode, i stedet for å utvide en ordning som allerede er definert som den beste i verden?

Trine Skei Grande (V) [11:25:34]: Sjøl om vi er gode på noe, betyr ikke det at vi ikke skal bli bedre. Det er faktisk sånn at vi klarer å omprioritere 1 812 mill. kr, altså 1,8 mrd. kr og over det, til fattige barn mer enn regjeringa. Så vi klarer det.

Så klarer vi å gjøre noe med opptjeningsrett for fedre, som jeg synes det er veldig rart at regjeringa ikke har gjort noe mer med. Den kunne ha vært sikret også i fedrekvoten, sånn at man sikrer seg at fedre som har partner som er

hjemmeværende, også skal ha rett til å være sammen med sine barn og få kompensasjon, og at også fedres rettigheter ut fra egen lønn blir behandlet.

Vi ønsker å strekke oss for å lage bedre ordninger. I vår modell er det en tredeling, men det er også sånn at man kan ta ut foreldrepermisjon over lengre tid, sånn at familien får mulighet til å disponere helt sjøl hvordan man skal ta ut foreldrepermisjonen.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Statsråd Tora Aasland [11:26:52]: En god oppvekstpolitikk er en politikk for en god framtid – for den enkelte og for samfunnet. Derfor må vi sikre alle barn en best mulig oppvekst, også der hvor familien ikke strekker til. Derfor foreslår regjeringen å styrke barnevernet med totalt 390 mill. kr i neste års budsjett.

Stadig flere barn får hjelp av barnevernet. I løpet av 2009 mottok 46 500 barn og unge hjelp. Dette er en økning på 46 pst. fra 2000 til 2010. Kommunene gjør en viktig og stor innsats på barnevernsfeltet. Samtidig vet vi at mange kommuner ikke klarer å hjelpe barna godt nok. Vi må være sikre på at de ansatte i førstelinjen i barnevernet er i stand til å behandle alle bekymringsmeldingene som kommer inn, på en god nok måte, og at ingen saker henlegges uten at vi er helt sikre på at det er et godt faglig grunnlag for det. Vi trenger et krafttak for de mest utsatte barna. Derfor øremerker vi 240 mill. kr, nettopp for å øke antall stillinger i det kommunale barnevernet. Dette er, som flere talere har vært inne på, det største løftet for det kommunale barnevernet på 20 år. Det var på tide.

I tillegg til satsingen på kommunalt barnevern foreslår regjeringen å styrke det statlige barnevernet med til sammen 150 mill. kr i 2011.

Det har vært en kraftig økning i antall saker til behandling i fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker. Mangel på kapasitet i nemndene har ført til at barn har måttet vente for lenge på å få avklaring av sin omsorgssituasjon. For å gjøre noe med dette foreslår vi at bevilgningen til fylkesnemndene økes med 10 mill. kr.

Flere barn trenger hjelp fra det statlige barnevernet i form av institusjonsplasser, fosterhjemsplasser og andre statlige tiltak. Derfor foreslår vi å øke bevilgningen til det statlige barnevernet med 20 mill. kr.

De statlige fosterhjemmene tar imot barn med krevende tilleggsutfordringer. I disse hjemmene kreves det at en av foreldrene må være hjemme på heltid. Det er nødvendig å kompensere disse ekstra. Derfor foreslår vi å øke bevilgningen til de statlige fosterhjemmene også.

Styrkingen av barnevernet som regjeringen legger opp til i budsjettet for 2011, vil bidra til at førstelinjen i barnevernet settes bedre i stand til å behandle alle saker som kommer inn, på en god måte, bidra til at barn som trenger det, får et tiltak i statlig barnevern, og at barn ikke må vente for å få behandlet en sak i fylkesnemndene.

Regjeringen har nylig lagt fram likelønnsmeldingen «Likestilling for likelønn», og jeg er glad for at viktige tiltak der gjenspeiles allerede i budsjettet for neste år. Foreldrepermisjonen er en viktig velferdsordning som legger

til rette for at både mor og far kan kombinere yrkesdelta-
kelse og omsorg for små barn. Jeg er glad for at regjerin-
gens forslag om utvidelse av foreldrepengeperioden med
én uke får støtte i Stortinget.

Regjeringens mål er et likestilt samfunn, der foreldre
deltar på lik linje i arbeidsliv og familieliv. En viktig forut-
setning for å nå dette målet er at fedre tar en større del av
ansvaret hjemme enn de gjør i dag. Jeg har vanskelig for
å forstå Høyre og Fremskrittspartiet som vil fjerne fedre-
kvoten. Fedrekvoten har vært avgjørende for å få fedre til
å øke sitt uttak av foreldrepenger. Fedrekvoten er en ret-
tighet for far, både overfor arbeidsgiver og mor, og sikrer
far og barn tid sammen. Når Stortinget i dag vedtar å for-
lenge fedrekvoten til tolv uker, er det historisk, og det er
et viktig skritt mot en mer likestilt ordning også når det
gjelder foreldrepengene.

I den nylig fremlagte stortingsmeldingen om likestil-
ling for likelønn varsler regjeringen dessuten at den vil se
nærmere på grupper av fedre som i dag ikke kan ta ut per-
misjon, med tanke på å vurdere endringer i deres uttaks-
muligheter. Det er en selvfølge når vi nå jobber videre med
stortingsmeldingen om likestilling for likelønn, at vi går
igjennom alt som kan forbedre ordningene, alt som kan
skape mer likestilling, og alt som kan gjøre likestillingen
mer reell mellom mor og far i familien.

Til slutt noen ord om en annen sak under mitt depar-
tement, nemlig Finansportalen. I disse juletider bør man
også snakke litt forbrukerpolitikk. Denne portalen har
vært en viktig satsing for regjeringen, og nettstedet har så
langt vært en suksess. Portalen gjør at forbrukerne i dag
har et langt bedre utgangspunkt når det gjelder å ta gode
valg i markedene for finansielle tjenester. I 2011 ønsker
regjeringen å fortsette satsingen på nettopp denne typen
virkemidler.

Presidenten: Det blir åpnet for replikkordskifte.

Solveig Horne (FrP) [11:31:58]: Stavanger Aftenblad
har de siste månedene hatt en stor artikkelserie om kam-
pen for barna, der det har kommet fram ganske urovek-
kende opplysninger om at vi ser en stadig utvikling av
noe som heter nettrådgivere, som skal hjelpe familier å
rømme. Rådene er: «Ha alltid bensin på tanken», slik at
dere kan dra på kort varsel. «Ha en reisebag stående klar
når barnevernet puster dere i nakken».

Det er ikke sånn vi ønsker å ha det. Mitt spørsmål til
statsråden blir da: Mener statsråden at barnevernet funge-
rer optimalt i dag når vi ser en så stor og eksplosiv utvik-
ling når det gjelder nettrådgivere som skal hjelpe familier
mot barnevernet?

Statsråd Tora Aasland [11:32:48]: Jeg tror alle i salen
her er klar over at barnevernet gjennom tidene har hatt
noen utfordringer, og mange ganger kan det ha være grun-
ner til å kritisere. Det er også grunnen til at vi nå støtter
barnevernet med ekstra midler, både det kommunale og
det statlige, og at vi også støtter alle de ordningene som
fører fram til et kvalitativt bedre barnevern.

Jeg har også lest disse historiene. Jeg synes det er for-

tvilet at barnevernet har et så dårlig rykte på seg at det skal
være nødvendig for noen å etablere slike ordninger. Så jeg
er innstilt på å gjøre det jeg kan i alle sammenhenger nå,
både i det utvalget som skal se på barnevernet, som jeg
har store forventninger til, og i utviklingen av de ordnin-
gene vi har. Vi må komme fram til et barnevern som har
en så høy status og som det er knyttet så mange positive
ord og tiltak til at det ikke blir nødvendig å se på det på
den måten. Det er mitt mål, og det håper jeg vi skal klare.

Solveig Horne (FrP) [11:33:56]: Jeg takker for svaret
og vil følge det litt opp.

Vi ser at flere og flere barn trenger hjelp fra barnever-
net, og det er positivt at barnevernet er der og hjelper fa-
miliene. Men sånn som Fremskrittspartiet ser det, tror vi
at en del av barneovertakelsene kunne vært unngått hvis
barnevernet hadde spilt på lag med familiene i mye stør-
re grad og gitt hjelp i hjemmet. Vi ser ofte en del fortvil-
te foreldre som opplever at barnevernet bare har bestemt
seg for at det barnet skal ut av den familien, i stedet for
å sette inn tiltak som hadde gjort at barnet kanskje kunne
ha vært hos familien eller i den nærmeste familien og hatt
et bra system der.

Vi ser også at barnevernet er pålagt å ivareta de foreld-
rene som mister omsorgsretten til barna sine. Barneom-
budet, Reidar Hjermand, sa klart ifra at vi trenger et na-
sjonalt system for ivaretagelse av foreldrene. Er dette noe
som statsråden støtter?

Statsråd Tora Aasland [11:34:57]: Jeg er sikker på
at representanten og jeg begge er klar over at når det gjel-
der barnevernssaker, og spesielt de vanskelige barneverns-
sakene som har med forhold i familiene å gjøre, er det
mange sider ved dem. Ikke alle sidene kommer fram i det
som ofte er medias og tredjepersons oppfatning av saken.
Så jeg vil ikke ta for gitt at det alltid er barnevernet det er
noe galt med. Jeg tror barnevernet absolutt gjør sitt aller
beste, også i forbindelse med vanskelige overtagelsessaker.
Men jeg er enig i at her kan vi gjøre mer. Det er også en
av grunnene til at regjeringen i neste års budsjett har styr-
ket både kommuneleddet og det statlige leddet, men også
fylkesnemndene, som har en meget viktig rolle i nettopp
den typen arbeid som det her er snakk om.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:36:00]: Denne
regjeringen har hatt høy sigarføring når det gjelder like-
stilling og likelønn. Derfor var også spenningen veldig stor
da likelønnsmeldingen skulle legges frem. Det viste seg
ganske raskt at regjeringen heller ikke hadde funnet noen
«quick fix» på likelønn. Høyre tror også at utfordringene
når det gjelder likelønn, er mer sammensatte enn som så.

Nå ser vi bl.a. at statsråden i dag er ute og sier at sva-
ret er så enkelt som en tredeling av foreldrepermisjonen.
Hvis en tvangsdeling av permisjonen er så viktig for li-
kestillingen, hvorfor går da regjeringen imot å gi mor og
far like rettigheter til uttak av foreldrepermisjon? Hvor-
for stemmer regjeringen i dag mot å gi fedre selvstendig
opptjeningsrett, hvis regjeringen tror at likelønn også løses
med tvang i forbindelse med foreldrepermisjonen?

Presidenten: Bare for ordens skyld: Regjeringen kommer ikke til å få anledning til å stemme i dag, men det kommer til å bli stemt over et forslag fremlagt av regjeringen.

Statsråd Tora Aasland [11:37:15]: Takk for den oppklaringen, president! Men vi står selvfølgelig for forslagene.

Jeg må si at jeg er forundret over at Høyre ikke går inn for, snarere motarbeider, kanskje det aller viktigste forslaget for å få til reell likestilling, nemlig at fedrekvoten også skal gi far en rettighet.

Man snakker hele tiden om tvang. Det er jo ingen tvang, det er muligheter. En rettighet vil alltid være en mulighet. Og det er ingen tvang, det er ingen som tvinger noen til noe som helst. Det eneste som måtte ligge i bruken av det begrepet, er at man eventuelt ikke får noen penger som andre får.

Men situasjonen er slik at det er en mulighet for far. Også mange fedre har arbeidet fram ønsket om en slik rettighet. Vi må ha noe å slå i bordet med overfor arbeidsgiver, vi må ha noe som er lovforankret, som kan gjøre at far, med like stor rett som mor, kan ta ut sin fedrekvote og dermed bli en del av det likestilte. Det er det regjeringen mener med sin melding om likestilling for likelønn. Det er mange tiltak, dette er ett av dem, som sammen fremmer en bedre likestilling.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:38:26]: Jeg takker statsråden for svaret.

Det er slik at Høyre faktisk mener at vi har kommet dit hen at også de fedrene som vi ser i dag, selv har et genuint ønske om å være sammen med barnet sitt, fordi de ser at det er viktig både for familien og for tilknytningen til barna sine. Det er derfor mange fedre gjør det av fri vilje.

Det som er realiteten i dag, er at hvis en far av en eller annen grunn ikke kan benytte seg av fedrekvoten, mister man nesten tre måneder sammen med barnet. At barnet må sendes i barnehagen mot foreldrenes vilje når barnet er 7–8 måneder gammelt, mener vi er en form for tvang. Er det slik at statsråden og regjeringen fortsatt ønsker en politikk der man skal straffe familien hvis familien ikke velger de ordningene som regjeringen mener er best for familien, ved å frata verdifull tid sammen med barnet?

Statsråd Tora Aasland [11:39:34]: Det som er underlig, er at når man bringer fram en rettighet som Høyre er imot, og rettigheten så skal settes ut i livet, er Høyre forferdelig oppbrakt over at man må følge den – og kan følge den. Jeg vil gjenta at det er ingen tvang i denne rettigheten. Det er heller ikke noe negativt ved å sende et barn i barnehagen. Jeg kan ikke skjønne, fatte og begripe hvordan Høyre har fått det for seg at det å sende et barn i barnehage er så ille, selv om det er såpass lite som det er.

Barnehagene bygger vi ut for at det skal være et godt tilbud, og det er selvfølgelig opp til foreldrene om de vil ha barnet sitt i barnehage eller ikke. Så i dette forslaget fra regjeringens side er det ingen tvang, men bare flere muligheter – flere muligheter for familien og flere muligheter

ikke minst for fedrene. Jeg tror at historien kommer til å vise at Høyre kanskje på et eller annet tidspunkt kommer til å ta til vettet og skjønne at dette var fornuftlig likevel, men nå er det ganske uforståelig at man er så i motstrid til det som er regjeringens forslag.

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:40:50]: Fra Kristelig Folkepartis side vil jeg ønske statsråden velkommen inn på familie- og kulturkomiteens ansvarsområder.

For Kristelig Folkepartis vedkommende ser vi faktisk positivt på at vi har en statsråd som nå er ansvarlig for Barne- og likestillingsdepartementet, og en finansminister som begge har bakgrunn som fylkesmenn, med den innsikt i barnevernet og de utfordringene i barnevernet som følger med det.

Nå er det slik at regjeringen når det gjelder barnevernet, har satt i gang en del prosesser som gjør at man skal gå igjennom mange ting, ikke minst organisering og struktur, og komme tilbake til Stortinget om et par år. Men som vi vet veldig godt, er det barn som står i kø for fosterhjem, det er barn som står i kø for å få sine saker behandlet i fylkesnemnda, for å få bekymringsmeldinger behandlet, som trenger mer ettervern enn det de får, og som ikke får den hjelpen de trenger. Hva har regjeringen tenkt å gjøre i mellomtiden, mens man venter på utvalgene, for å gi barnevernet det løftet som trengs?

Statsråd Tora Aasland [11:41:58]: I mellomtiden gjør regjeringen særdeles mye, ikke minst med de satsingene som ligger der nå i neste års budsjett. Jeg kan berolige representanten, som jeg hørte i et tidligere replikkordskifte påstå at man ikke har tenkt lenger enn til 2011. Det er klart vi har det. Det ligger i det rundskrivet som er sendt ut til alle kommuner og alle fylkesmenn, at regjeringen vil videreføre bevilgningene – og da snakker vi nå om bevilgningene til først og fremst kommunene – også utover 2011. Så vår plan er at her kommer vi til å videreføre disse midlene.

I tillegg til det har jeg også hørt etterlysningen av en opptrappingsplan. Det er klart at det ligger mange elementer i denne planen og i det arbeidet vi nå gjør for å styrke barnevernet, som selvfølgelig handler om å fortsette med de gode tingene som vi ser virker, men også om å ha et utvalg som forteller oss hva det er som kan virke enda bedre, og hvordan vi kan få til samspillet mellom stat og kommune på en enda bedre måte. Vi har felles mål: alt det beste for barna. Vi gjør absolutt det vi kan for å få det til, og vi har et mål som har en sikt også utover neste år.

Presidenten: Representanten Øyvind Håbrekke har bedt om ytterligere en replikk. Presidenten anser det som en rimelig del av fedrekvoten, så Håbrekke får anledning til å få den replikken.

Øyvind Håbrekke (KrF) [11:43:13]: Det er godt å høre at statsråden har ambisjoner for hva som skal skje videre, men spørsmålet vi må stille oss i Stortinget, er: Hvorfor får ikke Stortinget seg dette forelagt i de dokumentene som blir lagt fram for Stortinget? Det som stats-

råden viste til, fra rundskrivet til kommunene, står ikke i budsjettet. Det forteller meg noe så ganske enkelt som at det er departementets ønske. Men finansministeren, statsministeren, regjeringen og Kongen i statsråd har ikke vedtatt at så skal skje. Det er det som skaper usikkerhet for barnevernet i tiden framover. Det er det som viser at regjeringen prioriterer barnehager og sykehjem og tidsfrister og opptrappingsplaner for disse sektorene, mens det ikke er tilsvarende for barnevernet.

Mitt spørsmålet er: Når finner regjeringen det riktig å lage en opptrappingsplan og legge den fram for Stortinget, med klare tidsfrister for når man skal være i mål med å ha fjernet køene også innenfor barnevernet?

Statsråd Tora Aasland [11:44:12]: Jeg hadde ikke siteret fra et rundskriv til kommunene hvis ikke jeg visste at det var dekning for å si akkurat det som står her. Der står det at man legger opp til at midlene videreføres også utover 2011. Det er klart at for hvert eneste budsjett har vi en budsjettdiskusjon, men her er det jo snakk om å ansette folk neste år, og det ville være oppsiktsvekkende om regjeringen plutselig skulle trekke tilbake en bevilgning når kommunene har ansatt folk. Så dette er noe regjeringspartiene er enige om. Dette vil vi følge opp, dette vil vi fortsette å satse på.

Så er det slik at en plan for hvordan man skal forbedre barnevernet, handler ikke bare om å gi mer penger til de ulike tiltakene, som vi gjør her nå. Det handler om å ha et godt system for rekruttering til fosterhjemmene – det holder vi på med – og et godt system for å følge opp de institusjonene hvor vi trenger institusjonsplass, og vi ønsker også å ha flere over på fosterhjem. Men så er det ett tiltak over alle andre tiltak, og det tror jeg vi kan være helt enige om, det er at vi må satse maksimalt på forebyggende arbeid, så vi får færre barn som barnevernet må ta seg av.

Presidenten: Replikordskiftet er dermed omme.

Statsråd Kristin Halvorsen [11:45:44]: Mitt slagord for den videre satsingen på barnehager er at vi må tenke stort og mye større om de små og samfunnets innsats i forhold til de små. Den største velferdsreformen vi har hatt i Norge på mange tiår, er innsatsen for full barnehagedekning, og vi har kommet i mål. Det betyr at mange flere barn enn tidligere – dvs. alle de barna som foreldrene ønsker skal få barnehageplass – har nå barnehageplass. Det er en veldig gledelig økning, særlig blant barn med minoritetsbakgrunn, og 95 pst. av femåringer med minoritetsbakgrunn går nå i barnehagen før de begynner på skolen.

Dette er en innsats som ikke er kommet av seg selv. Vi husker veldig tydelig hvordan opposisjonen fra 2001 til 2005 styrte den daværende borgerlige regjeringen fra Stortinget for å tvinge den til å satse på barnehager. Etter 2005 har vi holdt det trykket oppe, og vi har kommet i mål, med betydelig lavere pris – mange betalte jo over 4 000 kr per måned for barnehageplass før vi startet med makspris – og langt flere barn enn tidligere har fått plass.

Det som nå er utfordringen, er å ta denne omfattende

barnehagesatsingen videre, sånn at vi satser enda mer systematisk på innholdet og kvaliteten i det tilbudet som de minste skal ha. Det er ikke sånn at vi har gjennomført barnehageinnsatsen gjennom å redusere kvaliteten. Det er riktig at vi har dispensasjoner fra utdanningskravet, men andelen førskolelærere og pedagoger i barnehagene er på samme nivå som før den storstilte utbyggingen. At det har blitt noen flere dispensasjoner, skyldes at antallet barnehageplasser er blitt så mye større. Det er heller ikke sånn at barnehageprisen har økt når vi ser på overordnet nivå – det kan tenkes at det er noen enkeltkommuner hvor det har skjedd. Men det er sånn at reduksjonen i pris har vært størst for dem med de høyeste inntektene, fordi mange hadde gradert foreldrebetaling tidligere, og det var ekstremt dyrt for mange å ha en barnehageplass.

Den store utfordringen vi står overfor nå, er jo at den omfattende innlemmingen av de øremerkede midlene til barnehagesektoren i kommunenes frie rammer skal følges opp av kommunene på en sånn måte at de tar ansvar for barnehagene og ser dem i sammenheng med den felles oppvekstpolitikken. Her ligger det mange muligheter for kommunene. Det er mye mer systematisk å tenke barnehager med barnehagens verdier og kvalitet og vekt på at unger skal utvikle seg også med lek – ikke førskole eller skolsk – med de mulighetene som ligger der i forhold til språkutvikling, utvikling av sosiale ferdigheter og overgangen til skolen osv. Det henger jo også sammen med det ansvarsområdet som statsråd Aasland har, nemlig barnevern og de særlig utsatte og sårbare barna. Kvalitetsbarnehager kan støtte opp om barns utvikling og være barns støttespillere i en mye større grad enn det vi har klart til nå.

Det er avgjørende at vi nå tar den første delen av denne voldsomme satsingen på barnehagene videre, og at vi ikke demper ambisjonsnivået i forhold til å utvikle sektoren videre. Barnehager, både de private og kommunale, er noe av det befolkningen i kommunene er mest fornøyd med, men mine ambisjoner for kvaliteten i barnehagen er større enn det vi kan tilby per i dag. Vi har utdannet langt flere pedagoger. Vi ønsker å utdanne flere. Vi ønsker i tillegg å se på den gjennomgangen vi har hatt av førskolelærerutdanningen, fordi vi har noen kvalitetsutfordringer også når det gjelder det. Vi ønsker å støtte opp gjennom videreutdanning av ledere i barnehagene. Vi ønsker å investere mer i assistentene, fordi mange av dem er ufaglærte og ønsker enten å ta fagbrev som barne- og ungdomsarbeidere eller å gå videre og ta førskolelærerutdanning.

Her har vi en betydelig jobb å gjøre videre framover, når det gjelder å både fortsette å rekruttere flere til førskolelæreryrket, å gi større muligheter til arbeidsplassbasert førskolelærerutdanning og å satse på forskning og utvikling av barnehagesektoren. Dette er et underforsket område. Vi har økt innsatsen når det gjelder forskning på barnehagen som arena for særlig de små barna, men vi har fremdeles en betydelig jobb å gjøre på dette feltet.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Solveig Horne (FrP) [11:51:05]: Statsråd Halvorsen snakker her om at vi har kommet i mål, og at vi har full barnehagedekning. Det har vi vel nesten, hvis vi ikke går ut fra at man er født kanskje på andre tider av året enn det regjeringen har lagt opp til.

På barnehage.no kan vi nå lese om en sterk advarsel, for nå står barnehagene på kuttliste ute i kommunene. Statssekretæren til statsråden har også vært ute og sagt helt klart at hun er bekymret for barnehagetilbudet ute i kommunene, og for at vi nå kan komme til å se et kutt ute i kommunene på barnehage etter at barnehagefinansieringen er gått inn i rammen.

Mitt spørsmål til statsråden er: Hvordan vil statsråden følge opp kommunene, sånn at vi kan sikre at vi fremdeles har satsing på barnehager og får enda mer satsing framover på barnehager, og at ikke kommunene kutter i barnehagene?

Statsråd Kristin Halvorsen [11:52:08]: Det er sånn at barn har rett til barnehageplass, og at det er kommunens plikt å innfri den retten. Det er ikke sånn at kommunene kan bruke 28 mrd. kr fritt til alle mulige andre formål. De har plikt til å tilby en barnehageplass, de har plikt til å forholde seg til makspris, de har plikt til å forholde seg til de kvalitetskravene vi har.

Men det er en krevende innlemming av en omfattende, øremerket ordning som kommunene nå skal gjennomføre. Det er klart at jeg følger veldig nøye med på hvordan dette går rundt omkring i kommunene, ikke bare i forhold til de kommunale barnehagene, men også de private barnehagene, for ca. halvparten av barna går jo i private barnehager, og det har vært avgjørende viktig for oss å få et forutsigbart finansieringssystem på plass for de private barnehagene.

Og så har vi utfordringer, dvs. vi har ambisjoner om videre utvikling når det gjelder kvalitet. Så her er det ingen grunn til å lene seg tilbake og si: Nei, nå er barnehagene i orden, her må vi følge på.

Solveig Horne (FrP) [11:53:12]: Jeg takker for svaret.

Statsråden har sittet her i salen og fulgt debatten om barnevernet her i dag. Vi ser at vi har en stor utfordring i det kommunale barnevernet, og vi vet at det nå er veldig mange barn som har problemer, og som trenger å bli sett.

Vi vet også at veldig mange av disse barna går i barnehage. Vi vet at veldig mange barnehageansatte gruer seg for å ta opp ting, for de skal ha et samarbeid med barnevernet. De er redde for at hvis de varsler eller gir beskjed om noe, kan de kanskje gjøre noe feil. Vi vet i alle fall, etter møte med KS, at også KS er bekymret for at barnehagene ikke følger opp saker overfor barnevernet. Det er også en NOKUT-utredning som skal bedre på dette.

Men mitt spørsmål er: Hva vil statsråden gjøre i forhold til dem som allerede er ansatt i barnehagene, og som kanskje ikke skal ta noen videre utdanning? Hva vil hun gjøre for at barnehageansatte følger opp barn som lider og trenger hjelp?

Statsråd Kristin Halvorsen [11:54:15]: Det er avgjørende viktig, som replikanten er inne på, at man får større oppmerksomhet, større mot og bedre kompetanse med tanke på å varsle om barn i barnehage som man er bekymret for. Vi vet at det antakelig er betydelig undervarsling blant de ansatte. Om det er fordi man ikke er trent til å se etter det som kan være tegn på mishandling eller misbruk, eller om det er fordi det er vanskelig for oss voksne å tro, kanskje, at barn kan behandles slik som barn noen ganger blir – det er ganske sammensatt.

Men bevisstheten rundt det – det er jeg helt enig i – må vi få opp når det gjelder barnevernet. Det er en del av det kommunene nå vil følge opp både i forhold til kommunale og private barnehager når det gjelder å utvikle kompetansen til de barnehageansatte videre. Da dreier det seg ikke bare om førskolelærerne, det dreier seg også om assistentene i barnehagene, for de er ofte flere timer sammen med barna, og to tredjedeler av dem som jobber i barnehagene, er assistenter.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:55:33]: Vi kan lese i avisen om at sentrale arbeiderpartirepresentanter med ansvar for familiepolitikken her på Stortinget ønsker tvungen barnehage. Så vidt jeg husker, har også statsråden uttalt at man er positiv til å se på obligatorisk barnehage for innvandrerbarn.

I Høyre ønsker vi at det skal være opp til foreldrene å velge omsorgsløsninger for sine barn. Høyre er for valgfrihet for alle foreldre. Vi ønsker ikke å frata en gruppe mennesker valgfriheten kun fordi de har innvandrerbakgrunn.

Mitt spørsmål til statsråden er derfor: Er det slik at regjeringen nå vil jobbe videre med obligatorisk barnehage for alle barn? Og kan vi tolke de signalene som har kommet hittil, som at et slikt arbeid er på gang?

Statsråd Kristin Halvorsen [11:56:37]: Brenna-utvalget, som nylig har lagt fram sin innstilling, hadde som del av sitt mandat å vurdere om man ønsket å gå inn for obligatorisk barnehage. De konkluderte med at de ikke ville fremme et slikt forslag nå, men heller komme med andre forslag for å utvikle kvaliteten i barnehagene og å redusere foreldrebetalingen. Utvalgets innstilling er på høring og kommer snart til politisk behandling.

Det som har vært diskusjonen, er om deler av tilbudet til femåringene skulle være obligatorisk barnehage. Jeg tror ikke at det er et aktuelt forslag å fremme nå. Men jeg deler bekymringen for at noen av de mest utsatte og sårbare barna ikke kommer i barnehage – når de er mindre, på grunn av kontantstøtten, og når de er litt større, fordi foreldrene prioriterer barnehage ulikt. Så å tenke på hvordan en gjennom positive virkemidler skal få flere barn til å få del i barnehagegodet, mener jeg er veldig viktig. Det er slik jeg også har opplevd representanten Stokkan-Grande.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [11:57:48]: Nå er det slik at kontantstøtten bare gjelder for ett- og toåringer, så det er kanskje ikke den største bekymringen vi bør ha. I vår la statsråden frem en melding om barnehagene.

Der var det veldig mye bra. Da foreslo Høyre å utvide språkkartleggingen på helsestasjonene, fordi vi ønsker at også barn som ikke går i barnehage, skal ha muligheten til å bli oppdaget og hjulpet med språkstimulering før skolestart. Regjeringen ønsker at denne språkkartleggingen kun skal være i barnehagen. Det betyr at det bare er barn i barnehagen som omfattes av dette. De blir jo likevel sett hver eneste dag av voksenpersoner. Så når en av representantene, Stokkan-Grande, ønsker å endre regjeringens politikk på dette området og tar til orde for Høyres forslag, synes vi det er veldig positivt. Deler statsråden Arbeiderpartiets barnehetalsmanns vurdering og ønske om å gå med på Høyres forslag nå?

Statsråd Kristin Halvorsen [11:58:53]: Det er mulig at det er enkelte nyanser i Stokkan-Grandes budskap som jeg ikke har fått helt med meg, men jeg har ikke forstått ham dit replikanten nå gjør. Jeg synes det er veldig vanskelig å forstå hva Høyre egentlig går inn for når det gjelder språkkartlegging i barnehagene. Det er selvsagt slik at helsestasjonen også må følge opp de barna som ikke går i barnehagen, men barnehagen er altså en arena for å støtte barn i deres utvikling. Nå har vi et ekspertutvalg og en referansegruppe som ser på hvordan en skal få det trent blikket overfor dem.

For øvrig er dette et område der man ser klare skiller i politikken. Høyre øker maksprisen. De reduserer litt i forhold til inntektsgradert, men de har et netto kutt på barnehagesektoren på over 400 mill. kr, fordi makstaksten øker generelt for barnehageforeldre, mer enn det Høyre investerer i barnehagene. Det er jo greit for folk å vite at barnehagene blir dyrere hvis det blir nytt flertall.

Øyvind Håbrekke (KrF) [12:00:14]: Barnehagesektoren har vært og er fortsatt i en rivende utvikling gjennom en sterk opptrapping der vi i hvert fall er i nærheten av å sikre full dekning. Men det er fortsatt store utfordringer for å få full dekning. Det gjelder de minste barna, og ikke minst i storbyene der det stadig skjer en demografisk utvikling.

Midt oppe i dette innlemmes jo barnehagene i rammeoverføringene til kommunene, og lenge før vi er i mål med opptrapping for likestillingen mellom private og offentlige barnehager. Vi får stadig historier fra kommunene om hvordan de ser på dette, og hvordan de ser seg i stand til å ivareta det. Barnehage.no skriver advarsel: Nå står barnehagene på kutlisten.

Så spørsmålet til statsråden er: Er statsråden enig i at vi nå får en mer varierende kvalitet i barnehagene fra kommune til kommune rundt omkring i landet?

Marit Nybakk hadde her overtatt presidentplassen.

Statsråd Kristin Halvorsen [12:01:24]: Jeg mener at det er viktig å følge veldig nøye med på hvordan barnehagene nå behandles i kommunene. Nå er utgangspunktene i barnehage.no fra rådmennenes budsjettforslag, og med tre enkeltkommuner som utgangspunkt. Men jeg vil opp-

fordre alle venner av barnehagen, og alle som er opptatt av dette, om å følge veldig nøye med lokalt.

Men det har altså ligget i kortene hele veien at i det øyeblikket vi hadde full dekning, skulle de øremerkede midlene til barnehagesektoren innlemmes i rammene. Bondevik-regjeringen varslet i kommuneproposisjonen for 2006 at dette skulle skje fra 1. januar 2007. Nå har vi ventet fire år. Det er rett og slett fordi vi ønsket større trygghet rundt at vi hadde et mer robust barnehagesystem på plass i kommunene før vi gjorde det. Men det er all grunn til å følge nøye med.

Trine Skei Grande (V) [12:02:33]: Jeg så at statsråden fulgte med da jeg fortalte om Venstres alternative statsbudsjett, så da spør jeg litt om det.

En av de store satsingene i vårt statsbudsjett går på fattigdom, spesielt i småbarnsfamilier. En av de satsingene vi har, går på inntektsgradert foreldrebetaling. Det er noe av det som har forsvunnet mange steder rundt omkring i landet. Som følge av reformen fra Stortinget har mange av lavinntektsfamiliene blitt taperne, mens vi har overført mange titusener av kroner til familier med høy lønn.

Mitt spørsmål til statsråden er om hun vil vurdere det som Venstre nå har lagt fram i sitt alternative budsjett, det med å lage et system med tilskudd som gjør at familiene med lavest lønn også kan få billigere barnehageplasser, slik at vi ikke bare kjører en reform som går for dem med høye inntekter.

Statsråd Kristin Halvorsen [12:03:29]: Dette har ikke bare vært en reform for dem med høye inntekter, men det er riktig at lavinntektsfamiliene har fått mindre reduksjon i sine barnehagesatser enn dem som i utgangspunktet har betalt full pris. Gradert betaling er en del av Brenna-utvalgets forslag, som nå er på høring, og vi skal selvsagt vurdere dem seriøst.

Når det er sagt, er jeg veldig opptatt av at vi har gode universelle velferdsordninger i Norge som inkluderer alle, og at vi betaler etter evne når vi betaler skatt. Jeg tror det er viktig for å ha en oppslutning om skattepolitikken nettopp å ha et rettferdig fordelingsystem. Jeg tror også det er mer effektivt i forhold til de tilbudene vi har når det gjelder barn og eventuelt andre egenandeler. For eksempel er det slik at hvis en familie som har en inntekt på 200 000 kr, plutselig får en mulighet til en jobb til 300 000 kr, men dermed mister en rabatt i barnehagene, kan det være veldig lite lønnsomt å opptre på arbeidsmarkedet – slik at man tar de utfordringene man får der.

Presidenten: Replikkordskiftet er dermed omme.

Arild Stokkan-Grande (A) [12:04:55]: I går kveld moret jeg meg med å lese budsjettdebatten til forbruker- og administrasjonskomiteen i desember 1992, altså for 18 år siden. Jeg ville nemlig sjekke hvordan debatten forløp den gangen fedrekvoten for første gang ble introdusert, og jeg ser mange likhetstrekk med dagens debatt. Komiteens leder innledet med å si at vi har bak oss et år preget av kriser hjemme og ute, bankkrise, forsikringskrise

og arbeidsledighet. Arbeiderpartiets Marit Rotnes kunne fortelle at tross vanskelige økonomiske tider har Arbeiderpartiet satt barn og unge øverst på sin liste over prioriterte saker. For Arbeiderpartiet er det viktig å slutte seg til tiltak som gir foreldre mer valgmulighet og mer tid med barna. Valgfrihet var åpenbart et tema også den gang.

1993 var for øvrig det året den offensive satsingen på barnevern ble iverksatt, etter en treårig opptrapping. Erna Solberg og Trond Jensrud svingte seg til de store høyder, mens Senterpartiet var mer opptatt av at et forslag om fjerning av forbrukersubsidiene på melk ville medføre økt belastning på barnefamilienes økonomi. Også i 1992 hadde regjeringen løftet likelønnsproblematikken, den gang gjennom en likestillingsmelding. Og som det ble påpekt i debatten: her er det mye ugjort.

Parallellene er mange, og det er tydeligvis en del som ser ut til å gå i sirkel. Som for å understreke nettopp det, dukker sannelig finansminister Sigbjørn Johnsen opp i den debatten også.

Det er også verd å nevne at det i debatten ble påpekt at Norge i 1992 lå høyt på statistikken over spedbarnsdødelighet. Det er faktisk ikke lenger siden. Så mye har gått framover. Jeg kan også påpeke at dersom voteringen i nettopp denne debatten er representativ for alle voteringer på den tiden, har det også på det området vært store framskritt, til tross for at presidenten kanskje opplever frustrasjon innimellom over representantenes manglende evne til å stemme riktig.

Jeg nevner alt dette fordi det kan synes som vi allerede nå, såpass kort tid etter, tar mye for gitt, og at man i debatten om valgfrihet glemmer de mange slagene som sikret at vi i dag har blant verdens beste ordninger for småbarnsforeldre, og at selv om det kan synes som om mye av sakene går i sirkel, har det vært store framskritt.

Siden økningen i antall uker og innføring av fedrekvoten i 1993 har vi gått videre og videre og videre – alt for å sikre valgfrihet for familiene, ikke bare for dem som ville være hjemme, men også for dem som ville jobbe, ikke bare for kvinner, men også for menn, ikke bare for foreldrene, men også for barna. Parallelt har vi bygd ut til full barnehagedekning, også dette for å sikre full, reell valgfrihet.

Det har alltid vært venstresiden i norsk politikk med Arbeiderpartiet i spissen som har slept høyresiden etter seg i disse sakene. Høyresiden har snakket om valgfrihet, men det er vi som har gjennomført det. Det har vi tenkt å fortsette med. Denne regjeringen har gjort det den lovet. Vi har økt antall permisjonsuker. Vi har utvidet fedrekvoten, og vi har gitt flere fedre mulighet til å benytte seg av den. Vi har med andre ord økt valgfriheten. Vi har sikret full barnehagedekning, og med det økt valgfriheten. Vi har gjennom makspris på barnehageplass gitt f.eks. en familie med to barn en skattelette på 20 000 kr per år – økt valgfrihet. Hva har Høyre å tilby? Jo, fjerning av fedrekvoten og et skatteopplegg som medfører at en person med inntekt på 350 000–400 000 kr får 2 000 kr mer å rutte med i året. Det blir nesten nok til å betale de 200 kronene ekstra hver måned som barnehageplass kommer til å koste med deres forslag – litt av en valgfrihet, må jeg si.

Ib Thomsen (FrP) [12:09:25]: De rød-grønne partiene – regjeringspartiene – har en unik kompetanse. De vet nemlig hva som er negative konsekvenser av Fremskrittspartiets politikk. Men de vet ikke hva som er negative konsekvenser av sin egen politikk. Det er en helt unik kompetanse.

I Romerikes Blad, som er Akershus' største avis, står det: «Refser Bufetat».

«Politikerne slår alarm om lang saksbehandlingstid og manglende kvalitet».

Bufetat styres mer av økonomien enn av hensynet til barnas beste. Både barnevernet og politikere i Lørenskog er bekymret over kvaliteten på tilbudet fra Barne-, ungdoms- og familieetaten. Det er et enstemmig kommunestyre i Lørenskog som er bekymret. De vet hva som er konsekvensen av regjeringens politikk.

Barnevernet flere steder i landet er på grensen til å drive uforsvarlig. I tolv fylker har det vært store økninger i antall barn som skal følges opp, uten at det er blitt flere ansatte. I flere fylker fikk man redusert antall stillinger, men over 200 flere barn å ta hånd om. Det er klart at dette ser de som jobber ute i kommunene og i førstelinjetjenesten.

Konsekvensene for barna er at de i noen tilfeller må leve lenger under vanskelige forhold. Det som også er problematisk for barna, er at de kan miste troen på at det er noen der ute som kan hjelpe dem. Tenk hvor vanskelig det er. I en tilbakemelding fra fylkesmannen heter det:

«Mange barn og familier får ikke den hjelpen de har krav på til rett tid».

Årsaken til problemene er en sterk økning i antall saker i forhold til antall ansatte.

Jeg har inntrykk av at situasjonen er den samme i mange, mange kommuner. Jeg har et sitat fra Siri, som er barnevernsbarn:

«Jeg orker ikke å flytte igjen nå. Jeg har tidligere bodd i Sogn og Fjordane, Tønsberg, Drammen og Hokksund. Jeg synes det er dritvanskelig å få nye venner hele tiden. Det er kjipt hvis hjemmet mitt går konkurs, liksom! Jeg vet ikke hva som skjer med meg da, jeg blir sikkert flytta langt vekk i helvete. Det er så kjipt som det kan bli»

Og hvis man ikke hører frustrasjonen her, så vet ikke jeg. Barn har krav på en framtid – alle barn, også dem med foreldre som har kommet i vanskelige livssituasjoner. Barn er nødvendige, men det koster, og beløpene vil øke i takt med at samfunnet blir hardere og hardere.

Gro sa: «Alt henger sammen med alt». Men regjeringen i dag klarer på langt nær alltid å se sammenhengen – hvordan investeringer på et felt kan redusere utgiftene i dag eller oftere i framtiden. I trygdesektoren er det en instans som har ansvaret for innkjøp og tildeling av hjelpemidler til mennesker med ulike bevegelsehemninger, men reparasjoner utføres og betales et annet sted. Dette har ført til at gode og dyre hjelpemidler kasseres. Det ser vi stadig vekk oppslag om. Det er enklere for den ene hånden å slenge en nyanskaffelsesregning over til den andre enn selv å betale reparasjonen. Disse utfordringene har man også i barnevernet.

Forskere ved NOVA har påvist at nesten tre av fire tid-

ligere barnevernsbarn har mottatt sosialhjelp etter at de fylte 18 år. Til sammenlikning mottok bare 8 pst. av alle i aldersgruppen 20–24 år sosialhjelp i fjor.

Når du vet at du ikke skal være et sted lenge, investerer du heller ikke mye i relasjonene du har der. Det er virkelig trist, for det er nettopp det disse barna trenger. Stikkordet må være kvalitet, kontinuitet og forutsigbarhet. Disse ordene får man også i tilbakemeldinger fra barn som nettopp er oppe i denne situasjonen, som man ser rundt omkring i kommunene. Jeg synes det er ganske imponerende når regjeringspartiene står og kritiserer Fremskrittspartiet, når de blir kritisert av f.eks. et enstemmig kommunestyre for sin egen politikk. Hvorfor ikke bare ta en telefon og høre hvilke utfordringer den enkelte kommune har?

Jeg ønsker å ta opp Fremskrittspartiets forslag og forslag der vi er medforslagsstiller.

Presidenten: Representanten Ib Thomsen har tatt opp de forslag han refererte til.

Lene Vågslid (A) [12:14:46]: Det rår liten tvil om at me lever i eit meir likestilt samfunn enn kva me gjorde for 50 år sidan. Berre i løpet av mitt unge liv har me fått mange rettar og lover som fremmar eit meir likestilt samfunn. Men eg blir bekymra når eg høyrer høgresidas stadig tåkelegging i likestillingsdebatten. Når ein høyrer på høgreparias formaningar om m.a. å leggje ned likestillingsombodet og fjerne fedrekvoten, fordi no skal folk bestemme sjølv, eller at no likestiller folk seg sjølve, fryktar eg at mange får ei vrangforestilling av korleis samfunnet faktisk er.

Høgresidas politikk, og spesielt Framstegspartiets såkalla likestillingspolitikk, er i stor monn politikk for å gå baklengs inn i framtida.

For nei, jenter, me er ikkje ferdig likestilte, og nei, alle menn og fedrar, de er heller ikkje ferdig likestilte, og ja, eg trur på ordningar, på lover, på ombod og på nye rettar for å syte for ei utvikling og ikkje eit tilbakeskritt i likestillingspolitikken.

For at me skal kunne halde fram og kjempe for eit meir likestilt samfunn, må me halde fram med ein bevisst likestillingspolitikk. Ja, eg er kvinne og kan tale i offentlege forsamlingar. Og ja, eg er kvinne og kan ta høgare utdanning og amme i lunsjpausen. Men i 2010 er det ikkje dette som skal vere målestokken på om me er likestilte, fordi, kjære medsysler, framleis er det slik at det er me jenter som tek det største ansvaret i heimen. Det er framleis slik at mannfolka tener meir enn oss, og me vel faktisk yrke like tradisjonelt som me alltid har gjort. Foreldrepermisjonsordninga har heller ikkje vore likestilt nok. Desse tinga heng saman. Me som jenter må både gje og krevje for å oppnå likeløn, for å oppnå likestilling.

I 2009 fekk likestillings- og diskrimineringsombodet inn 302 klagesaker og gav rettleiing i 1 624 saker. Diskrimineringsgrunnlaget er dominert av kjønn og etnisitet. I kontrast til Framstegspartiet ynskjer vår regjering å ha eit ombod som arbeider proaktivt i kampen mot all diskriminering i samfunnet. Me kan ikkje berre lene oss tilbake, late att augo og håpe at folk fiksar dette sjølv. Me

ynskjer heller ikkje at det skal vere slik at folk må gå retens veg for å bli verna mot diskriminering – ein veg som kostar pengar, og for mange altfor mykje pengar. Me vil at alle som føler seg utsette for diskriminering til tross for at me har lover og reglar, skal kunne få hjelp og rettleiing. Det er som ein seier i jussen: Det hjelper ikkje om ein har rett, viss ein ikkje får rett. Vi veit at ombodet trengst. Det trengst for at dei som opplever diskriminering, skal få rett, og ikkje berre ha det. Alle sakene som ombodet får, viser i seg sjølve at ombodet trengst, og alle sakene dei løyser, viser det same.

Framstegspartiets forslag om å avvikle ombodet vil føre til stagnering i kampen mot diskriminering. Gjennom ei avvikling av ombodet, vil vi miste den viktige pådrivarrolla dei har gjennom å arbeide med å avdekkje og påpeike forhold som motverkar likestilling og likebehandling. Forslaget frå Framstegspartiet vil totalt sett svekkje kampen for eit meir tolerant og ope samfunn.

Framstegspartiet har ofte karakterisert vår politikk som sosialistisk tvangstrøye og statleg overgrep. Men eg trur ikkje folk går på ein slik enkel retorikk. Eg trur fedrar ynskjer rettar som omsorgspersonar. Eg trur fedrar ynskjer meir likestilling. Eg trur dei som opplever diskriminering, ynskjer å ha eit ombod som gratis kan vareta deira rettar. Og eg trur at kvinner vil ha likeløn. For å få innfridd desse ynska treng me politisk styring av likestillingspolitikken. Me kan ikkje gje frå oss ansvaret og seie: Bestem dette sjølv, som i realiteten betyr: Fiks dette sjølv.

Eg vil oppfordre alle jenter til å vere seg likestillingskampen bevisst. Arbeidet for eit meir likestilt samfunn er ikkje over. Å gje kvinner stemmerett, få kvinner ut av kjøkenet og inn i arbeidslivet og innføre permisjonsordningar er noko av grunnfjellet. Me har no i årevis kjempa for at grunnmuren skal bli solid, og det er på høg tid å fortsetje arbeidet med resten av bygget – reisverket, glasruter, dører og tak skal på. Eg vil ikkje at høgresida skal rasere dette bygget og lure oss til å tru at det er ferdig bygd.

Me må løyse likestillingsutfordringane i fellesskap og ikkje overlate det ansvaret til den enkelte borgaren aleine å fikse sjølv. Det ansvaret skal me ta saman med og på vegner av dei som har valt oss, på vegner av dei som har gjort oss til folkevalde representantar.

Kåre Simensen (A) [12:19:42]: I Norge har vi en forbrukerpolitikk som sikrer oss forbrukere på en rekke områder. Budsjettforslaget slik det fremlegges i dag, er en bekreftelse på det. Og det er grunn til å presisere at våre forbrukerpolitiske rettigheter ikke er en statisk ordning, noe regjeringen er tydelig på i sitt budsjettforslag. Vi er nødt til å arbeide både nasjonalt og internasjonalt for å trygge og utvikle våre ordninger videre. Vi må tilpasse oss nye behov og også utviklingstrekk vi ser skjer rundt oss.

Forbrukerrettigheter har tradisjonelt vært en nasjonal oppgave, hvor vi selv har definert nivået. Etter hvert har vi implementert en rekke EU-direktiv. Noen har styrket våre rettigheter, men vi ser også forslag til direktiv som vi føler truer våre rettigheter på flere områder. Da tenker jeg spesielt på forslag til et nytt felles europeisk forbrukerdirektiv.

Det nye forbrukerdirektivet vedtas i løpet av våren 2011. Komiteen står samlet bak kravet om at dette direktivet ikke må bli vedtatt, slik det antydes. Men signalene fra arbeidet i IMCO-komiteen i Brussel bekymrer meg.

Engasjement er viktig, og derfor tror jeg det er nødvendig at vi som norske parlamentarikere må snakke med våre søsterpartier i Europaparlamentet for å prøve å påvirke beslutningen om det nye forbrukerdirektivet.

I EU-parlamentet er det også slik at makta rår. Der står den sosialdemokratiske siden opp mot den borgerlige siden, som også er den som står bak forslaget om det nye forbrukerdirektivet for alle land i EU – og der står vi i dag.

Det er nødvendig også å ha et innenlandsk fokus. Alt skal heldigvis ikke vedtas i Brussel. Vi har en avgjørende myndighet når det gjelder hva og hvor vi vil prioritere også innenfor forbrukerpolitikken. Å gå inn i disse prioriteringene ved å kutte 3 mill. kr i basisbevilgning til Forbrukerrådet, slik Høyre vil, får konsekvenser. Kutt i grunnbevilgningene vil gjøre det vanskelig å opprettholde kapasiteten i regionsapparatet, og det vil svekke det regionale forbrukervernet og det som er en sentral førstelinjetjeneste for juridisk rådgivning i distriktene.

Kunnskap er makt og også en forutsetning for forbrukermakt. Gjennom kunnskap blir det mulig for forbrukerne å foreta velinformerte og bevisste valg, som dermed kan påvirke et marked gjennom sine handlinger.

Finansportalen har vært og er et viktig redskap for å gi økt kunnskap til brukerne av denne. Når portalen nå utvides til også å inneholde forsikringstjenester samt at det arbeides for å finne fram til løsninger som gjør det bedre for blinde og svaksynte å bruke portalen, er det svært positivt.

Det er også fint å registrere at regjeringen foreslår å øke bevilgningen til miljømerkene Svanen og Blomsten med 1 mill. kr. Hovedbegrunnelsen er å gi økt miljøbevissthet om produktvalg til oss forbrukere. Jeg registrerer at Fremskrittspartiet er positiv til miljømerking, men det er bare i ord, for i budsjettforslaget sitt kutter de i ordningene med vel 1,1 mill. kr.

Vi går inn i en tid da pengene sitter løst mellom hendene våre, og har vi ikke penger, lokkes vi med de mest fantastiske tilbud om billige penger: Lån opptil 300 000 kr uten krav om sikkerhet og kausjonister! Og det siste budskapet er den delen av annonsen som skal fange din oppmerksomhet. Denne type annonsering burde etter mitt syn være ulovlig, ene og alene fordi det bidrar sterkt til å skape gjeldsslaver, unge som eldre. Gammel gjeld betales med ny kredittkortgjeld. Det er ikke holdbart.

Jeg og mange med meg er svært bekymret for den økningen vi ser i gjeldsproblemer blant private husholdninger, og da i særlig grad blant unge etablerere. For å få bukt med dette store problemet må det samarbeid til, fra det offentlige via våre forbrukerorganisasjoner, banker, kredittkortselskap og kanskje ikke minst det viktigste av alt: de unge selv. Også her er nøkkelordet kunnskap, kunnskap om å forstå konsekvensen av å ha en stor gjeldsbelastning, forstå hvordan man unngår å komme i en gjeldssituasjon. Samtidig er det viktig å hjelpe dem som er havnet i en vanskelig gjeldssituasjon. Da kreves det gode løsninger

som fordrer samarbeid mellom mange parter. Men det må være lov å rette en pekefinger mot kortselskapene og andre som kjører en slik aggressiv markedsføring som vi registrerer. Av den grunn er jeg fornøyd med at forbrukerombudet varsler en gjennomgang av om dagens markedsføring er i tråd med markedsføringsloven.

Uansett, noe må gjøres for å stoppe den galopperende gjeldsutviklingen vi ser skje blant mange av våre unge. Den kan ikke få lov til å fortsette. Vi har alle et ansvar. Vi kan alle gjøre noe.

Stine Renate Håheim (A) [12:24:51]: Høyresiden fortsetter sitt ideologiske korstog mot en offentlig likestillingspolitikk. Det er interessant å se at høyresiden angriper Arbeiderpartiet og kaller vår likestillingspolitikk for gammeldags. Det er fristende å si at man skal lytte til høyresiden når man snakker om gammeldags likestillingspolitikk, for det er de jammen eksperter på. Sannheten er nemlig at med høyresidens likestillingspolitikk ville vi gått tiår tilbake i tid: nedlegging av likestillings- og diskrimineringsombudet, bort med kvotering, og de har en skattelettepolitikk som vil tjene først og fremst rike menn.

De vil også fjerne pappavtalen. Det er interessant, for hvis vi ser til Danmark, gjorde man det i 2001. Der er det en av fire fedre som tar ut pappavtalen. I Norge er det ni av ti. Det er fristende å spørre Høyre om det er sånn at danske menn i mindre grad er glad i barna sine, eller er det heller sånn at når man fjerner rettigheter for fedre, fører det til mindre reell valgfrihet? Bli høyresidens politikk en realitet, betyr det slutten på en av Norges fineste eksportartikler, nemlig likestilling. «Det er itjå som kjem tå sæ sjøl», heter det. Det gjelder også i likestillingspolitikken og i illusjonen om at vi er likestilt. Det er det største hinderet for å oppnå reell likestilling.

Over til et like viktig tema, nemlig barna. Barn blir ofte spurt om hva de skal bli når de blir store. Svarene er mange. Noen ønsker å bli prinsesse, direktør, lege eller lærer. Drømmene er mange. Men jeg tror at jeg med hånden på hjertet kan si at det ikke er noen barn i dette landet som har en drøm om å bli kriminelle når de blir store, til tross for det er det noen ungdommer som havner på skråplanet. Et av de viktigste tiltakene for forebygging er å tilby alle barn en trygg og god ramme rundt oppveksten. Den jobben gjøres først og fremst i norske hjem og av foreldre og familie. Barn som får en god oppvekst, får en god start på livet. Men vi vet at ikke alle foreldre er i stand til å gi barna sine den oppveksten de fortjener. Disse barna er de som trenger fellesskapet aller mest. De trenger at storsamfunnet stiller opp. Dersom disse barna sviktes, vet vi at konsekvensene kan bli katastrofale, ikke bare for barna, men også for samfunnet rundt.

Vi vet at veldig mange av dem som sitter i norske fengsler, har hatt en vanskelig barndom. Mange barn har vokst opp uten stabile og gode voksenrelasjoner. En amerikansk forfatter sa en gang: «Barn som ikke blir elsket, blir voksne som ikke kan elske.» Nettopp derfor er det så viktig at vi får en skikkelig satsing på barnevernet.

Heldigvis er det mange flere barn som nå får hjelp av barnevernet. Det er god grunn til å rose mange av dem

som hver eneste dag gjør en uvurderlig innsats for mange barn. Når antall meldinger til barnevernet nesten er doblet siden 2000, vitner det om at tilliten til barnevernet har økt i befolkningen. Paradokset er at et godt arbeid og økt tillit fører til flere saker og mer å gjøre. Derfor tar regjeringen grep. Det er på høy tid med et nytt krafttak for barnevernet. Jeg er derfor stolt av å være en del av et flertall som bidrar til å gi det største løftet for det kommunale barnevernet på 20 år.

Vi vet at det er store utfordringer knyttet til barn og unge i større bysamfunn. Det er viktig å støtte opp om prosjekter for dem som ikke finner seg til rette i andre organiserte aktiviteter. Målrettede ungdomstiltak er god forebyggingspolitikk med hensyn til vold, mobbing, kriminalitet og rus. Det er derfor positivt at regjeringen setter av 48,5 mill. kr til tiltak for barn i større bysamfunn.

I 2007 lagde Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet erfaringsheftet *Føre var og etter snar*, der man gikk gjennom ni prosjekter som omhandlet ungdom, gjeng og kriminalitet. Tittelen på heftet er god. Vi må ha en politikk som er føre var og forebygger. Men når noe galt har skjedd, er det viktig å være rask til å reagere, intervensere og sette i gang tiltak. Eksemplene fra heftet viser at det nytter, og at det er mulig å snu en negativ trend. Men det krever kreativitet og hardt arbeid, og man er helt avhengig av et godt tverrfaglig samarbeid. Derfor er forebygging god samfunnsøkonomi. Men først og fremst er det viktig for å gi barn og unge et bedre liv, for vi har ingen ungdommer å miste.

Den rød-grønne regjeringen har brukt de store pengene på å styrke fellesskapet og gode velferdsordninger. Det kan vi gjøre fordi vi ikke prioriterer skattelettelser til dem som har aller mest fra før. Alt henger sammen med alt, og med denne politikken sørger vi for at flere barn faktisk kan realisere sine drømmer når de blir store.

Presidenten: De talere som heretter får ordet, har en taletid på inntil 3 minutter.

Gunvor Eldegard (A) [12:30:18]: Sjølv om kvinners yrkesdeltaking i Noreg er veldig stor, er det framleis store skilnader mellom kvinner og menn, både når det gjeld løningar, og når det gjeld val av yrke og utdanning. Difor er eg veldig glad for at regjeringa no har lagt fram ei stortingsmelding om likeløn. Framleis har kvinner berre 85 pst. av menns løn, og me ser at lønsforskjellane mellom kvinner og menn følgjer den kjønnsdelte arbeidsmarknaden. Da er det bra at me legg til rette for meir likestilte foreldre, og at me skal få ei effektiv oppfølging av retten til likeløn.

Så har me som mål å sikra meir kjønnsbalanse i utdanning og arbeid. Det er framleis berre 3 pst. jenter innan bil- og elektrofag, og berre 9 pst. gutar som vel helse- og omsorgsfag.

For å få eit likestilt samfunn meiner eg at me må bryta tradisjonelle val i utdanning og yrke. Men det viktigaste er kanskje at me kan gje ungdommane våre dobbelt så mange moglegheiter og sjanse til faktisk å bruka talenta sine. Difor er òg styrking av skulens rådgjeving eit veldig bra tiltak i meldinga. Me veit at yrkesval ofte er basert på det

ungdommane kjenner til, og førebileta deira. Rådgjevarane har liten påverknad. Difor må me få til ei betre rådgjeving, sånn at ungdommane våre får sjå kva moglegheiter som faktisk finst – kanskje ei rådgjevingsteneste som gjev rom for å oppleva faga. Det er mange spanande yrkesfag, som eg trur mange kunne hatt glede av å læra meir om.

Det er viktig når ungdommane våre vel utradisjonelt, at dei da får tilbod om lærlingplass, og at dei vert varetakne på arbeidsplassen. Eg har frå før på denne talarstolen snakka om prosjektet Jenter i Bil & Elektro. Det er eit samarbeidsprosjekt mellom LO, NHO, bedrifter innan elektro og bil og utdanningsmyndigheiter. Prosjektet går i fire fylke. Og bedriftene som er med, er det kanskje ikkje fordi dei er så innmari opptekne av likestilling, men fordi dei ser at i kampen om arbeidskrafta ønskjer dei den beste arbeidskrafta. Målet for prosjektet er å få 20 pst. jenter innan 2020 i dei bedriftene som er med. Og jentene deltek i eit jentenettverk både fordi dei skal ha ein møteplass, og fordi dei kan bidra til at prosjektet kan bli enda betre.

Me meiner at malen for dette prosjektet like godt kunne ha vore brukt for å få fleire gutar inn i typiske jenteyrke. Eg trur at me er nøydde til å halda fram med ekstratiltak og påverknad om me ønskjer å få endra den kjønnsdelte arbeidsmarknaden.

Karin Andersen (SV) [12:33:26]: Tidlig i forrige uke hadde vi en rundebordskonferanse her på Stortinget om vold i nære relasjoner. Det er et veldig viktig tema når vi snakker om likestilling og de mest utsatte ungene.

Det vi vet, er at veien fra omsorgssviktet og voldsutsatt barn til ruset, syk og utslått voksen er asfaltert med bindsterk forskning om at sammenhengen er entydig. Dette vet vi. Derfor er det så viktig at vi nå over flere år skal styrke det kommunale barnevernet. Vi gjorde det i fjor – la inn penger – og det viste seg dessverre at kommunene i altfor liten grad styrket det kommunale barnevernet, som flere her har vært oppe og sagt at kommunene har vært opptatt av. Ja, de er opptatt av det, men når de ikke sjøl greier å styrke det kommunale barnevernet så mye at de ungene som trenger hjelp fort, får det, så er vi nødt til å øremerke penger. Det er meget viktig at vi nå har øremerket penger for å styrke og sikre at de mest utsatte ungene faktisk får hjelp.

Så skal vi gå igjennom det statlige barnevernet. Det er viktig, for det går ikke an å gjøre som opposisjonen gjør, nemlig å kutte med øks i det statlige barnevernet, sende alle de pengene til kommunesektoren og tro at man har løst problemet for de mest utsatte ungene. Nei, der er det unger i dag som står og venter på tiltak fra det statlige barnevernet, med problemer som det kommunale barnevernet ikke kan løse. Det er de mest vanskeligstilte ungene som trenger hjelp fra det statlige barnevernet nå, og det kan godt hende at dette skal organiseres annerledes i framtida. SV var ikke akkurat en pådriver for den reformen som flere av opposisjonspartiene egentlig står bak, og som de i dag er så kritiske til. Men vi er altså nødt til å være så seriøse på vegne av disse ungene at vi ikke kan foreta slike kutt som Fremskrittspartiet og Høyre gjør i budsjettet i det statlige barnevernet, for det kommer til å ramme de ungene

som i dag har store problemer. Det kan vi altså ikke være bekjent av.

Så har det vært en del snakk om barnehage. Ja, barnehage er et kjempeviktig tiltak for de ungene som har det vanskelig, men fremdeles er det ofte slik at taushetsplikten blir viktigere enn meldeplikten for en del av de ungene som har det vanskeligst. Jeg har erfaring med å jobbe i barnehage, og kanskje er en av grunnene til at man i barnehagen kan være tilbakeholden med å melde saker, at erfaringen med barnevernet lokalt er at det ikke er på pletten med hjelp med en eneste gang, at det eneste som skjer, er at tilliten mellom barnehagen og foreldrene blir brutt, og at barn mister det eneste stedet de er trygge i løpet av hele døgnet. Det er vi nødt til å løse for at meldeplikten skal bli reell.

Steinar Gullvåg (A) [12:36:56]: Fremskrittspartiets hovedtalskvinne i denne debatten, Solveig Horne, la i sitt innlegg vekt på det hun kalte foreldreansvaret, som motstykke til det hun kalte formynderstaten, altså der vi som samfunn faktisk finner å ville sette grenser og rammer for foreldreansvaret. Nå snakket Horne riktignok om foreldrepermisjon, men jeg oppfattet dette som Fremskrittspartiets prinsipielle holdning, og den er ganske farlig. Det er denne holdningen som gjør at vi som samfunn faktisk nøler med å gripe inn overfor familier som av ulike grunner ikke er i stand til å ta vare på sine barn. Det er denne holdningen som gjør at foreldervernet i mange tilfeller fortøner seg som viktigere enn barnevernet.

Min lokalavis, Tønsbergs Blad, har den siste tiden satt søkelyset på det vi kan kalle fattige barn, og selv har jeg hatt anledning til å følge opp dette i diskusjoner med lokale skoleansatte, ansatte i SFO og barnevernet. Nå er fattigdom et relativt begrep, og det finnes neppe ett tiltak, ett grep, som fjerner fattigdom. Det er helhetlig innsats på mange områder over tid som virker, og det vet vi.

Det gjør inntrykk på meg når jeg møter unger som ikke kan gå i bursdagsselskap til sine venner fordi foreldrene ikke har råd til gave, eller når unger ikke kan delta i idretts- eller fritidsaktiviteter fordi foreldrene ikke har råd til å betale kontingenten. I enkelte kommuner betaler barnevernet slike utgifter. Og mange idrettslag og organisasjoner lar være å kreve kontingent av barn fra familier med dårlig råd. Men det kreves mer. Mange foreldre har ikke anledning til å kjøre barna til fotballkamp og kan ikke stille med kake til julelotteriet i foreningen – og så er det sånn at hvis man skal gå på ski, trenger man faktisk også ski. Noe av problemet er at dette oppleves som rene almisser, altså veldedighet, som ytterligere bidrar til å stigmatisere barn og familier. Jeg er en sterk tilhenger av aktivitetsstøtte til barn og unge, og det finnes ordninger i mange kommuner som ikke virker stigmatiserende, og som gir barn og ungdom fra fattige familier anledning til å delta i de samme fritidsaktivitetene som alle andre. Det koster noen kroner, men pengene er der om vi vil. Derfor synes jeg at vi alvorlig bør drøfte hvordan vi skal veksle inn de vel 300 mill. kr som om lag 120 norske kommuner tar fra de fattigste barna ved å legge barnetrygden inn i beregningsgrunnlaget for sosialhjelp.

Geir Jørgen Bekkevold (KrF) [12:40:14]: På fredag hadde kommunal- og forvaltningskomiteen sin budsjettdebatt i denne salen. Jeg holdt et kort innlegg om det kommunale barnevernet, og om de bekymringsmeldingene som vi stadig får fra kommunene når det gjelder kapasiteten innenfor det kommunale barnevernet. Vi i Kristelig Folkeparti er glad for at regjeringen anerkjenner behovet her, og for at regjeringen har lagt inn ekstra midler til det kommunale barnevernet. Det viser jo at regjeringen har sett det Kristelig Folkeparti har sett, nemlig at det er nødvendig med ekstraordinære tiltak hvis vi skal kunne klare å oppnå en reell økning i antall ansatte i førstelinjetjenesten, en kapasitetsutvidelse. Men det som jeg la litt vekt på i det korte innlegget mitt, er at det vi i Kristelig Folkeparti savner i regjeringens politikk, er en langsiktig og forpliktende opptrapping som ivaretar kommunenes behov for forutsigbarhet og langsiktighet når det gjelder det kommunale barnevernet.

Samme dagen som vi i kommunal- og forvaltningskomiteen hadde vår debatt kunne vi lese i en av fylkesavisene i Telemark at min hjemkommune, Skien, hadde fått en bot på 100 000 kr. Det var en bot fordi de ikke klarer å følge opp de barna som var meldt inn til barnevernet. De klarer ikke å gi dem et tilbud innen den tidsfristen som er satt. Dette skjer ikke fordi barnevernet ikke gjør jobben sin. Dette skjer ikke fordi lokale politikere i Skien ikke er opptatt av barnevern. Dette skjer fordi det mangler penger, og ansvaret må regjering og storting ta. Jeg håper at Skien kommune sender den boten til den rød-grønne regjeringen.

I dag kunne vi lese i Telemarksavisa at nabokommunen, Porsgrunn, også sliter med lange ventelister. Barnevernslederen i Porsgrunn ber om midler til tre ekstra stillinger for å få ned antallet på ventelisten. Det er det som er problemet – kapasiteten er ikke stor nok, barn står på venteliste, og barn får ikke den hjelpen de trenger, til rett tid. Det kommunale barnevernet må ha nok ressurser, kapasiteten må være stor nok. Vi kan ikke leve med at bekymringsmeldinger ikke følges opp, og at barn som trenger hjelp, ikke får det, eller at hjelpen kommer for sent.

Det som jeg avsluttet mitt innlegg med sist fredag, har jeg lyst til å avslutte med nå også: Ett barn som står i kø, eller ikke blir fulgt opp til rett tid, er ett barn for mye.

Tor Bremer (A) [12:43:32]: Kampen mot fråfall i den vidaregåande skulen må starta i barnehagen. Det er mange grunnar til det, men eg vil understreka kor viktig det er at skulen og barnehagen no har fått eit felles verdigrunnlag. Det betyr at barnehagane har fått eit mykje tydelegare samfunnsmandat, samtidig som me slår fast at barnehagane skal vidareføra eit heilskapleg syn på læring, der leik og omsorg på den eine sida saman med læring og danning på den andre sida er sjølve fundamentet for ungene si allsidige utvikling.

Desse verdiane har vore og skal vera eit særtrekk ved den norske barnehagetradisjonen. Dette er kvalitetar som difor går som ein raud tråd gjennom Soria Moria-erklæringa.

Eg må tilstå at eg blir både stolt og ikkje så lite aud-

mjuk når eg besøkjer barnehagar som f.eks. Gamlestova barnehage på Hafslø, der dottera mi Anna Maria – som er langt over tre og eit halvt år gammal – går. Eg opplever eit fantastisk engasjement frå personalet i forhold til jobben, og eg opplever ein sterk lojalitet til rammeplanen og ein entusiasme for nettopp barnehagen sitt samfunnsansvar.

Det har det siste året vore eit godt samspel mellom sentrale og lokale myndigheiter med omsyn til å få på plass full barnehagedekning og retten til ein plass. Difor har eg òg stor tiltru til at me skal klara å vidareutvikla barnehagen når det gjeld den kvalitetsmessige sida.

Den nye formålsparagrafen for barnehagane er mykje meir inkluderande og byggjer på ein grunnleggjande respekt for at me lever i eit fleirkulturelt og mangfaldig samfunn. Det betyr at me må praktisera felles verdiar som likeverd og solidaritet på tvers av ulike kulturar. Dette er grunnleggjande samfunnsverdiar som borna i neste omgang tek med seg for å byggja framtidige fellesskap. Men skal me klara det, treng me fleire førskulelærarar, og me treng nok tilsette med både barnefagleg og barnehagefagleg kunnskap.

For ei tid sidan fekk eg gleder av å sjå korleis Sogn Regionråd gjennom eit nasjonalt nybrottsarbeid tek tak i kvalitetsutvikling i barnehagar i sognekommunane. Saman med Høgskulen i Sogn og Fjordane, Nav og Utdanningsforbundet tek kommunane ansvar for leiarutdanning for styrarane, dei assisterande styrarane, dei pedagogiske leiarane og leiarane på kommunalt nivå – akkurat det statsråden sa i sitt innlegg. Dei fokuserer på kreative barnehagar med fokus på nyskaping og entreprenørskap. Det er jammen kvalitet. Og fordi ein maktar å sjå denne heilskapen i skule- og barnehagesystemet, vil nok også dette i neste omgang bidra til å redusera fråfallet i den vidaregåande skulen.

Olemic Thommessen (H) [12:46:59]: Det har vært en fin debatt, og det er flere temaer som det kunne være fristende å kommentere.

Først har jeg lyst til å kommentere statsråd Aaslunds innlegg i forhold til barnevernet. Det er riktig at det begynner å komme på plass penger – all ære for det.

Jeg tror den diskusjonen vi nærmer oss nå, kommer til å handle om kommunenes rolle. Høyres budsjett i år er sånn sett et signal i den retning. Men spørsmålet er jo dette grenseskillet mellom den kommunale delen av barnevernet og den statlige delen av barnevernet, om det ligger på riktig sted. Og det tror jeg er et veldig reelt spørsmål. Det tror jeg vi må ha en åpen tilnærming til. Det jeg savner litt fra regjeringens side, er en større åpenhet rundt det temaet og flere initiativer i forhold til å møte kommunene, også når det gjelder hvordan de praktisk organiserer seg.

Et viktig poeng den gangen vi formet barnevernet til slik det har blitt i dag, var jo at små kommuner var et problem, både i forhold til nettverk, kompetanse og en del slike ting. Det vi ser, er at mange små kommuner for egen maskin har funnet det riktig å jobbe i nettverk. Mange små kommuner har en egen drivkraft i forhold til det å styrke sitt fundament for å lage et godt barnevern. Det tror jeg kunne vært et godt utgangspunkt for regjering-

gen til å stable på beina noen piloter, noen prøveprosjekter, som det ville være veldig nyttig å høste erfaringer fra i det evalueringsarbeidet som regjeringen nå gjør.

Dette gjenspeiles f.eks. også i det som var ett av representanten Andersens poenger, nemlig at taushetsplikten var viktigere enn meldeplikten, som hun sa, altså dette tillitsforholdet mellom kommunalt barnevern og i hennes tilfelle barnehage, men jeg tror også jeg kunne si skole. Det er et kolossalt viktig tillitsforhold, og det er et veldig kritisk punkt i forhold til når barn bringes inn i barnevernssammenheng – som vi ser er et vanskelig område. Vi ser at det er veldig mange bekymringsmeldinger som ikke tas hensyn til, og vi ser at her er det noe som knirker, som det bør gjøres noe med.

Høyre har i de fem årene som vi nå har vært i opposisjon, foreslått en del tiltak, en del praktiske ting. Kanskje var det noe å gå tilbake til og se om man kunne ta tak i. Statsråd Aasland var jo så fornøyd med Finansportalen. Vi har jo også foreslått en portal for barnevernstjenester. Kanskje er det like viktig å fortelle om dem som det er å fortelle om finansstjenestene.

Jette F. Christensen (A) [12:50:10]: Når Arbeiderpartiet snakker om familiepolitikk, er det fordi vi bryr oss om familien. Når vi legger til rette for å utvide verdens beste foreldrepermisjonsordning, er det fordi vi bryr oss om familien, hele familien. Vi bryr oss om barna, derfor foreslår vi en lang foreldrepermisjon og gode, trygge, stimulerende barnehager. Vi bryr oss om mor, med trygghet gjennom svangerskapet, i permisjonstiden, og når hun begynner i jobb igjen, med en time betalt ammefri om dagen. Og vi bryr oss om far. Vi mener at far skal ha en reell mulighet til å ta del i sitt eget familieliv sammen med barnet sitt. Dette er altså Høyre og Fremskrittspartiet imot. Sånn vil de ikke ha det. De sier at de tenker på barnas beste. Er det ikke barnas beste å være nær knyttet til begge foreldrene?

Et annet argument de framsetter, er at dette blir vanskeligere for menn som ikke jobber i det offentlige. Sannheten er jo at det særlig er dem dette kommer til gode. Endelig kan de ha noen i ryggen når de går til arbeidsgiver og sier at de vil være hjemme i tolv uker sammen med barnet sitt. Det er et reelt valg. Og selv om Fremskrittspartiet og Høyre er så veldig imot dette reelle valget, argumenterer de sterkt for at man må få kompensasjon hvis man ikke benytter seg av godet. Det er en veldig underfundig oppfatning av hvordan velferdsstaten fungerer. Det er f.eks. ikke sånn at man kan få kontant betaling for hva det koster å ha barnet sitt i fjerde klasse om man tar det ut av skolen, eller penger igjen hvis man ikke har hatt hull og ikke har boret i alle tennene når man er atten.

Familiepolitikk henger sammen med likestilling. Når man ser at det er et enormt lønnsgap mellom kjønnene, kan man velge å gjøre noe med det, eller man kan velge ikke å gjøre noe med det. Vi valgte å gjøre noe med det.

Foreldrepermisjonen er med på å sikre at kvinner og menn står likt i ansettelsesprosessen. Dette er Høyre og Fremskrittspartiet imot. Det er ikke så rart, når sistnevnte sier at «statlig politikk innenfor likestillings- og diskrimi-

neringsarbeidet er et stort feilgrep». Likevel er de senere i innstillingen veldig politiske når de snakker om fedrekvoten. De kaller dette enorme grepet for familien og for likestilling en «sosialistisk tvangstrøye». Det kan vel ikke være det mest parlamentariske uttrykket her i verden. Jeg har aldri sett en sosialistisk tvangstrøye, og jeg vet ikke helt hvordan den ser ut. Men ut fra historien kan det tenkes at en sosialistisk tvangstrøye ser ut som alt det de borgerlige har vært imot innenfor familiepolitikk og likestilling. Der- som «sosialistisk tvangstrøye» er stemmerett for kvinner, full barnehagedekning, ammeferie, å ta grep om lønnsgapet mellom kvinner og menn, å ta vare på hele familiens rett til å være sammen, og fedrekvote, så høres det ganske fint ut, særlig når Høyres og Fremskrittspartiets alternativ er fjerning av fedrekvote og dyrere barnehage. Det er vel en god, gammeldags tap-tap-situasjon.

Arild Stokkan-Grande (A) [12:53:21]: Egentlig burde jeg jo være smigret over å bli nevnt så mange ganger i en debatt i Stortinget. Men måten Høyre har lest mitt intervju i Dagsavisen på, gjør i alle fall at det er veldig tydelig at det er påkrevet med økt satsing på leseferdigheter i skolen. For måten de har lest det intervjuet på, er noe spesiell.

La meg benytte anledningen til å si noe om hva tanken bak et sånt utspill faktisk var. Og la meg aller først si at de aller fleste barn har i dag en god og trygg barndom. De fleste pilene peker i riktig retning. Samtidig kan vi nærmest daglig lese i avisene om barn som ikke klarer seg, om altfor mange unge som sliter med dårlig selvbilde, selvmordstanker, spiseforstyrrelser osv. Vi som har ansvaret for familiepolitikken, har en plikt til å spørre hvorfor det er så mange som sliter i vårt samfunn, hva det er samfunnet gjør med våre barn. Det er dette jeg ønsker en debatt om. Jeg er nemlig redd for at vi kan stå overfor potensielt enorme klasseskiller mellom de barna som blir dyrket av sine foreldre og de barna som blir neglisjert, mellom dem som gjør det godt i skolen og dem som faller utenfor, mellom dem som har god helse og dem som sliter med f.eks. fedme, mellom rike og fattige, og mellom dem som er omfattet av sterk sosial kontroll og dem som ikke opplever noen grenser.

Vi bruker mye tid også i denne salen på å debattere hvordan vi kan skape best mulige velferdstjenester for å møte de nye utfordringene. Men vi kan ikke løse dette utelukkende med at det offentlige tar mer ansvar. Vi må våge å stille noen vanskelige spørsmål, og vi må våge å tenke nytt i familiepolitikken. Vi må komme oss ut av debatten om hva som er den riktige familien, til en debatt om hvordan vi kan bidra til at familien, stor eller liten, kan sikre gode og trygge oppvekstvilkår, og hvordan vi kan styrke hvert enkelt barn til å få selvtillit, selvrespekt og selvinnsikt. Det trodde jeg faktisk høyrepartiene var enig i, men jeg registrerer at de ikke ønsker å ta denne debatten, og heller faller ned i ideologiske dogmer.

Vi har alle sett eksempler på barn som kunne fått et bedre liv dersom de hadde fått hjelp tidlig nok. Disse barna har ingen sjanse nr. to, og i de mest ekstreme tilfellene må man kunne si: Nå kan vi ikke vente lenger. Dersom

fireårskontrollen avdekker manglende språk og motorikk, mener jeg faktisk at varsellampene blinker så kraftig at man må være villig til å vurdere obligatorisk gratis barnehage for disse barna. Mange forskningsrapporter peker på at barnehage er det beste tiltaket for nettopp slike barn. Barn fortjener det beste vi kan gi dem. De skal slippe å si: Det kunne gått bra med meg, bare jeg hadde fått hjelp tidligere.

Heikki Holmås (SV) [12:56:26]: For fire år siden stiftet Audun Lysbakken og jeg en underskriftskampanje på Internett som heter pappaperm.no. Jeg står her i dag, men vi kan vel si at Audun Lysbakken har kommet litt lenger i oppfyllelsen av tredelingen av fødselspermisjonen enn meg. Han sitter vel hjemme og hører på denne stortingsdebatten, kjenner jeg ham rett.

Grunnen til at vi satte i gang den jobben, var nettopp at vi var opptatt av likeverdig foreldreskap. Jeg har vært engasjert i det spørsmålet helt fra jeg som liten guttunge – som åtteåring tror jeg – ringte inn til radioen og insisterte på at jeg var et lykkelig skilsmissebarn. Den gangen var som kjent alle skilsmissebarn ulykkelige. Jeg mente at det ikke var sånn, og grunnen var at jeg hadde to foreldre som tok ansvar for likeverdig foreldreskap. Jeg har alltid senere vært opptatt av at det er et gode som alle unger bør få oppleve.

Det er veldig sjelden vi i politisk håndverk kommer over så utrolig universelle virkemidler, og noe som fungerer som universalmiddel sånn som tredeling av fødselspermisjonen faktisk gjør. Vi har fra den gang vi startet den kampanjen, gått fra fire uker til fem og seks uker – da vi kom i regjering – til ti uker, og i dag skal vi vedta tolv ukers pappapermisjon. Det er altså et bevis på at politikk og politisk kampanje virker, når du bare har gode nok argumenter og er utholdende nok. For dette med en tredeling av fødselspermisjonen er bra for far, for du får knyttet deg mye bedre til ungene dine når ungene er små, og det er bra for mor, for dette funker på den måten at mor mer blir sett på som likeverdig arbeidstaker med far. Alle har hørt historier om hvordan kvinner diskrimineres på arbeidsmarkedet. Alle vet hvor viktig det er: De to statsrådene som sitter her, har hatt innlegg som peker på svensk forskning, som viser nettopp hvordan en bedre fordeling av pappapermisjonen fører til at lønnsgapet mellom kvinner og menn tettes, og det er bra for ungene – det siste er det viktigste. Og når en nå gradvis får gjennomført det grepet å sørge for at det blir bedre for ungene, bedre for far og bedre for mor, så er det bare å skåle for alle dem som har vært med på veien: May Hansen – som var en av de første som fremmet et sånt forslag her i stortingssalen – Gunn Karin Gjøl, SV-ere, Audun Lysbakken, Arild Stokkan-Grande og alle andre som har vært med på å sørge for at dette faktisk blir virkelighet.

Det er altså så enkelt som at her går skillet mellom høyresiden og venstresiden – så klokkeklart. Og vi vet hva som skjer hvis Høyre og Fremskrittspartiet overtar – da raseres denne ordningen.

Gunn Karin Gjøl (A) [12:59:48]: Jeg må si at jeg setter pris på representanten Holmås' entusiasme og enga-

sjement for fedrekvoten og for at vi har klart å nå så pass langt på så kort tid.

Det som imidlertid er litt mer bekymringsfullt, er forslaget som Høyre og Fremskrittspartiet fremmer, hvor de «ber regjeringen fremme sak om å gi alle fedre selvstendig opptjeningsrett og uttaksrett til fedrekvoten gitt at mor oppfylder kravene til aktivitetsplikt». Poenget er at det ble innført fra 1. juli 2009. Det som er fakta, er at når bare far har opptjent rett til foreldrepenger, kan han ta ut foreldrepenger på sjølstendig grunnlag forutsatt at mor oppfyller aktivitetskravet. Hun må gå ut i arbeid eller studier, eller være for syk til å ta seg av barnet. I slike tilfeller kan far ta ut inntil 37/47 uker, dvs. ni uker mindre enn den totale stønadperioden, når mor har opptjent rett. De tre ukene før fødselen og de seks ukene etter fødselen, som er forbeholdt mor, trekkes fra denne perioden. Tidligere ble fedrekvoten trukket fra i slike tilfeller. Dette ble altså endret med virkning fra 1. juli 2009. Den statsråden som innførte det, sitter jo her som kulturminister i dag og kan bekrefte det. Hvis Høyre og Fremskrittspartiet fremdeles er i tvil om at det er slik, kan de bla opp i Ot.prp. nr. 56 for 2008–2009, hvor det på side 6, andre spalte, står:

«Departementet foreslår å styrke fedres rettigheter ved å gå bort fra prinsippet om at fedrekvoten trekkes fra der fare har rett til foreldrepenger. Denne gruppen fedre vil da få rett i hele perioden med unntak av de ni ukene som er forbeholdt mor. Dette gir et maksimalt uttak for disse fedrene på 37/47 uker.»

Det var altså en endring som ble foretatt i folketrygdloven § 14-14. Derfor tror jeg det er klokt av Høyre og Fremskrittspartiet å trekke dette forslaget, for det ville jo være dumt å stemme for et forslag som allerede ble vedtatt i Stortinget for et og et halvt år tilbake.

Line Henriette Hjemdal hadde her overtatt presidentplassen.

Solveig Horne (FrP) [13:02:19]: Det har vært en god debatt, men det var et lite øyeblikk der jeg lurte på om jeg var kommet på et 8. mars-arrangement når det gjaldt en del innlegg om likestilling.

La meg slå det helt klart fast: Fremskrittspartiet ønsker også likestilling. Men i motsetning til regjeringspartiene, som hele veien snakker på inn- og utpust om likestilling – de skal ha kvotering, de skal ha kvoter, og det er liksom det som er likestilling – så er også likestilling for Fremskrittspartiet å satse på de kvinner som er undertrykte. Ikke ett sekund hørte jeg at det var noen som snakket om de som lever i Norge, som er undertrykket, og som også er utsatt for tvangsekteskap. Men vi skal komme tilbake til dette i debatten om likestilling i forbindelse med den likestillingsmeldingen som skal behandles etter jul. Det ser Fremskrittspartiet fram til.

Så er det en fornøyelse å høre på representanten Stokkan-Grande, og det var en morsom historielesning han kom opp med her nå. Det er 20 år siden, og jeg har lyst til å minne representantene om at det er Arbeiderpartiet som har styrt dette landet mesteparten av disse årene, uten at

vi har sett de helt store forbedringene når det gjelder en del ting.

Så sier statsråd Aasland at det er på tide at det kommunale barnevernet har fått et løft. Til og med Karin Andersen innrømmer at det var flere kommuner som ikke benyttet seg av det å styrke det kommunale barnevernet i fjor, men at de nå kommer til å gjøre det. Det er flott. Fremskrittspartiet støtter regjeringens forslag om å styrke det kommunale barnevernet, men Fremskrittspartiet mener det ikke er nok. Det å bli beskyldt i denne sal for at vi kutter med øks, må jeg si er ganske graverende. Men jeg trøster meg med at angrep er det beste forsvar, så når de ikke klarer å forsvare sitt eget budsjett, går de til angrep på Fremskrittspartiet.

Fremskrittspartiet kutter ikke i barnevernet. Vi styrker det kommunale barnevernet. Når vi da blir beskyldt for at vi kutter i det statlige barnevernet fordi der er det så og så mange stillinger, vil jeg minne representantene om at det er 28 fagteam som ikke har kontakt med de barna som trenger hjelp, i det hele tatt. Kommunene sier selv at de ønsker å overta ganske mye av det arbeidet. De blir overkjørt av Bufetat. Kommunene ønsker selv å kunne plassere barna rundt omkring, og med Fremskrittspartiets budsjett blir kommunene styrket.

Så kan jeg trøste representanten Gullvåg med at Fremskrittspartiet har tro på familien. Familien er en av de viktigste grunnpilarene, og staten kan aldri overta det ansvaret.

Så snakker representanten så varmt om at han er redd for dem som ikke har råd til å kjøpe seg ski, og ikke har råd til å gå og kjøpe gaver. Javel, vi får håpe han har den samme bekymringen når det gjelder de familiene som sitter der ute i dag og er bekymret for hvordan de skal få råd til å betale ting, fordi det er så høye strømpriser i Midt-Norge.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [13:05:32]: Jeg blir litt overrasket når jeg hører debatten i dag. Det står 180 barn i kø for å få fosterfamilie. Det står 39 barn i kø for å få institusjonsplass, og det er flere tusen barnevernssaker som henlegges hvert år. Hva gjør regjeringen og de rød-grønne med det? Jo, de rød-grønne står her i salen og legger skylden på opposisjonen, og de hakker og kritiserer. De kommer ikke med noen tanker, har ingen ambisjoner, ingen visjoner om hva de skal gjøre for de stakkars barna som er der ute, og som forventer at det tas politiske grep. Jeg synes det er smålig at når vi her har en debatt om barnevernet og fremtiden til disse barna, kommer man og beskylder opposisjonen for usannheter.

Jeg hadde også håpet at man, når man sitter på Stortinget, ser at det er en forskjell på kutt og omdisponeringer, at det er en vesensforskjell – særlig siden det også er de rød-grønnes måte å forsvare seg på. Jeg tror ikke de er veldig bekvemme med at Høyre er de som øker bevilgningene til barnevernet i kommunene, mens vi kutter 300 mill. kr i det statlige barnevernsbyråkratiet, hvor alle kommer og foreslår et sånt kutt.

Jeg synes det også er veldig spesielt at når de rød-grønne uttaler seg om en så alvorlig sak som barnevernet, bru-

ker man sterke ord. Lederen av familiekomiteen går ut og sier at Høyre raserer barnevernet. Kristina Nilsson Ramsøy, representanten fra Senterpartiet, sier at Høyre raserer barnevernet. SV legger seg på et nivå der de forteller at Høyre spiller russisk rulett med disse barna. Det bekymrer meg at ansvarlige politikere, med det øverste ansvaret for barnevernet, legger opp til at vi skal ha en debatt på dette nivået. Det bekymrer meg at vi har en regjering og rød-grønne politikere i Stortinget som ikke bruker denne muligheten til å komme med konstruktive tiltak, forslag til hvordan vi skal bedre barnas hverdag – all den tid de selv evaluerer, utreder og setter ned utvalg. Det er trist.

Så til representanten Gjøl. Hvis Høyres forslag er et så stort problem, må man be Finansdepartementet ta kontakt med Stortinget i dag. Vi har spurt om hva provenyet på fedrekvoteforslaget vårt er. Det har vi fått. Vi har spurt om hvor mange fedre det er som ikke har selvstendig opptjeningsrett. Vi har fått tallet på de fedrene. Vi refererer til likelønnsmeldingen, hvor disse fedrene står omtalt, som ikke får foreldrepenger fordi det ikke er noen fedrekvot.

Øyvind Håbrekke (KrF) [13:09:00]: Jeg benytter anledningen til å melde fra om at Kristelig Folkeparti kommer til å stemme for forslag nr. 35, fra Venstre.

Jeg er for øvrig enig med siste taler i at det ikke holder når de som faktisk sitter ansvarlig for barnevernet, bruker store deler av debatten til å kritisere det de, for så vidt med rette, kaller urealistiske budsjettforslag fra Høyre og Fremskrittspartiet. De skryter av sitt eget statsbudsjett, uten å bruke tiden på å snakke om hva man ønsker å gjøre i tiden framover, og uten å legge fram noe forpliktende overfor Stortinget om hva man ønsker å gjøre framover for barnevernet – for det er det barnevernet trenger.

Så er det også interessant å se hvordan debatten om pappaperm igjen polariseres mellom en høyreside som ikke skjønner betydningen av at pappapermen faktisk er et virkemiddel for å sikre valgfrihet, fordi menn ønsker å ha fedrekvoten og trenger det trumfkortet overfor sine arbeidsgivere. På den andre siden har man venstresiden som ønsker å misbruke fedrekvoten til å gjøre den til en tvangstrøye, å ta flere måneder av det som er felles del, og dele ut dette til foreldrene i en ferdig pakke som foreldrene må forholde seg til. Kristelig Folkeparti ønsker å beholde fedrekvoten som et positivt virkemiddel, et positivt verktøy/trumfkort for fedre, som gjør at det fortsatt er entusiasme, støtte og oppslutning om det virkemidlet, slik at det kan være som et gode for familiene og likestillingen også i lang tid framover.

Så viser representanten Stokkan-Grande til at han er bekymret for et klaseskille mellom norske familier. Kunnskapsministeren sier at hun er bekymret for de barna som ikke går i barnehage. Når jeg hører at de rød-grønne har bekymringer og snakker om dette klaseskillet, får jeg inntrykk av at det er noen som tar seg veldig godt av barna sine, og noen som tar seg dårlig av barna sine – og at det beste hadde vært noe midt imellom for alle sammen. Svaret er angivelig at vi bare må passe på at det offentlige tar en større del av omsorgen for *alle* barna – ikke bare for de mest utsatte, men for alle barna – slik at det blir et gjen-

nomsnitt, og at staten overtar ansvaret. Hvis det er slik at man ikke har godt nok språk ved fireårskontrollen – hva er grunnen til det? Er det kanskje fordi man har dårlig hørsel, eller fordi man trenger en logoped, eller fordi man trenger annen oppfølging? For de rød-grønne er det slik at barnehage er svaret – hva var spørsmålet?

Hvis statsråden leste rapporten fra sitt eget utvalg, Brenna-utvalget, om barnehager og obligatorisk barnehage, ville hun finne at forskningen viser at det ikke nødvendigvis er de mest utsatte barna som ikke går i barnehage. Det er noen ganske få som ikke lenger bruker barnehage før skolestart. Men det er faktisk veldig mange ressurssterke foreldre som gjør bevisste valg. La dem få lov til det, så kan de fleste av oss velge en god barnehage av høy kvalitet, som skal være bra for barna og de familiene som velger det i årene framover.

Statsråd Tora Aasland [13:12:27]: Representanter for Høyre etterlyser konstruktive tiltak fra regjeringen, og beskylder regjeringspartiene for ubehøvlet språkbruk. Jeg tror ikke man skal legge skylden på verken den ene eller den andre når det gjelder språkbruken og karakteristikken. Men denne inngangen til denne debatten er jo faktisk et meget konstruktivt forslag fra regjeringen – nemlig å øke bevilgningene til barnevernet med 390 mill. kr, det meste til kommunene, og ganske mye til det statlige barnevernet. Det er også forslag om historiske videreføring av viktig likestillingspolitikk. Men det er klart at liker man ikke disse forslagene, oppfattes de vel ikke som konstruktive. Jeg mener det er særdeles konstruktive forslag.

Jeg har bare lyst til å nevne en sak, som både Kristelig Folkeparti og Høyre, ikke minst Olemic Thommessen, var inne på her. Det viktige med de 240 mill. kr som går til kommunene, er at disse pengene er øremerket, slik at vi er helt sikre på at de går til nødvendige stillinger. Jeg tviler på at kommunene klarer å få enda flere på plass, jf. Høyres og Fremskrittspartiets forslag om enda mer penger til kommunene. Vi er opptatt av at kommunene får tilstrekkelig med penger og stillinger, men at de også får folk i de stillingene, som kan gjøre den jobben på en best mulig måte.

Så til det framtidige, og det Olemic Thommessen var inne på. Regjeringens plan er jo for det første å styrke barnevernet nå i budsjettet. Vi har allerede startet en forskningsevaluering av det som kalles denne forvaltningsreformen i barnevernet, for å se hva det er som eventuelt kan gjøres annerledes. I morgen skal jeg i det første møtet med barnevernspanelet, som er satt ned med Helen Bjørnøy som leder. Vi ber panelet om å vise oss noen måter framtidens barnevern kan se ut på. Vi ønsker å få konkrete anbefalinger, og vi ønsker å få en debatt om dette – ikke bare i panelet selv, som er bredt nok sammensatt, men også en debatt utad om dette. Det panelet ble nedsatt av Audun Lysbakken den 15. november i år, og det skal levere rådene sine i september 2011. Disse innspillene vil være grunnlaget for den stortingsmeldingen om barnevernet som vi skal legge fram etter at de er ferdig. Så her er det reformvilje fra regjeringspartiene. Vi ser at det er behov for å gå igjennom de ordningene vi har, ikke minst

når det gjelder forholdet mellom stat og kommune. Og vi har altså tatt alle disse grepene og satt i verk alle disse tiltakene, inklusiv en stadig økning av bevilgningene, for at det ikke skal stoppe opp, men at vi samtidig klarer å tenke nytt.

Så jeg har håp om at vi får et bedre barnevern i framtiden, og det trenger vi, for barna trenger det.

Olemic Thommessen (H) [13:15:44]: Årsaken til at vi maser litt – for det er vel det vi gjør – om mer konkretisering rundt barnevernet, er at vi nå har gått og snakket om dette i fem år, og at det har vært veldig lite konkret å forholde seg til. Dels har det dreid seg om penger, men det viktigste poenget mitt ved denne korsvei går på det strukturelle og det går på – på en måte – å kunne gi oss noe rundt hva regjeringen tenker om helt konkrete tiltak. Jeg skjønner at det er et panel som skal gjøre denne tenkingen på vegne av regjeringen. Vi hadde kanskje trodd at regjeringen også hadde tenkt litt på egen hånd – men la bli med det. Vi håper at dette panelet kan komme opp med tiltak som kan møte barnevernet med den skreddersømmen som barnevernet krever. For noe av det som er veldig utfordrende med barnevernet, er at de barna som dette omfatter, ikke er mange i antall, men de er til gjengjeld ganske krevende, og de krever en veldig høy grad av skreddersøm. Det er jo også noe av bakgrunnen for at vi tidligere har vært opptatt av mangfoldet av institusjoner, uansett eierskapet til disse.

Så har jeg lyst til å ta en liten sving innom statsråd Halvorsen, som ikke er her akkurat nå, men det jeg hadde tenkt å si til henne, kan noen bringe videre: Jeg synes hun sa litt for lite om rekruttering til barnehagene. Det er viktig når man går inn i det kvalitetsarbeidet, som statsråd Halvorsen pekte på, at man også har en skikkelig offensiv når det gjelder å skaffe kompetent personale, kvalifisert personale, i barnehagene. Vi opplevde i forbindelse med seksårsreformen i skolen at det tappet barnehagene for en del kompetent arbeidskraft. Det har vist seg å være en tøff runde å få det tilbake igjen. Der må det en offensiv holdning til og nok også litt mer konkretisering enn det vi har sett, eller har hørt om, så langt.

Så har jeg lyst til å plukke opp tråden fra representanten Gullvåg når det gjelder barns deltagelse, og det er jo en fin overgang til kulturdebatten, hvor jeg nok tror at det også blir tema. For barns deltagelse i kulturaktiviteter – der er jeg helt enig med representanten Gullvåg – er et helt sentralt poeng i forhold til hvordan ens inngang til livet som samfunnsmenneske blir. Jeg merket meg at representanten Gullvåg var en varm tilhenger av deltagerstøtte. Høyre er også positiv til det. Vi har satt av 10 mill. kr. i dette budsjettet, og vi har på sosialbudsjettet også en post på 15 mill. kr. – med det i bakholdet. Dette blir en viktig debatt fremover, og det er en debatt som vi får komme tilbake til ved behandlingen av kulturbudsjettet.

Presidenten: Representanten Arild Stokkan-Grande har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Arild Stokkan-Grande (A) [13:19:07]: Jeg ber om ordet for å be om å få en oppklaring fra Høyre, for Linda C. Hofstad Helleland sier to ting i et av sine innlegg som jeg sliter med å få til å gå i hop. På den ene siden sier hun at vi må stole mer på foreldrene, og hun påstår at vi bruker for mye tvang og vil ha seg frabedt at samfunnet i enkelte tilfeller griper inn. Like etterpå raljerer hun over at regjeringen gjør for lite og svikter norske barn som trenger hjelp, og at man ikke evner å gripe inn. Hun er jo så sterkt bekymret for barn som er utsatt for omsorgssvikt, og det er bra, men alle forslag for å hjelpe disse barna blir karakterisert som tvang.

Derfor vil jeg gjerne at Høyre klargjør grensegangen for når det er ok at samfunnet griper inn for å hjelpe barn som er utsatt for omsorgssvikt. Er det for mye tvang – eller er det for lite tvang? For Høyre sender nå ut ganske utydelige styringssignaler.

Dagrun Eriksen (KrF) [13:20:18]: For å bygge et godt samfunn for alle er det kjempeviktig at vi klarer å skape en god oppvekst for alle, og da handler det om å klare å gi hjemmene en mulighet til å være familier og til å skape den gode oppveksten for barn og unge. Og da har vi noen veldig gode verktøy for det: Vi har foreldreveiledning, og vi har samlivskurs som er gode verktøy for familiene i deres hverdag. Problemet er at samfunnet sparer seg jo til fant på disse tingene! Det er snakk om små midler som utgjør et godt verktøy for familiene, og vi burde ha fått til så mye mer og en mye større satsing på dette enn det regjeringen klarer å få til.

Men for å skape en god oppvekst for alle trenger vi også et godt og sterkt barnevern. Som saksordfører for barnevernsmeldingen i 2003 er det en glede for meg å høre at barnevernet fortsatt utløser et så aktivt hjerte-engasjement i Stortinget som det vi hører i dag. Men jeg er også bekymret, for jeg hører at noen av de samme argumentene som ble brukt den gang, også brukes nå, nemlig at på den ene siden sier vi at barnehagen er det beste stedet for barn å være, men på den andre siden ser vi at barnehage, skole og helsestasjon er de dårligste til å melde fra når de ser at barn ikke har det bra. Det er faktisk slik at foreldrene har større tillit til barnevernet enn det de ansatte har. Da har vi en stor utfordring, og det er en sorg å merke at det fortsatt er en utfordring ute. Og det er ironisk at på den ene siden ønsker de rød-grønne – de snakker mye om rekruttering til barnehage, men det er kanskje mest barn de skal rekruttere og ikke så mye voksne – at man skal bruke barnehagen som et beskyttelsessted, og på den andre siden klarer man ikke å få de ansatte i barnehagen til å melde fra når de ser at ting ikke er bra.

Det samme gjelder i forhold til skolen. Jeg sitter nå i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, og jeg er kjempebekymret for at vi ikke får skolen til å være en god medspiller for de svakeste barna. Kristelig Folkeparti mener at vi trenger folk med barnevernsfaglig kompetanse i skolen, slik at vi kan lage en bro og være et bindeledd mellom skole og barnevern og få dette til.

Og så blir jeg utrolig lei meg når jeg fra venstresiden hører at kvinnekampen er lagt ned. Det man nå sier, er at

for første gang er det familien som har ansvaret for lønns-gapet. Før var kampen at kvinner skal ha mulighet til å føde barn, kvinner skal ha mulighet til å ta foreldrepermisjon uten at de taper. Nå har vi fått en likelønnskommisjon som sier: Nei, det er familienes skyld. Så dumt at de tok foreldrepermisjon, da. Det er en fallitterklæring for likestillingen det vi nå ser, at vi nå skal stramme inn på de rettighetene som kvinner har kjempet fram for oss før. Jeg er glad for at Kristelig Folkeparti fortsatt står for tradisjonen og kvinnekampen i denne salen, selv om vi er alene.

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [13:23:47]: Representanten Hofstad Helleland hadde et angrep på regjeringen som jeg synes det er naturlig å svare på.

Jeg vil ikke si at vi har lagt skylden på opposisjonen for situasjonen i barnevernet, og at vi ikke er konkret. Ja, jeg er enig med representanten Hofstad Helleland i at det trengs endringer.

I mitt tidligere innlegg her var jeg bl.a. inne på hva Senterpartiet mener er viktig. Vi ønsker mer kompetanse og ressurser, og mer ansvar til kommunene. Vi ønsker mer forebygging, mer krav til samarbeid på tvers av etater, mer forutsigbarhet for en del av tilbyderne i barnevernet, og en annen ansvarsfordeling enn i dag. Men før vi hopper til en slik kjøp konklusjon og kommer med enkle løsninger, vil jeg minne om at det er satt ned et utvalg som skal evaluere barnevernsreformen. Jeg er overrasket over at opposisjonen velger å latterliggjøre dette på den måten. Dagens barnevernsreform er jo kanskje et bevis på at det er viktig at vi bruker tid på å komme fram til en barnevernsreform for framtiden, en barnevernsreform til beste for ungene, for dagens barnevernsreform har ikke vært en suksess.

Så blir vi beskyldt for arroganse, og at vi er fornøyd. I mitt tidligere innlegg sa jeg at mye er gjort, og at mye gjøres i dette budsjettet, men at det ikke er tvil om at vi også har mye ugjort foran oss.

Så til Høyres og Fremskrittspartiets budsjetter. Vi har ikke brukt så mye taletid på dem, i hvert fall ikke jeg. Men poenget er at så lenge det statlige barnevernet i dag har ansvaret for fosterhjem og institusjonsplasser og for mye av det de har ansvaret for i dag, før vi foretar en slik oppgaveendring som Høyre og Fremskrittspartiet ønsker, vil et kutt her føre til et kutt nettopp i det tilbudet. Så kan vi gjerne være enig i at vi ønsker en slik oppgaveendring, men før den endringen har skjedd, vil det i realiteten være et kutt i tilbudet til de ungene, for man klarer ikke å kutte så mye byråkrati over natten. Vi kan være enige om at det trengs endringer, men før de endringene man ønsker, er gjort, vil dette bety et veldig dramatisk kutt.

Mitt ønske er at vi skal komme fram til en barnevernsreform for framtiden som et samlet storting kan stille seg bak. Det er ikke bare panel og utvalg som skal diskutere dette temaet, men det er et tema som skal diskuteres i Stortinget, og som bør finne sin løsning i Stortinget, nettopp fordi dette er en viktig sak også for framtiden, hvordan vi skal få et barnevern som klarer å ta tak i alle de problemene som vi er enige om finnes. Da må vi ha en diskusjon her om hvordan vi skal løse det. Men jeg mener det nesten er uansvarlig at vi skal trekke lette og enkle konklusjoner uten at vi har hatt en skikkelig gjennomgang for å se hva evalueringen kommer fram til. Dette er så krevende og komplekst at vi kan ikke bare gjøre små endringer her og der. Dette må ses i en sammenheng.

Gina Knutson Barstad (SV) [13:26:59]: Det er få i familie- og kulturkomiteen som er fremmed for litt frisk ordbruk i saker som engasjerer oss veldig. Barnevernet er en av de sakene. For eksempel har representanten Hofstad Helleland omtalt statsråd Lysbakken som en desperat mann, som en mann som har privatallergi, og hun har omtalt foreldrepengeordningen som en sosialistisk tvangstrøye. Og slik diskuterer vi litt fram og tilbake når vi blir engasjerte. Det synes jeg det skal være takhøyde for i denne sal.

I denne sal må også alle tåle å få politikken sin og forslagene sine diskutert. Jeg tar Høyre og Fremskrittspartiet på alvor, fordi de har ambisjoner om å styre landet.

Representanten Hofstad Helleland ramser opp at barn står i kø for å få fosterhjems plass, og barn står i kø for å få institusjonsplasser, men i sitt alternative budsjett kutter de nettopp i bevilgningene til de etatene som har ansvaret for disse plassene. Da synes jeg det er litt merkelig å hevde at det er løsningen. Det synes jeg at vi må ha anledning til å arrestere henne på.

Vi er i gang med en evaluering av det statlige barnevernet, fordi vi mener, i likhet med veldig mange representanter her, at det må gjøres systemendringer i barnevernet. Men vi har ikke lyst til å gjøre den samme feilen som den borgerlige regjeringen gjorde sist, nemlig å tre en reform ned over hodet på de ansatte. Jeg merker meg at det er ingen av dem som var pådrivere for den reformen da, som forsvarer den i denne sal i dag. Det er viktig at vi, som representanten Nilsson Ramsøy var inne på, bruker tid på at de reformene vi gjennomfører, skal bli skikkelig og varige, for det unner vi disse barna.

Ellers vil jeg også legge til at det er svært mange rødgrønne representanter som her i dag har vist entusiasme for budsjettet, for egne forslag, og snakket mye om det. Det synes jeg ikke fortjener å bli usynliggjort.

Steinar Gullvåg (A) [13:29:15]: Jeg forstår det slik at Fremskrittspartiet etter moden overveielse er kommet til at det er strømprisen i Midt-Norge som er hovedårsaken til fattigdommen i den delen av landet, og derav manglende aktivitetstøtte til barn som ikke lever i familier med god nok råd. Det er i så fall en meget akutt fattigdom vi er vitne til i den delen av landet. Jeg kan opplyse representanten Horne om at i andre deler av landet har man også fattigdom, fattige familier med barn. Karakteristisk for disse familiene er at de er éninntektsfamilier. Hvis vi holder oss til Fafos definisjon av fattigdom, er familier med to barn som har en inntekt under 300 000 kr i året, fattige. Derfor er dette også et likestillingsspørsmål, for det er oftest kvinnene som er hjemme i de familiene som har familieinntekter på under 300 000 kr.

Når regjeringen satser så kraftig på arbeidslinjen for å få bukt med fattigdommen, møter vi også et kulturelt problem fordi mange av de familiene som lever under

denne fattigdomsgrensen, er innvandrersfamilier hvor kvinnene er hjemme og ikke ute i arbeid. Dette er et stort problem, som vi neppe løser med noen form for «quick fix».

Når jeg advarte mot representanten Hornes vektlegging av foreldreansvaret, var det fordi det i mange tilfeller er slik at foreldreansvaret overprøver barnevernet. I mitt fylke har vi dessverre hatt noen skjebnesvangre tilfeller der manglende barnevern har rammet unger i meget sterk grad.

Presidenten: Representanten Øyvind Håbrekke har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Øyvind Håbrekke (KrF) [13:32:10]: Representantene Ramsøy og Barstad bruker behovet for grundig behandling som en slags unnskyldning for at vi skal bruke så lang tid på å gå igjennom strukturen i barnevernet. Det er greit, det er ingen som har kritisert at man bruker lang tid på strukturen.

Det er også sånn at det var hele Stortinget som sto bak den forrige barnevernsreformen. Men det var en forutsetning den gangen at ressursene skulle kanaliseres inn mot de ungene som trengte hjelp. Det er den sittende regjeringen, som har styrt dette apparatet i fem år, som har ansvaret for at så ikke har skjedd.

Så vil jeg til slutt i debatten henlede oppmerksomheten på et forhold som ikke har fått så mye oppmerksomhet i innstillingen, nemlig at Fremskrittspartiet sier i merknaene sine at generelle samlivstiltak ikke er noen offentlig oppgave, men at det er veldig viktig å støtte familier som har et høyt konfliktnivå etter samlivsbrudd – noe som jo er veldig inkonsekvent og viser at man er mer opptatt av å reparere enn av å forebygge.

Presidenten: Representanten Solveig Horne har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Solveig Horne (FrP) [13:33:30]: For ca. fem år siden var det en statsråd som hadde en gul lapp på pulten sin der det sto «fattigdomsbekjempelse». Jeg må si at jeg merker meg kritikken av egen regjering fra Gullvåg når det gjelder fattigdomsbekjempelse. I Dagsavisen for en tid tilbake, etter at fattigdomsbekjempelsen var avblåst, innrømte regjeringen selv at man hadde ikke kommet så langt som man hadde tenkt.

Skatte- og avgiftspolitikken, spesielt avgiftspolitikken til denne regjeringen, er en medvirkende årsak til at en del familier sliter. Det er flott at Gullvåg engasjerer seg for dette. Det jeg sa om strømprisene i mitt innlegg, var faktisk for å vise at veldig mange av dem som sliter, er bekymret for strømprisene. Jeg håper at Gullvåg er like bekymret, men jeg har ikke sett at han har engasjert seg i debatten om strømprisen.

Presidenten: Representanten Linda C. Hofstad Helle-

land har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Linda C. Hofstad Helleland (H) [13:34:35]: Jeg skal gi representanten Gullvåg et vennlig råd, og det er å lese denne innstillingen. For det Gullvåg her står og tar til orde for, er tiltak for å la barn få muligheten til å bidra i fritidsaktiviteter. Høyre foreslår 20 mill. kr til det. Hans eget parti stemmer imot. Før han tar sitt neste innlegg, bør han se på hva som står i innstillingen, og kanskje vurdere å endre oppfatning når vi skal ha voteringen i dag.

Så vil jeg si til representanten Ramsøy at det er veldig flott at regjeringen bruker tid og er grundig i sin utredning og evaluering. Men regjeringen har gjort dette i seks år, og det er derfor disse barna og barnevernet ikke har grunn til å vente noe mer. Det har så å si skjedd nesten ingenting på dette feltet siden de rød-grønne tok over.

Så, til sist, til representanten Stokkan-Grande: Høyre vil hjelpe de barna som trenger det, og la familier og andre barn leve sine liv slik de selv ønsker. Det er det enkle svaret på det.

Presidenten: Representanten Steinar Gullvåg, som har hatt ordet to ganger og får ordet til en kort merknad begrenset til 1 minutt, er foreløpig siste inntegnede taler.

Presidenten lurer på om det at hun sier det, gjør at man trykker mer!

Steinar Gullvåg (A) [13:36:02]: Jeg ventet bare på det. I Fremskrittspartiets politikk er altså skatt også en del av fattigdomsbekjempelsen. Men det er jo slik at de som lever med lave inntekter, betaler svært lite skatt, mange av dem ikke i det hele tatt, fordi de lever på offentlige ytelser.

Jeg må si at jeg er ganske stolt over det regjeringen har gjort for å bekjempe fattigdom, men jeg er ikke fornøyd. Vi har mye ugjort, og det er derfor vi fortsetter arbeidet med å bekjempe fattigdommen i dette samfunnet med uforminsket styrke.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 2 og 3, rammeområde 2. Vi går da over til rammeområde 3, sakene nr. 4 og 5.

Debattopplegget er allerede vedtatt.

Gunn Karin Gjøl (A) [13:37:56] (komiteens leder): Kultur-Norge har opplevd tidenes satsing på kultur etter at den rød-grønne regjeringen tok over i 2005. Med budsjettet for 2011 passerer opptrappingen over 3 mrd. kr. For kultursektoren er dette veldig mye penger. Når vi vet at vi i 2005 brukte 5 mrd. kr på kultur og i 2011 over 8 mrd. kr, får vi et godt bilde av hvilke store forandringer som har skjedd i Kultur-Norge.

Film er et veldig godt eksempel. Siden 2005 har film fått 213 mill. kr mer. Vi har nådd målet om 25 langfilmer i året. For øyeblikket går det over ti norske filmer på kinoene her i Oslo.

Målet i Kulturløftet II er at Norge skal bli ledende i Norden på film, fjernsynsdrama og dokumentar.

For tredje året på rad vil antall besøkende på norske

filmer ligge på over 2,6 millioner besøkende. Med unntak av 2003 må vi helt tilbake til 1975, da Flåklypa ble lansert, for å finne over 2 millioner besøkende.

Dette dreier seg ikke bare om kvantitet, men også kvalitet, den satsingen vi har gjort på film. De siste årene har en rekke norske filmer blitt prisbelønt på internasjonale filmfestivaler. Norsk film skapes og produseres nå i hele landet. Vi har lyktes med å etablere en rekke filmmiljøer rundt om i Norges land. Film er en kulturnæring i vekst både i Målselv og på Lillehammer.

Kulturloftet har gitt dansen langt bedre rammebetingelser. De siste årene har interessen for dans hatt en kraftig oppblomstring, ikke minst etter realiseringen av Dansens Hus. Men dansen er fremdeles en kunstform som er under oppbygging i Norge, og i budsjettet for 2011 viderefører vi satsingen på dans og styrker tilskuddsordningen for dans med 3 mill. kr over Norsk kulturråds avsetning til scenekunstformål.

Levekårsundersøkelsen for kunstnere viste at danse- og koreografer er en av gruppene med de dårligste lønns- og arbeidsbetingelsene. En opprettelse av en norsk skuespiller- og danseallianse vil være et særdeles viktig tiltak for å bedre deres levekår.

PRODA – profesjonell dansetrening er et sentralt treningstilbud for profesjonelle dansere. Vi mener dette er et infrastrukturtiltak, og derfor har et flertall i komiteen flyttet tiltaket fra post 74 til post 78 som en egen avsetning under Dansens Hus. Vi mener at denne organiseringen skal bidra til å samordne infrastrukturtiltakene på en ubyråkratisk måte.

Historisk har ikke det profesjonelle vokalfeltet hatt de samme utviklingsmulighetene og det økonomiske grunnlaget som instrumentalfeltet. I budsjettet for 2006 tok derfor det rød-grønne flertallet på Stortinget initiativ til en profesjonalisering av kor. Som følge av dette ble det i perioden 2008–2009 gjennomført et prosjekt. Gjennom denne prosessen har det framkommet mange og delte meninger om profesjonalisering av kor i musikkmiljøene. Et stort flertall i Stortinget har ment det er langt mer realistisk å satse på profesjonalisering av eksisterende kor enn å etablere nye institusjoner. Derfor har vi gjennom budsjettprosessen valgt å gå videre med fem av de korene som var en del av prøveprosjektet for profesjonalisering. Dette er et første skritt mot en varig styrking av og mer forutsigbare rammer for disse korene.

Arbeiderpartiet og den rød-grønne regjeringen mener frivilligheten spiller en enormt viktig rolle i det norske samfunnet, og det er grunnleggende for å skape trygghet og et inkluderende fellesskap der alle kan delta.

Frivillig sektor er den store budsjettvinneren på kulturbudsjettet for 2011. Gjennom en kraftig økning av momskompensasjonsordningen får frivillig sektor mange ganger mer i økning enn de andre aktørene på kulturfeltet. Denne momskompensasjonsordningen utgjør den største satsingen over statsbudsjettet noensinne, og det vil foreligge en opptrapping de kommende årene.

Når man legger til det regjeringen allerede har gjort av endringer i tippenøkkelen over statsbudsjettet og gjennom tiltak for å redusere byråkrati og skattebyrde, er konklusjonen at ingen annen regjering noen gang har satset så mye på det frivillige Norge.

Årets kulturbudsjett er som de foregående kulturbudsjett for denne regjeringen, historisk, og vi kommer til å følge opp Kulturloftet til vi har kommet i mål.

Helt til slutt vil jeg fremme forslag nr. 34, på vegne av regjeringspartiene.

Presidenten: Representanten Gunn Karin Gjul har tatt opp det forslaget hun refererte til.

Det åpnes for replikkordskifte.

Øyvind Korsberg (FrP) [13:43:17]: På 5 minutter er det ikke alle temaer man klarer å komme inn på.

En av de tingene som har vært debattert mye i det offentlige rom de siste ukene, er spillpolitikken. Det man ser, er at mer og mer av spillene går over til å bli nettbaserte løsninger.

I Norge har vi en stor og aggressiv aktør når det gjelder spillpolitikken, og det er Norsk Tipping. Det er den største aktøren, og den mest aggressive aktøren – faktisk så aggressiv at man har egne tv-sendinger for å få ut sine egne produkt pluss alle de midlene man helt uhemmet bruker på reklame. I tillegg ønsker man også å utvikle nye spill for å tilrane seg større markedsmakt.

Da er spørsmålet til representanten Gjul om hun støtter at Norsk Tipping skal få lov til å utvikle nye nettbaserte spill.

Gunn Karin Gjul (A) [13:44:24]: Regjeringen, og også representanten Gjul, mener at det vil være å gå med ryggen inn i framtida hvis vi ikke skal tillate at Norsk Tipping skal få lov til å utvikle spill på nettet. Hvis vi nå skal snakke om aggressive aktører på dette feltet, er det de som opererer ulovlig i Norge gjennom det internasjonale spillmarkedet. Det er spill som er av en aggressiv karakter, og som bidrar til at folk får spillegalskap. Det er nettopp det Fremskrittspartiet ønsker. De ønsker at de store aktørene internasjonalt skal komme inn på det norske markedet og ta over spillene for Norsk Tipping, som i dag er et statlig monopol som bidrar til en ansvarlig spillpolitikk, og som bidrar til at vi faktisk kan sikre at folk som får problemer, kan stoppe spillene på dagen. Fremskrittspartiet ønsker altså en annen politikk. De ønsker faktisk at det skal være fritt fram for spill som er av en helt annen aggressiv karakter, og som vi overhodet ikke vil ha muligheten til å kontrollere på samme måten som vi har muligheten til å kontrollere Norsk Tipping. I tillegg bidrar Norsk Tipping til store inntekter til frivilligheten og til idretten. Det ønsker vi de skal fortsette med.

Olemic Thommessen (H) [13:45:30]: Norsk kulturråd har fått mer makt, og vi har fått et styre som er faglig kompetent. Da er det viktig å gå opp grensegangen mellom departement, storting og kulturråd. Hvor langt går Kulturrådets fullmakter, og hva er det egentlig Kulturrådet skal drive med, for å si det sånn?

Hvis man leser merknadene i innstillingen, er det litt forvirrende å skjønne hva regjeringspartiene legger i sty-

ringsdialogen, som de kaller det, i forhold til de enkelte postene i Kulturrådet. Vi har hatt den tradisjon her i Stortinget at vi har kunnet legge poster direkte inn på det vi kaller for 74-posten, mens vi har holdt oss unna 55-posten når det gjelder å legge prosjekter direkte inn i. Denne gangen har regjeringspartiene lagt inn Kattas Figurteater. Mitt spørsmål er: Kan representanten Gjøl forklare meg forskjellen på post 55 og post 74 i forhold til hvilke fullmakter Norsk kulturråd har?

Gunn Karin Gjøl (A) [13:46:51]: Det er riktig at vi gjennom dette budsjettet ønsker å tildele Kulturrådet mer makt. Vi ønsker at det kollektivet organet i Kulturrådet skal få muligheten til å forvalte mer av tiltakene gjennom den eksisterende post 55, i tillegg til at vi skal få en post 56, som gjør at vi kan ha flerårige tiltak. Dette er jo en oppfølging av Løken-utvalgets rapport.

Så utfordrer jo Olemic Thommessen meg på spørsmålet om hvordan Stortinget kan påvirke Kulturrådet. Der tror jeg både representanten Thommessen og representanten Gjøl har fått en lærepenge, for i likhet med regjeringspartiene går også hans parti inn og styrer post 55, bl.a. gjennom det man gjør på Dokkhuset Scene. Så her er det nok flere partier som kanskje burde hatt fingrene av fatet i forhold til fondet og post 55.

Øyvind Håbrekke (KrF) [13:48:00]: Representanten er veldig fornøyd med sin egen regjerings budsjett. Det har jo vært en sterk økning, og det skal vi gjerne gi honnør for, selv om vi godt kunne tenke oss mer til andre ting som vi har foreslått mer til.

En viktig del av Kulturløftet II, som riktignok ikke er denne komiteens ansvar, gjelder kulturskolene. Det er den delen av Kulturløftet som retter seg mot barn og unge, som har potensial til å nå flest, og som betyr veldig mye for veldig mange rundt omkring i hele landet. Her har det jo skjedd veldig lite, for å si det forsiktig. Det er kommet noen stimuleringsmidler, og vi hører en del retorikk; det høres ut som om kulturskolene bare er ett av mange tilbud i skolefritidsordningen, og ikke en institusjonen med den kraften som den faktisk har.

Er representanten fornøyd med regjeringens oppfølging av kulturskolene så langt?

Gunn Karin Gjøl (A) [13:49:07]: Kulturskolene er utrolig viktige, ikke minst for å gi barn muligheter til å delta i kulturaktiviteter og få lov til å utvikle sine kreative egenskaper. Derfor har vi vært veldig tydelig i Kulturløftet II på at nå skal virkelig også kulturskolene få lov til å være med i Kulturløftet. Men vi har også sagt at hvis kulturskolene skal bli tilgjengelige for alle – for i dag er kulturskolene et middelklassefenomen – er det viktig at kulturskolene på en måte også blir en del av skoletilbudet gjennom bl.a. SFO. Derfor har vi bl.a. satt i gang forsøk i SFO for å gjøre kulturskolene mer tilgjengelige for flere barn, slik at også barn som i utgangspunktet ikke har råd til å delta i kulturskolen, skal få muligheten til det. Vi har satt i gang ved at vi har prøveprosjekter på 40 mill. kr. Det er åpenbart at det ønsker vi å trappe opp i årene framover,

bl.a. gjennom at vi også har fått en innstilling fra Kulturskoleutvalget som nå blir fulgt opp. Vi har ambisjoner om å gjøre noe virkelig stort med kulturskolene.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Ib Thomsen (FrP) [13:50:22]: Jeg er av den oppfatning at kultur er et begrep som uttrykker de verdier og kvaliteter som enkeltmennesket tillegger høy egenverdi. Jeg vil påpeke at det som er god kultur for én, slett ikke trenger å være god kultur for en annen.

Kulturen skal i utgangspunktet være fri og uavhengig av politisk styring, og den må være basert på frivillighet og personlig engasjement. Jeg er av den oppfatning at politisk styrte kulturgoder ødelegger kulturens vesen og fremmer ensretting.

Fremskrittspartiet vektlegger i sin kulturpolitikk det som aktiviserer barn og unge, frivillige lag og organisasjoner og det som fanger opp breddeaktiviteten, som f.eks. idrett og musikk. Frivillige lag og organisasjoner skal få fritak for merverdiavgift, sier regjeringen, men den trapper sakte ned og lager en byråkratisk vanskelig ordning som gjør at de frivillige bruker mye tid. Dette prioriterer Fremskrittspartiet, og vi har et forslag her.

Ideelle og humanitære lag og organisasjoner fyller en nyttig samfunnsfunksjon, noe som alle her i salen er helt enige om. Frivillig sektor må også få gode og forutsigbare rammebetingelser, fri for politisk styring. Vi har akkurat delt ut Frivillighetsprisen, som mange var nominert til, og som det burde ha vært mange vinnere til, etter min mening. Vi fikk en verdig vinner. Det viser hvor mye frivillig sektor betyr.

Kulturens egenverdi eksisterer i samspillet mellom mennesker. Fremskrittspartiet mener at arenaen kulturen eksisterer på, er viktig. Jeg vil framheve at kunstneriske uttrykk er meningsløst uten en arena, en god arena, for å vise den.

Jeg registrerer at regjeringen øker bruken av skattebetalernes penger når det gjelder kulturen, og det er man stolt av. Men jeg minner om at dette ikke automatisk fører til en rikere kultur for folk flest. Det får man ved å stille krav og ved å samarbeide om kulturen.

Folk skal i størst mulig grad selv ha råderett over kulturmidlene. Dette vil sikre at kulturen blir deltagende og engasjerende, og at den treffer flest mulig. Kulturmidler må i størst mulig grad kanaliseres i samsvar med det smaks- og meningsmangfoldet som eksisterer i Norge. Jeg er meget skeptisk til alle modeller som innebærer at oppnevnte komiteer på vegne av fellesskapet fordeler penger etter eget forgodtbefinnende og ut fra sitt eget skjønn. Jeg skulle ønske det var ordninger som kunne gi offentlige kulturinstitusjoner et bredere publikum, som igjen ville gi et mer innholdsrikt kulturtilbud, etter min mening, og samfunnet en bedre utnyttelse av de offentlige og private kulturmidlene, altså kultur til folket.

Det er viktig at vi sikrer vår kulturarv for etterslekten. Derfor er det vesentlig at offentlige midler i første rekke brukes til tiltak som sikrer at historien og tradisjonene innen kultursektoren ikke går tapt. Det gjelder rehabili-

tering av bygg når det er nødvendig, at man ikke venter til kostnadene blir desto større. Enkelte kirkereparasjoner er tydelig bevis på dette. Det gjelder politikere som fristes til å bygge nye og store bygg, og glemme rehabiliteringen. Det er ikke spennende nok, det er viktigere og morsommere med store monumenter.

Deichmanske bibliotek – Hovedbiblioteket, Statens håndverks- og kunstindustriskole, Kunstindustrimuseet, Historisk museum, Nasjonalgalleriet, Munch-museet – dette er fem signalbygg i Oslo. Alle husene er bygd for deres nåværende bruk, ut fra gjennomtenkte konsepter for sin tid. Nå velger regjeringen å tømme dem for deres funksjoner. Det er vanskelig for meg å forstå.

Kulturminister Anniken Huitfeldt vil sette spor etter seg på dette området. Vi vil få en ny epoke innenfor kulturen – Huitfeldt-epoken. For relativt kort tid siden lot vi stavkirkene rive eller falle ned av seg selv, av mangel på vedlikehold. Dette er ikke noe vi er stolte av, også det er en epoke som vi gremmes over. Står vi ikke her overfor et sammenlignbart kulturhistorisk kjempefeilgrep? Har nasjonsbygging og historiske epoker mistet all sin betydning? Har vi fått en ny epoke i Norge i dag – Huitfeldt-epoken?

Jeg vil også framheve tiltak som aktiviserer barn og unge, som er viktige for Fremskrittspartiet, og de frivillige lag og organisasjoner som fanger opp breddeaktiviteten. Her får komiteen stadig vekk signaler. Vi var på komitéreise til Hordaland og besøkte Fjell kommune og et idrettslag. Hva forteller de oss? Jo, for at de skal kunne søke på momskompensasjonsordningen, må de ha revisorer og advokater. De driver sitt arbeid frivillig! Det er ikke sånn vi vil ha det i Frivillighets-Norge.

Jeg er svært bevisst på det faktum at politikere ikke selv vet best hva som er dårlig for frivilligheten og kulturen. Dette er høyst subjektive vurderinger. Derfor er det viktig å la folk bestemme selv. Det er best at kulturlivet innretter seg etter folks ønsker og etter dem som engasjerer seg, slik at det blir mulig å nå flest mulig med mest mulig kultur, altså kultur for folk flest. Folks valg av kultur vil til enhver tid være mer variert enn hva offentlig subsidiert kultur kan tilby. Nettopp derfor er jeg stolt over at Fremskrittspartiet kan legge fram et alternativt forslag nettopp på dette området. Vi ønsker bredden. Vi ønsker å nå ungdommen. Vi ønsker ikke å satse alt i Oslo.

Jeg ønsker å fremme Fremskrittspartiets forslag og de forslagene der vi er medforlagsstiller.

Presidenten: Representanten Ib Thomsen har tatt opp de forslagene han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Lene Vågslid (A) [13:58:11]: Fremskrittspartiet sier stadig vekk at de er opptatt av å ivareta den norske kulturarven. Samtidig som de formulerer dette i ord, kutter de totalt 1 mrd. kulturkroner i sitt alternative budsjett. Jeg lurer på hvordan representanten kan forsvare et slikt kutt, samtidig som de kommuniserer til omverdenen at de er opptatt av å ta vare på norsk kulturarv.

Spørsmålene mine er: På hvilken måte mener Frem-

skrittspartiet at de kan sikre norsk kulturarvs framtid gjennom massive kutt i statlige tilskuddsordninger? Kan representanten være sikker på at dette ikke vil føre til at en stor del av norsk kunst- og kulturarv og ikke minst norsk kunst- og kulturframtid kan forsvinne eller aldri bli oppdaget?

Ib Thomsen (FrP) [13:59:01]: Jeg er litt usikker på om representanten hørte mitt innlegg. Jeg sa nemlig under hele innlegget at Fremskrittspartiet ønsker å prioritere annerledes. Vi ønsker å bygge frivillighetskulturen og ungdomskulturen.

I vårt alternative budsjett i Stortinget øker vi kommunebudsjettet. Hvis representanten har fått med seg alle de tragiske reportasjene på TV 2 om eldreomsorgen i kommunene våre og om barnevernet som ikke fungerer, vil hun se at det er nettopp dette Fremskrittspartiet prioriterer.

Så har vi sagt at vi er for frivilligheten og for barnekulturen. Vi vil ikke bruke alle kulturpengene i Oslo, men ute i Kommune-Norge. Vi vil ha bredden.

Gina Knutson Barstad (SV) [13:59:59]: Min replikk er litt i samme retning som replikken til Lene Vågslid. Representanten Thomsens kollega, Christian Tybring-Gjedde, sa i en kronikk i Aftenposten tidligere i år at det flerkulturelle Norge var en trussel mot norsk kultur. Men det jeg tror er den største trusselen mot norsk kultur, er Ib Thomsen-epoken, for han vil kutte med 1 mrd. kr til Kultur-Norge.

Mitt spørsmål er: Hvordan kan representanten Ib Thomsen forsvare såne kutt i kulturen, også kutt i kulturen til eldre?

Ib Thomsen (FrP) [14:00:34]: Det var nesten det samme spørsmålet som jeg fikk av forrige replikant. Jeg kan nesten si det samme om igjen. Jeg vil kanskje legge til at det å styrke kommunene har vært viktig for Fremskrittspartiet. Det har vi nemlig bevist ved at vi øker budsjettene til kommunene.

Når kommunene får et så stort ansvar av Regjeringen som de gjør – de skal ta vare på bredden, de skal ta vare på kulturen, de skal ta vare på eldreomsorgen, de skal bygge opp kulturskolene, det skulle være et satsingsområde for regjeringsspartiene – er det jo nettopp den måten vi bør kanalisere midlene våre på.

Så helt avslutningsvis i dette replikkordskiftet vil jeg si at jeg synes det er synd at SV ikke er med på å styrke kulturarven, at de ikke ser hvor viktige kulturskatter vi har i Oslo, med disse bygningene som jeg var inne på i innlegget mitt.

Gunn Karin Gjøl (A) [14:01:47]: Det at Fremskrittspartiet er et populistisk parti, har vel aldri noen vært i tvil om. At det også gjelder i kulturpolitikken, har vi fått demonstrert gjennom denne budsjetttrunden. For Fremskrittspartiet kutter med 1 mrd. kr. Samtidig er det ikke noe annet parti i denne salen som i budsjettinnstillingen oppfordrer regjeringen i større grad gjennom ulike prosjekter til å bruke flere kulturkroner. Etter at vi har vært på tur i Hordaland, er det interessant å følge reiseruta til Ib

Thomsen og se alle de nye prosjektene han har blitt presentert for. Han har nevnt samtlige i budsjettinnstillingen og ber regjeringen komme tilbake i neste års budsjett med penger, bevilgninger og prioriteringer til disse prosjektene. Han gjør det samme i forhold til nasjonale kulturbygg. Der kutter man altså med 13 mill. kr. Samtidig vil de ha flere bygg enn det regjeringen har foreslått, bl.a. mer til Telemark Museum og Oseana.

Da er spørsmålet mitt: Hvor har Fremskrittspartiet tenkt å kutte i nasjonale kulturhus? Er det i det nye konserthuset i Stavanger man ønsker å kutte, eller er det i det nye konserthuset i Kristiansand?

Ib Thomsen (FrP) [14:02:57]: Det å bli kalt populist når man kutter sånn i budsjettet som det vi gjør, synes jeg er spennende.

Jo, vi vil ta vare på den kulturarven vi har. Det har jeg sagt i innlegget mitt og i flere svar her. Vi ønsker som sagt ikke å bygge nytt. Vi ønsker å holde ved like det vi har. Regjeringen, de partier som styrer i dette landet, ønsker å bygge stort på Vestbanen. Det ser foreløpig ut til å koste 3–4 mrd. kr, men det kan koste mer. Nettopp for de pengene kunne man kanskje vedlikeholdt en del av det man har, som man ikke kommer bort fra, og som er en forpliktelse som man allikevel har.

Så til dette med komitéreiser og gode tiltak og at det skjer mye spennende rundt omkring i landet. Det er klart at det er lett å sitte i regjering og være navlebeskuende og ikke komme seg ut av regjeringskontorene. Jeg synes nemlig det er viktig å komme rundt omkring i landet og se hvor mye spennende det er som skjer der. Hvorfor skal man ikke be regjeringen vurdere disse tiltakene? Det kan ikke jeg skjønne.

Presidenten: Replikkordskiftet er omme.

Olemic Thommessen (H) [14:04:41]: Høyres kulturpolitikk handler om å gi hver enkelt av oss et best mulig utgangspunkt for å utvikle det beste i oss selv, til styrke eller glede for de fellesskap vi går igjennom i livet.

Det handler om å se livet som en sammenhengende dannelsesprosess, der vi beveger oss fra epoke til epoke, og hvor vi vil styrke vårt eget utgangspunkt. Det handler om en kulturpolitikk som bygger nedenfra. Det handler om en kulturpolitikk som vil satse på den innsats hver enkelt av oss har å gi. Derfor satser vi på det frie feltet, vi ønsker å styrke det. Vi ønsker å styrke entreprenørskap i kulturlivet, mulighetene for å bygge egne prosjekter på tvers av sjangre eller i egen sjanger. Vi ønsker en bredde i finansieringskildene som kan styrke det mangfoldet vi trenger for å ha et riktig og dynamisk kulturliv.

Vi er skeptiske til maktkonsentrasjon og sentralisering. Vi er i den sammenheng skeptiske til den utviklingen vi har hatt i denne regjeringens periode, som har gått i retning av stadig færre og større administrerende institusjoner. Det kan være Kulturrådet, det kan være Filmens hus, det kan være Nasjonalbiblioteket. Det kan i og for seg også være enkelttiltak, som er fantastisk flott å ha fått til, som Dansens Hus, men som også

har en sentraliserende rolle hvis man ser på dette i en helhet.

Vi ønsker å utløse muligheter, uansett sosial bakgrunn, etnisk bakgrunn eller geografisk tilhørighet. Det handler om hvordan vi som mennesker deltar i de daglige fellesskap, fra familie til jobb eller aktivt kulturliv for den saks skyld. En slik viktig arena er frivillighetens mange, mange rom. Vi er opptatt av at frivilligheten skal ha gode vekstvilkår, og at frivilligheten skal gis mulighet for vekst også i et samfunn hvor tidsklemma gjør seg gjeldende for mange av oss.

Vi har hatt mange saker om frivillighet og diskutert det ved mange korsveier. I denne budsjettdebatten velger jeg ikke å legge så stor vekt på det tidsmessig. Jeg vil bare understreke det som er hovedpunktene fra Høyres side, nemlig en frivillig sektor hvor vi ikke ser på frivilligheten som et instrument, men som noe som kan utvikle seg som et fritt sivilt samfunn. Vi ønsker en avbyråkratisering. Vi mener at det er grunn til å få opp farten når det gjelder Frivillighetsregisteret, når det gjelder å sørge for at også de små organisasjonene har en lett inngang til de goder og de muligheter vi ønsker å koble opp mot Frivillighetsregisteret. Vi ønsker en mer offensiv momspolitik. Vi ønsker at momsrefusjonsordningen skal være uten tak, altså en overslagsbevilgning, men når ordningen er som den er, velger vi i år å styrke momsen for idrettsanlegg – altså kompensasjonsrammen – med 50 mill. kr. Det henger sammen med mange innspill vi får fra idrettsanleggsutbyggere landet over, der frivilligheten har et stort ugjort potensial, men der momsrefusjonsordningen, eller momsordningene, blir stående i veien.

Høyre mener at det er viktig å bruke penger på kultur. Slik sett er det et punkt hvor vi nok skiller oss ganske fundamentalt fra Fremskrittspartiet. I et vestlig velferdssamfunn som vårt vil folk etterspørre en bredere ramme med hensyn til de innspill og de inspirasjonskilder man ønsker, enn det markedet vil kunne gi. Det er ikke spesielt for vårt samfunn; det er nok mer tydelig i den type samfunn vi lever i.

Vi skal jo i fremtiden leve av vår kreativitet, vår evne til å skape nye ideer, vår evne til rask omstilling. Vi skal som mennesker bruke mange av de kvalitetene og de kompetanseområder som kulturlivet er bærer av. Da er det viktig at vi har et kulturliv som også gir et lite marked, en liten kultur som den norske, gode rammer og gode vekstmuligheter for innbyggerne som bor der. Det tror jeg vi skal glede oss over at vi faktisk har i Norge.

Det er allikevel viktig å være oppmerksom på noen ting som kunne være bedre. Da kommer jeg til Kulturrådet. Som jeg sa innledningsvis, er det min oppfatning og Høyres holdning at vi under denne regjeringen dessverre har sett ganske sterke føringer når det gjelder maktkonsentrerende grep. Et av de viktigste er Kulturrådet. Man har altså samlet mer makt i Kulturrådet, man ser at regjeringen legger område etter område inn under rådets forvaltning. Man har satt inn et mindre råd, og man legger mer – hva skal jeg si – skjønnsansvar over i rådet gjennom en faglig forankring av rådsmedlemmene. Vi mener at det vi har sett av dette så langt, ikke tegner særlig bra. Vi er

redd for at Kulturrådet i enda sterkere grad enn det vi så før, vil bli et panel smaksdommere i forhold til herskende retninger for hvordan man i kulturlivets debatter definerer den kvalitativt gode kunst. Det er en veldig farlig utvikling, som synes å styrke seg.

Så til det som var mitt spørsmål i replikkordskiftet med representanten Gjul. Da tok jeg opp spørsmålet om hvordan styringsdialogen – det er et ord jeg er litt usikker på om jeg liker, men vi bruker det i alle fall til så lenge – mellom regjering og storting skal være når det gjelder Kulturrådet.

I denne budsjettprosessen har vi sett at regjeringspartiene i Stortinget har satt i gang en formidabel ryddesjau mellom postene 74 og 78 – altså de som skal ligge under Kulturrådets forvaltning, og det som blir oppfattet som faste poster på statsbudsjettet. Det regner jeg med henger sammen med en nokså massiv tilbakemelding fra kulturlivets aktører, som misbilliget å skulle underlegges Kulturrådets skjønn, ikke et spesielt godt signal, i og for seg, heller ikke i forhold til spørsmålet om hvordan Kulturrådet oppfattes.

Jeg undres på hva som egentlig er rammene for Kulturrådet. I det ene øyeblikket i merknadene sies det at her skal det gis mer makt og mer skjønn, og her skal man styre og skalte og valte. I neste øyeblikk sier man at nei, Stortinget skal fortsatt kunne plassere poster, man skal fortsatt kunne gripe inn i hvordan Kulturrådet styres. Ser man på dette, har man for det første flyttet en god del poster ut av 74-posten. Man la Kattas Figurteater direkte inn i post 55. Når begynte vi med det? Jeg kan ikke huske at vi har gjort det. For meg er det å overstyre den fordeling Kulturrådet gjør under postene 55 og 56. Riktignok la vi også Dokkhuset Scene inn under post 56, men det fulgte da penger med, i den forstand at vi forsynte oss av statsrådets disposisjonspost for å betale den moroa, mens regjeringspartiene glatt la Dokkhuset Scene inn under 74-posten, uten å ta med et eneste øre fra 56-posten. Man dyttet altså noe inn som kom til å fortrenge noe annet.

La meg ikke bruke tid på å grave dypere i dette, men dette er rett og slett et rot som det må ryddes opp i, og hvor det kreves helt andre holdepunkter, rett og slett.

Avslutningsvis har jeg lyst til å plukke opp de utfordringene som statsråd Huitfeldt har tatt opp i den siste tiden. Statsråd Huitfeldt har pekt på viktigheten av å bringe nye grupper inn på kulturlivets arenaer. Jeg har skjønt at det kanskje vil bli hennes merkevare fremover å se på hvordan nye grupper skal slippe til innenfor kulturlivet. En grunnleggende debatt blir i hvilken grad vi skal legge oss på store, brede løsninger, og i hvilken grad vi skal nærme oss veldig målrettede tiltak – altså i hvilken grad man skal styre.

Jeg håper at vi i løpet av denne debatten skal kunne gå lenger inn i denne problemstillingen, og jeg kommer til å utfordre statsråden på nettopp dette. Jeg kommer i et senere innlegg til å utfordre statsråden på hvilken styringsdialog hun har tenkt på med hensyn til alle de som mottar tildelingsbrev fra departementet når det gjelder akkurat disse problemstillingene – i hvilken grad vi får en repetisjon av mangfoldsårets pekefinger fra hr. Giske, og i hvil-

ken grad dette vil bli et tema kulturinstitusjonene må finne ut av selv.

Jeg gir meg med dette, og kommer tilbake til disse spørsmålene.

Presidenten: Har representanten lyst til å ta opp forslaget?

Olemic Thommessen (H) [14:14:54]: Ja, en rekke forslag. Jeg vil for det første ta opp de forslag som Høyre er med på. I tillegg vil jeg annonsere at Høyre også vil støtte noen av Venstres forslag, nr. 35, 37, 38 og 39. Vi støtter også regjeringspartienes forslag, forslag nr. 34, i den forstand at vi kommer til å stemme for budsjettammen. Måten å gjøre det på har jeg skjønt må være å støtte det fremlagte forslaget fra regjeringspartiene, altså forslag nr. 34.

Presidenten: Representanten Olemic Thommessen har tatt opp de forslagene han refererte til. Han har også avgitt en stemmeforklaring.

Det blir replikkordskifte. – Du får en replikk fra representanten Kåre Simensen.

Olemic Thommessen (H) [14:15:42]: Se det – så skal jeg svare etter fattig evne.

Presidenten: Det er presidenten glad for.

Kåre Simensen (A) [14:15:52]: Jeg registrerer at de blå vennene her på Stortinget ønsker å gjøre store innhugg i det norske medielandskapet. Fremskrittspartiet kutter 150 mill. kr i pressestøtten, og dere i Høyre ligger som en god nummer to med bare å kutte med 100 mill. kr. Kuttet tenkes gjort ved å sette et tak for tildelingen. Mitt spørsmål blir da todelt: Hvordan skal dette taket bygges, og hvilke aviser i det norske medielandskapet vil lide en brå avisdød etter 2013, hvis dere kommer til makten sammen med deres blå venner fra Fremskrittspartiet?

Olemic Thommessen (H) [14:16:30]: Nå er det nok slik at før vi kommer til 2013, må regjeringen ha gjort noe med mediepolitikken sin, og jeg venter med spenning på Sletholm-utvalgets utredning som er annonsert om ikke veldig lenge, går jeg ut fra. Det utvalget vil komme til å gi oss – håper jeg – et grunnlag for en nokså grunnleggende gjennomgang av alle virkemidlene i mediepolitikken.

Høyre har alltid vært skeptisk til produksjonstilskuddet til avisene fordi direktetilskudd skaper etter vår oppfatning et avhengighetsforhold mellom stat og mediebedrift, som vi ikke synes er bra.

Det vi i tillegg har sett gjennom årene, er at produksjonstilskuddet ikke har fungert særlig godt. Realiteten er at da dette ble innført på slutten av 1960-tallet, var det stort sett to aviser i alle småbyer i Norge, og det var nummer to-avisene man ønsket å støtte gjennom pressestøtten. I dag tror jeg det er åtte utgiversteder i Norge som har to aviser – altså har denne ordningen ikke fungert. Høyre tror derfor vi må finne bedre løsninger, og tilla-

ter oss å stryke det i år, som vi har gjort i mange år før.

Gina Knutson Barstad (SV) [14:17:48]: Mitt anliggende er også mediepolitikk. Jeg venter også i spenning på Mediestøtteutvalgets uttalelse.

I 2005 snakket Høyre høyt om å avskaffe kringkastingsavgiften og legge NRK inn som fast post på statsbudsjettet under direktebevilgning. Så kom det utredninger som viste at dette kan true pressens uavhengighet i NRK, fordi de må slåss mot helsekroner, mot andre kroner, og at det å være kritisk til regjeringen kan føre til mindre bevilgninger.

Har Høyre skrinlagt disse planene som følge av utredningen, og er de nå for kringkastingsavgift, eller er de enig med sine venner i Fremskrittspartiet og vil privatisere NRK?

Olemic Thommessen (H) [14:18:36]: Høyre har et landsmøtevedtak på at NRK bør overføres til statsbudsjettet. Det er den store forskjellen på Fremskrittspartiet og oss. Fremskrittspartiet vil jo privatisere NRK. Det har ikke Høyre noen planer om. Høyre ønsker en sterk allmennkringkaster, og vi tror at allmennkringkasteren i årene som kommer, vil få nye oppgaver også, altså enda sterkere kulturpolitiske oppgaver enn det vi kanskje har sett så langt. Høyre ser for seg en god og rik fremtid for NRK, men vi mener altså at det er naturlig å finansiere NRK direkte over statsbudsjettet. Det er jo også slik at vi bestemmer lisensen. Det er jo ikke sånn at vi ikke har hånden på rattet i forhold til hva NRK får, og da er kanskje heller ikke forskjellen så veldig stor, om de får det på den ene eller andre måten. Vår måte er i alle fall billigere og enklere.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Gina Knutson Barstad (SV) [14:20:04]: Da Winston Churchill ble spurt om å kutte i bevilgningene til kultur under annen verdenskrig, skal han ganske enkelt ha svart: Men hva er det da vi slåss for?

Mer enn 60 år senere deler SV det perspektivet. På tross av finanskrisen i verden og Europa og våre naboland følger vi opp Kulturløftet, og vi er på god vei mot 1 pst. I dette landet skal vi ikke bare ha noe å leve av. Vi skal også ha noe å leve for. Kultur er ikke et luksusgode eller et overskuddsprosjekt. Det er en helt sentral del av det som gjør et land godt å leve i. Kultur er et velferdsgode.

Festtaler av denne typen er blitt holdt i kulturdebatter i årevis, men siden 2005 har vi heldigvis hatt en regjering som har fulgt opp med midler og med handling. Kulturbudsjettet er i dag på totalt 8 mrd. kr, en økning på hele 3 mrd. kr siden vi tok over for fem år siden. Jeg vet at opposisjonen irriterer seg grenseløst over at regjeringspartiene skryter av Kulturløftet, men det bryr jeg meg ikke om. Jeg er stolt av å være en del av en regjering som følger opp egne løfter på et felt som altfor ofte har vært nedprioritert.

Det å si at kultur er et velferdsgode er også å si at alle skal ha krav på det. Alle som bor i Norge, skal ha en mulighet til å oppleve og til å utøve kunst og kultur. Derfor er det å sikre at alle får glede av Kulturløftet et sentralt

politisk mål. Derfor gjør vi det motsatte av Fremskrittspartiet, som ønsker å øke prisene på kultur og opplevelser. Fremskrittspartiet markedsfører seg selv som vanlig som et parti som er opptatt av folk flest, og vil arrestere det elitistiske smakspolitiet. Men det mest elitistiske smakspolitiet som finnes, er Fremskrittspartiet selv, som vil gjøre kulturopplevelser du kan benytte deg av, enda mer avhengig av størrelsen på lommeboken din. For eksempel koster en billett til «Reisen til julestjernen» på Nationaltheatret i dag mellom 200 kr og 300 kr. Uten statlig subsidiering ville billetten kostet over 1 000 kr. I sine merknader sier Fremskrittspartiet rett ut at de synes det skal bli dyrere for vanlige folk å gå på teater.

Fremskrittspartiets politikk er å ta kulturen fra folk, og den er elitistisk. SVs politikk er det motsatte. Vi løfter kulturen i alle sjangre, fra opera til revy, rock, country, vi løfter dansen, vi løfter filmen, fordi det verken er politikere eller lommeboken din som skal avgjøre hva slags kulturopplevelser du skal kunne oppleve. Jeg er spesielt glad for at vi skal få en egen nasjonal scene for rock, jazz og elektronisk musikk på USF Verftet i Bergen. Dette er en sjanger som altfor lenge har ligget etter på bevilgningssiden.

Hva gjenstår? Det gjenstår fortsatt oppfølging av Kulturløftet. Vi ønsker en sterkere fokusering på kulturskolen i årene framover. Det er tydelig at der trenger vi større satsing. Jeg ønsker mer fokus på at kunstnere i større grad skal kunne leve av kunsten sin.

Helt til slutt vil jeg si at pressestøtten er en av de viktigste premisene for et velfungerende demokrati, for god samfunnsdebatt og for et godt mediemangfold. Jeg ser fram til Mediestøtteutvalgets innstilling, men jeg er fornøyd med at vi opprettholder pressestøtten og styrker NRK.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [14:23:28]: SV løfter ikke kommuneøkonomien, og den er viktig for at landet skal fungere. Den er viktig for en god eldreomsorg, en god skole, et barnevern som fungerer, og ikke minst barnehage til alle.

Denne utfordringen har vi fått tilbake fra kommunepolitikerne våre i hele landet. Midt oppe i dette lover regjeringen en kulturskole, en kulturskole som er god, som gir et bredt tilbud, og som ikke har køer. Hvordan skal regjeringen sørge for at vi får en kulturskole i alle kommuner, som ikke har lange ventelister? Er det ved øremerking av midler man har tenkt å løse den oppgaven også i kommunen?

Gina Knutson Barstad (SV) [14:24:15]: For det første vil jeg si at denne regjeringen har hatt store økninger i kommuneøkonomien og har gjort det til et av sine varemerker. Det er jeg veldig glad for.

I tillegg er jeg glad for spørsmålet om kulturskolen, som er en hjertesak for SV. Det er mange måter vi skal gjøre kulturskolen mer tilgjengelig og bedre for folk. For eksempel ønsker SV at den skal bli en del av skolehverdagen, en del av SFO, som representanten Gjøl var inne på.

Vi må diskutere makspris, og vi må selvfølgelig diskutere større bevilgninger.

Olemic Thommessen (H) [14:24:58]: Representanten Barstad mente at opposisjonen irriterte seg over skryt av Kulturløftet. Det har hun helt rett i.

Men da vi fikk denne proposisjonen, kunne vi under forskning lese at nå skal det forskes, og det synes vi er på tide. Det er viktig med kulturforskning, for vi trenger mye kunnskap om det. I proposisjonen står det:

«Målet er å få en overordnet kunnskap» – dette er en forskningsrapport som skal gjøres – «om effekter av den kulturpolitikken som har vært ført i perioden omfattet av Kulturløftet.»

Er ikke dette kanskje, oppriktig talt, en litt snever ramme? Altså: Vi har en tradisjon som handler om at vi går fra kulturmelding til kulturmelding, f.eks. med ti års mellomrom. Kunne det ikke vært et poeng at vi fikk en forskningsrapport som så på kulturutviklingen i en litt bredere sammenheng, enn bare å lage en slags skryterapport over Kulturløftet? Jeg tror kanskje det hadde vært all right å lage noe som interesserte flere enn regjeringspartiene.

Gina Knutson Barstad (SV) [14:26:06]: Jeg tror Kulturløftet interesserer veldig mange flere enn regjeringspartiene, for ikke å snakke om kulturlivet selv og alle dem som er storforbrukere av kultur.

Jeg er enig i at det sikkert kan være interessant å se på om vi skal forske mer eller annerledes eller lenger, men jeg synes det er naturlig å se på effekten av den massive opptrappingen vi har hatt på kultur, og hva det har gjort med institusjoner, kunstnere, osv. – og oss som forbrukere. Forbruker vi mer kultur nå, f.eks., som staten bruker mer penger på kultur, eller ikke?

Øyvind Håbrekke (KrF) [14:26:48]: Representanten Barstad snakker om at man vil kjempe for at alle skal få tilgang til kulturopplevelser – som om det er noen som ikke har det. Eventuelt hvem det skulle være, er jeg litt nysgjerrig på. Men uansett er det i hvert fall viktig å sørge for at alle har muligheter til å skaffe seg både kulturopplevelser og opplæring innenfor musikk, dans og andre kulturformer.

Siden SV er så opptatt av nettopp det at alle skal ha muligheter, lurer jeg på om representanten er fornøyd med sin egen regjerings innsats på kulturskolene, der egenandelen er så høy at det faktisk bare er dem som har høy inntekt og er godt bemidlet, som har mulighet til å betale for at barna skal få det tilbudet.

Gina Knutson Barstad (SV) [14:27:45]: Jeg er for en større og bredere satsing på kulturskoler, at det skal inn i skolen, og at vi skal få ned prisene, for vi vet at pris er noe av det som holder folk utenfor. Makspris kan f.eks. være et godt virkemiddel i den sammenheng.

Ellers er jeg fornøyd med at vi har fått i gang pilotprosjekter, men jeg tror at vi må trappe opp og ha en større satsing.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [14:28:33]: Kultur gir livskraft både til mennesker og samfunn. Derfor er Senterpartiet veldig fornøyd med at Kulturløftet er i rute, og at vi også i årets budsjett kan vise til en satsing på 780 mill. kr til kultur. Det er det grunn til å være stolt av.

Regjeringen foreslår å øke tilskuddet til momskompensasjon med 212 mill. kr, noe som til sammen gir et beløp på 608 mill. kr. Dette er en veldig viktig del av vår satsing på frivillig sektor. I tillegg er det opprettet en ny ordning for kompensasjon av merverdiavgift ved bygging av idrettsanlegg. Det er viktig at vi også i årene framover går inn for en reell økning av beløpet på disse ordningene, slik at utgiftene til aktørene – det kan være utbyggere eller frivillige lag og organisasjoner – blir så små som mulig, slik at de blir reelt kompensert.

Det har av flere vært pekt på behovet for fortsatt forenkling og avbyråkratisering i samhandlingen mellom det offentlige og det frivillige feltet – da med spesielt fokus på barne- og ungdomsorganisasjonene. Derfor er det positivt at regjeringen nå ønsker å opprette et brukerforum, med representanter fra frivillig sektor, og at disse innspillene blir tatt på alvor.

Frivillighetssentralene har som mål å legge til rette for økt deltakelse, lokalt engasjement og å skape gode vilkår for frivilligheten rundt om i landet. Sentralene er en møteplass og en samhandlingsarena for frivilligheten i lokalmiljøet. Derfor er det veldig gledelig at regjeringen foreslår å øke satsingen, slik at dette kan gå til enten økt tilskudd til eksisterende sentraler, kompetanseheving eller muligheter for etablering av nye sentraler.

Det brukes store summer på kultur i Norge, og da er det også viktig at disse midlene kommer hele landet til gode. Derfor spiller bl.a. de regionale kulturinstitusjonene en viktig rolle. I årets budsjett er det foreslått 20 mill. kr i økning til de regionale teatrene og 2,3 mill. kr i økning til region- og distriktsoperatiltak. Midlene til de regionale teatrene sikrer bl.a. at Nord-Trøndelag Teater får økt sitt tilskudd med 2,4 mill. kr, noe som har stor betydning for dem.

Sterke regionale kompetansemiljøer bidrar også positivt til at Norge som kulturnasjon i sterkere grad kan hevde seg internasjonalt. Derfor er det viktig at vi også i det neste året bruker tid på hvordan vi i enda større grad kan bidra til å bygge sterke regionale kulturmiljøer. Her er Tingved Kulturhage i Verdal et godt eksempel, sammen med teaterutdanningen ved Høgskolen i Nord-Trøndelag. De representerer sterke og gode miljøer utenfor hovedstaden, som er med på å utfordre allerede etablerte miljøer.

Hver eneste dag skjer det mange spennende ting på kulturfeltet rundt om i landet. Hundretusener av nordmenn møter kulturen hver dag i forskjellige former, enten det er konserter, utstillinger eller idrettsarrangementer, eller i form av kultur gjennom media. Jeg er sikker på at vi er enige om at kulturen er med på å berike livene våre. Vi har et veldig stort omfang av kultur i Norge, og det er vi nødt til å ta vare på. Vi må legge til rette for at kulturlivet skal ha gode vilkår. Det blir viktig når regjeringen har varslet

at den skal ha en melding som går på sosial inkludering og fordeling av kultur så enda flere folk ikke bare skal være mottakere, men også deltakere i kulturlivet. Denne regjeringen har vist stor vilje til å satse på kulturen, og det er noe vi har all grunn til å være stolte av.

Presidenten: Det åpnes for replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [14:32:34]: Senterpartiet har vært høyt på banen og vært tydelige når det gjelder plasseringen av Nasjonalgalleriet. De mener at Nasjonalgalleriet skal være i de gamle bygningene. Oslo Senterparti har vært tydelig på det, lederen i Senterpartiet har vært tydelig på det, og ikke minst har man understreket det gang på gang ved at Liv Signe Navarsete har gått ut så kraftig som hun har gjort med at Nasjonalgalleriet skal ligge i Nasjonalgalleriets bygning.

Hva skyldes det at Senterpartiet har endret standpunkt, når de har vært så tydelige på dette området? Har det noe med det nye slottsmuseet å gjøre, og at man bevilger 30 mill. kr? Hvor skal det ligge? Har det noe med det å gjøre?

Mener representanten at det er viktig at man har en plan for etterbruk av de bygningene man nå forlater i Oslo, som er en del av kulturarven?

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [14:33:36]: Jeg må korrigere litt av det som ble sagt av representanten fra Fremskrittspartiet.

Senterpartiets leder har vært ute og sagt at det er viktig at vi er med på å ta vare på gamle bygg, så partiet har ikke endret standpunkt i denne saken. Vi er klar over at Oslo Senterparti har hatt et annet utgangspunkt i dette spørsmålet.

Koblingen til slottsmuseet vet jeg ikke om jeg helt skjønnte. Men det er viktig for Senterpartiet at vi har en plan for etterbruk av disse bygningene. Det er brukt mye penger på dem, og det er viktig å se hvordan en skal bruke bygningene videre, slik at de blir ivaretatt.

Partiet har ikke endret noe standpunkt, og Senterpartiets leder har heller ikke gått ut mot noe av det regjeringen har sagt tidligere om dette. Men vi har vært i en diskusjon om hvordan vi ønsker å bruke bygningene – det er et krevende spørsmål, som vi har diskutert tidligere i Stortinget. Dette er bygg som krever ganske mye når de skal restaureres. Det er ikke gjort på en, to, tre, og vi er nødt til å bruke en del penger på det.

Olemic Thommessen (H) [14:34:44]: Mitt spørsmål går på sentralisering. Er det noe jeg synes denne regjeringen har hatt som merke i disse årene, handler det om å gjøre en del administrative grep som alle sammen har handlet om sentralisering om Oslo. Jeg nevnte i mitt innlegg Kulturrådet, jeg nevnte Nasjonalbiblioteket, som også nå skal ha en styringsfunksjon, eller iallfall en viktig funksjon i forhold til folkebibliotekene, og jeg kunne også se på etter min oppfatning mangelfulle regionale satsinger, eksempelvis innenfor film. Grepene rundt Filmens hus har vært sentraliserende om Oslo. De regionale filmfondene,

som det var viktig for Høyre skulle utvikles atskillig mer offensivt enn det vi har sett nå, var en viktig forutsetning for å gjøre det grepet.

Det er stor satsing på institusjonene, mindre satsing på det frie feltet, og altfor lite satsing på folkekulturområdet. Er representanten bekvem med dette? Kan hun fortelle meg hvor hun ser den – skal jeg si – distriktsprofilen i det budsjettet vi nå har til behandling?

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [14:35:58]: Det er alltid viktig at vi tar opp spørsmål i forhold til sentralisering. Det går på kulturfeltet og på andre ting. Så skal jeg være ærlig og si at også på kulturfeltet har vi utfordringer med hvordan vi skal klare å sentralisere midlene mest mulig. En ting handler om strukturgrepene. Det er representanten fra Høyre var innom om Kulturrådet og den biten, mener jeg det er viktig at vi ser konsekvensene av når det har kommet i gang, og så er åpne for å evaluere det for å se om dette får negative virkninger med hensyn til det med sentralisering.

Når vi skal se på midler, penger, er det en litt annen debatt. Der er det en evig kamp om hvordan vi skal klare å desentralisere midlene. Der er jeg fortsatt ikke fornøyd, men det er ikke en utvikling bare under denne regjeringen. Det er en utvikling under alle regjeringer at midlene har en tendens til å suge seg til hovedstaden, for her er de nasjonale institusjonene, vi har mange kunstnere her. Så dette må vi ta i en større debatt – nesten en strukturdebatt. Hvordan skal vi bruke midler til å flytte både institusjoner og penger ut i landet? Dette henger litt sammen.

Øyvind Håbrekke (KrF) [14:37:15]: Jeg vil gjerne følge opp forrige replikant nettopp på det. For i lys av Senterpartiets engasjement burde det nettopp være det frivillige organisasjonslivet og de frivillige barne- og ungdomsorganisasjonene som på en måte var kjernen i en slik desentralisert satsing, gjennom et kulturløft som nå har gått over mange år.

I høst har Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner lagt fram en rapport som går gjennom rammevilkårene for barne- og ungdomsorganisasjonene. Her sier man ganske enkelt:

«LNU er dypt skuffet over at løftene om samordning og avbyråkratisering fra to rødgrønne regjerings-erklæringer og fra frivillighetsmeldingen er brutt.»

Da er jo spørsmålet til representanten fra Senterpartiet: Er man fornøyd med å få en slik attest, og hva vil Senterpartiet gjøre for å komme seg ut av denne situasjonen der ungdomsorganisasjonene er så misfornøyd?

Christina Nilsson Ramsøy (Sp) [14:38:25]: Jeg er fornøyd med at vi har hatt en massiv satsing på frivillighet og på barne- og ungdomsorganisasjoner, for det har denne regjeringen hatt. Så er det slik at vi også i våre merknader sier at flertallet på Stortinget og regjeringen har som mål å forenkle og avbyråkratisere forholdet mellom offentlig sektor og frivillig sektor og den samhandlingen som er der.

Det er også, i likhet med det forrige det ble spurt om, en ganske krevende oppgave. Du ser ikke bare på dette

feltet, men på veldig mange felt at vi som politikere innfører gode ordninger som vi mener skal fungere og være med og styrke frivillighet og lokale barne- og ungdomsorganisasjoner, men som også fører med seg en del papirarbeid som kan være med på å vanskeliggjøre deres hverdag. Derfor er det satt i gang et arbeid på dette nå, og vi har bedt regjeringen rapportere tilbake til Stortinget neste år for å se hvor langt man har kommet med dette arbeidet.

Så vi tar med oss innspillene fra LNU. Jeg synes det er nyttige og konstruktive innspill som vi er nødt til å ta med i debatten nå for å se på hvordan vi skal innrette ordningene framover. Så det tar vi på høyeste alvor.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Øyvind Håbrekke (KrF) [14:39:59]: Språkrådet har i månedsvis vært uten direktør, men folk prater i vei allikevel. Det var Hallo i ukens kulturpolitiske kommentar tidligere i høst. Det illustrerer et viktig poeng. For i den kulturpolitiske debatten kan man ofte få inntrykk av at kultur og kulturpolitikk er synonyme, og at kulturliv er noe som politikere oppretter og bevilger. I iveren etter å promotere en handlekraftig kulturpolitikk og nye kulturpolitiske initiativ, er det fort gjort å glemme at kulturen er en naturlig del av menneskets liv og virke, og en naturlig del av møte mellom mennesker i menneskelige fellesskap uavhengig av politiske vedtak. Folk prater i vei, som Hallo i uken sa, og heldigvis for det.

Kristelig Folkeparti har vært med på å løfte kulturfeltet og kulturbudsjettet gjennom mange år. Men med økte bevilgninger og strengere styring, forsterkes inntrykket av kultur også som et politisk prosjekt, for enkelte ser på kultursektoren nettopp som et virkemiddel for å realisere andre samfunns mål. På den andre siden finner vi også dem som betrakter statlig kulturpolitikk som en slags luksus, som staten kanskje kan unne seg å støtte i medgangstider hvis vi har penger til overs.

Kristelig Folkeparti står for en tredje vei i kulturpolitikken. Vi anerkjenner kultursektorens bredde og mangfold, og kulturlivet er selvsagt så mye mer enn de delene staten er involvert i. Kristelig Folkeparti anerkjenner kultursektorens selvstendige stilling, dens autonomi og kunstneres rett til å drive samfunnskritisk virke. Under den rød-grønne regjeringen har den instrumentelle tenkningen forsterket seg, og statens makt har økt.

Kristelig Folkeparti vil øke de årlige budsjettene, men gi kulturlivet større frihet. Vi vil legge til rette for flere finansieringskilder, ikke færre, og flere støtteordninger, ikke færre.

Som sagt har Kristelig Folkeparti og flere andre partier i salen her vært med på å løfte kulturbudsjettet som vi i dag diskuterer, gjennom flere år. Og med fjorårets budsjettdebatt på kulturområdet friskt i minne vil jeg uttrykke et håp om at det kanskje blir en større grad av erkjennelse av at det faktisk er et stort og bredt politisk flertall bak det løftet. Hele kulturpolitikken og kulturfeltet hadde tjent på at vi erkjente at her er det et bredt politisk flertall, og ikke prøvde å skape kunstige skiller mellom seks partier som faktisk har stått bak dette løftet i fellesskap.

I budsjettet foreslås det økte bevilgninger til mange gode formål. Det er bra. Kristelig Folkeparti er også veldig glad for at flertallet har funnet rom for å støtte vårt ønske om økte bevilgninger til KABB, slik at lydbiblioteket for blinde kan styrkes, og å styrke folkedansen gjennom Noregs Ungdomslags aktiviteter.

Det er også enkelte tiltak som er av særlig betydning for Kristelig Folkeparti, som vi gjerne skulle ha ønsket hadde fått flertall. Derfor foreslo vi også en ramme på 25 mill. kr høyere enn regjeringens forslag da finansinnstillingen ble behandlet.

Frivillighetens betydning ligger ikke først og fremst i at den støtter opp om velferds mål og andre politiske mål – frivillighetens genuine betydning ligger nettopp i at den er frivillig. Kristelig Folkeparti foreslår mer midler til frivilligheten, i dette budsjettet frivillig kulturliv og frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner og ikke minst skolekorpsene, men vi vil avbyråkratisere og forenkle deres hverdag. Kulturskolene må styrkes som en kulturarena. Det løses ikke bare med skolefritidsordning, det er langt flere tiltak som er nødvendig.

Den Norske Opera & Ballett må få det løftet som det signalbygget vi har reist, faktisk fortjener, sånn at det fylles med et innhold av høy kvalitet. Region- og distriktsoperaen må styrkes parallelt med det, for å følge opp intensjonene fra da vedtaket om operaen faktisk ble fattet.

Til slutt vil jeg ta opp de forslag Kristelig Folkeparti står bak i innstillingen.

Presidenten: Representanten Øyvind Håbrekke har tatt opp de forslag han refererte til.

Det blir replikkordskifte.

Arild Stokkan-Grande (A) [14:45:31]: La meg først påpeke at det synes som om det er veldig stor grad av enighet mellom de rød-grønne partiene og Kristelig Folkeparti i kulturpolitikken på de viktigste feltene. Det er gledelig og borger for godt samarbeid i årene framover.

En bærebjelke i demokratiet, men også i kulturpolitikken er et mangfoldig og levende medielandskap preget av medier av høy kvalitet, og at man ikke minst har rom for lokalmedier som kan skrive om mange av de flotte kulturopplevelsene man har rundt omkring i landet. Vi vet at Fremskrittspartiet foreslår å kutte pressestøtten med 150 mill. kr, og Høyre foreslår å kutte pressestøtten med 100 mill. kr for dette budsjettet. Vil det være mulig for Kristelig Folkeparti å sitte i en regjering som går så drastisk til verks i å kutte i pressestøtten, eller kan Håbrekke her og nå slå fast at Kristelig Folkeparti er garantisten mot slike voldsomme kutt.

Øyvind Håbrekke (KrF) [14:46:32]: Nå svarer jeg for Kristelig Folkepartis alternative budsjett og ikke Høyres og Fremskrittspartiets. Dette er kanskje et eksempel på det som jeg prøvde å referere til i mitt innlegg, at det er mange områder av kulturpolitikken som det faktisk er bred enighet om, der man skaper kunstige skiller ut fra en hypotetisk samarbeidsdiskusjon.

Kristelig Folkeparti står bak en aktiv mediestøttepoli-

tikk, som det er flertall for i Stortinget. Vi avventer nå Mediestøtteutvalgets innstilling og kommer til å gå grundig gjennom den, og er innstilt på å modernisere ordningene i den grad det skulle være nødvendig. Men de intensjonene som ligger i den politikken som har vært ført til i dag, står vi fortsatt ved. Så får vi vurdere hva som er virkemidlene for å oppfylle det. Så skal vi samarbeide med de partiene som gir oss støtte fra sak til sak i Stortinget, og få gjennomslag for mest mulig av Kristelig Folkepartis politikk.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Trine Skei Grande (V) [14:48:06]: På fem minutter rekker man ikke å ta et stort ideologisk oppgjør om kulturens rolle i partiets politikk, men for Venstre er i hvert fall dannelse og ytringsfrihet de to nøkkelordene i kulturpolitikken.

Vi har lagt fram i vårt alternative budsjett en påplussing på nesten 190 mill. kr utover det som regjeringa skryter av å ha lagt fram. Det er det mulig å gjøre innenfor de enormt brede rammene som denne regjeringa faktisk har i handlingsrommet økonomisk. I tillegg har vi plussset på Kulturminnefondet med 200 mill. kr. Vi tror at det er et veldig viktig grep å gjøre i forhold til de store utfordringene vi har knyttet til det å ta vare på kulturhistorien vår og våre kulturminner.

Vi har også en påplussing på museum, der vi mener det nå er viktig å få til en mer samlet plan for forvaltningen av våre samlinger. Vi har nå hatt en stor konsolideringsprosess. Nå er det på tide å puste og prøve å tenke over hvordan vi skal ta vare på det vi faktisk har foran oss.

Så har vi lagt fram en del forslag i dag – som jeg tror jeg har tatt opp en gang før, men for sikkerhets skyld sørger jeg for at de blir tatt opp nå: Ett omhandler dagens lisens, da vi mener finansieringen er på en veldig gammel-dags måte. Husstandsavgiftenes tid er forbi. Venstre har lagt inn forslag når det gjelder å delta i fritidsaktiviteter for barn fra lavinntektsfamilier. Vi har også fremmet et forslag om samlingsforvaltning.

Vi har en del påplussinger i vårt budsjett knyttet til bibliotek. Skal bibliotekene klare å henge med i dagens teknologiske utfordringer, krever det at vi både har et investeringsprogram for biblioteklokaler, og at vi har en plan for hvordan vi skal øke kompetansen hos de bibliotekansatte. Derfor har Venstre både lagt inn penger til det i sitt alternative budsjett og lagt inn et forslag her i dag.

Vi har også lagt inn 50 nye arbeidsstipend. Arbeidsstipendene til norske kunstnere mener vi er en ordning som fungerer godt, og vi mener at den burde vært utvidet.

Tradisjonen tro legger Venstre også inn et løft for de flerkulturelle kulturinstitusjonene, som vi mener spiller en veldig viktig rolle i Kultur-Norge i dag med å bygge bro mellom kulturer og være med og utvikle den felles kulturelle plattformen vi skal stå på framover.

Vi har også vært opptatt av at man burde ha fått ned momsen på e-bøker. Jeg tror det kommer til å bli en tragedie for norsk litteratur om vi ikke klarer å få orden på dette for.

Så vil jeg også gjerne si litt om frivillighet. Venstre

har lagt inn 100 mill. kr ekstra på moms, i tillegg til at vi ønsker et løft på frivillighetsforskning. I går fikk jeg en melding fra et sentralstyremedlem i en frivillig organisasjon som sikkert mange kjenner, 4H, som oppsummerer momskompensasjonen som følger: Vi har laget et system som bare sørger for enormt mye merarbeid sentralt, enormt mye merarbeid lokalt og enormt mye merarbeid regionalt. Det eneste vi har fått tilbake, er 50 000 kr i økte revisorutgifter og ingen økning i inntektene. Dette er et mageplask.

Nå er det på tide at vi begynner å høre på hva som sies i frivilligheten. Nå er det på tide at vi begynner å grave bak alle fyndordene som uttrykkes fra talerstolen her. Nå må vi ta frivilligheten på alvor, og da trenger vi å ta et skikkelig løft på momskompensasjon, og vi trenger å lage et system som ikke graver ned organisasjoner i byråkrati, sånn at norsk frivillighet blir en skole i byråkrati og ikke en skole i demokrati.

Når det gjelder Kristelig Folkepartis siste forslag, om spill, kommer Venstre til å støtte det. Vi kunne også ha støttet Fremskrittspartiets siste forslag, om spill, men synes det er veldig unyansert, så vi velger å støtte Kristelig Folkepartis i stedet. Vi burde ha hatt en ordentlig gjennomgang av spillpolitikken i dag, men også der henger vi teknologisk etter. Venstre har lenge ment at vi burde slippe til noen andre aktører gjennom lisenser på norske nettpill. Sånn er det vi sikrer oss mot aggressivitet, og vi sikrer oss også at en del av inntektene går til frivilligheten. Disse grepene burde ha vært gjort samtidig som vi innførte begrensninger både på nettilgang og på kredittkortbruk. Med et sånt grep hadde vi kanskje klart å skape et norsk spillmarked på nettet, som både ville ha ført til inntekter til norsk frivillighet, og som også kunne ha sørget for at vi hadde kunnet bekjempe spillegalskap. Nå har vi latt den muligheten gå fra oss.

Presidenten: Representanten Trine Skei Grande har tatt opp de forslag hun refererte til.

Det åpnes for replikkordskifte.

Gunn Karin Gjøl (A) [14:53:32]: Representanten Trine Skei Grande fremmer på vegne av partiet Venstre et ganske interessant forslag, forslag nr. 36:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en sak om andre og mer tidsriktige måter å finansiere en allmennkringkaster på enn dagens lisens.»

Hvis det innebærer at man skal ta det over statsbudsjettet, må jeg si at da er jeg litt mer bekymret for om det er en tidsriktig måte. Det var jo egentlig også konklusjonen til Venstres søsterparti i Sverige, som gjorde en utredning på nettopp det å fjerne lisensen og ta den over statsbudsjettet, nemlig at man da ville komme i en situasjon hvor myndighetene ikke lenger hadde armlengdes avstand til allmennkringkasteren, fordi man da måtte prioritere mellom andre ting på budsjettet. Man mente at da var den redaksjonelle friheten i fare. Derfor vil jeg gjerne utfordre Venstre litt på følgende: Hva legger man i at man skal ha en mer tidsriktig måte å finansiere en allmenn-

kringkaster på – som altså er mer tidsriktig enn dagens lisens?

Trine Skei Grande (V) [14:54:39]: Jeg er veldig glad for å få det spørsmålet, for da får jeg muligheten til å vise forskjellene her. Jeg tror at det som Venstre mener, kan Arbeiderpartiet også gå for.

Fremskrittspartiet vil selge, Høyre vil ta det over statsbudsjettet, og Venstre mener at husstandsavgiften er gammeldags. Det å kreve en fast avgift per husstand er gammeldags. Det vi f.eks. kunne hatt, er en liten promille på skatteseddelen, som kunne vært en medieskatt, som kunne sikre en reklamefri allmennkringkaster i Norge i dag. Det hadde vært en mye mer rettferdig måte å gjøre det på, for da hadde man faktisk kunnet betale etter evne, og alle kunne ha mottatt etter behov. Det tror jeg er noe som Arbeiderpartiet også kunne ha likt. Da hadde man klart å beholde friheten som vi alle er opptatt av at NRK skal ha, men det hadde gjort at det ble en mye mer rettferdig innkreving, som gjør at Trine med god inntekt kan betale mye mer enn mamma, som er minstepensjonist og skal motta det samme tilbudet.

Jorodd Asphjell (A) [14:55:47]: Grasrotmidler har vært en kjærkommen inntekt for idretten og frivilligheten. Senest i 2009 gikk godt og vel 210 mill. kr til frivilligheten og idretten totalt – og 148 mill. kr til idretten spesielt. For 2010 er prognosene 255 mill. kr. Grasrotandelen kommer frivilligheten og idretten til gode, og enkeltmennesker og medlemmer kan selv avgjøre hvem som skal få deres andel, bl.a. kor, korps, idrettslag, 4H osv.

Mener Venstre at det er bedre at Norsk Tipping eller staten skal avgjøre dette enn at enkeltmennesket selv kan bestemme hvilket lag, hvilken organisasjon, de ønsker å støtte gjennom grasrotandelen?

Trine Skei Grande (V) [14:56:38]: Venstre har vært mot innretningen av grasrotandelen fra starten, og det har vist seg at vi har fått rett.

For det første: Det blir ikke noe mer penger til frivillighet med grasrotandelen. Det er akkurat de samme midlene, men man velger å fordele en del av midlene på en annen måte. LNU har lagt fram en rapport som er klinkende klar: Dette fører til at det bare er de store organisasjonene – idretten på mange fronter – som får disse pengene. Dette er en enorm forskyvning bort fra de små frivillige, bort fra dem som ikke har store reklameapparat som gjør at de kan reklamere for sin grasrotandel og fortelle alle om hvilket organisasjonsnummer de skal taste inn, og en overføring fra disse små til de store maskineriene.

Som klansmedlem burde man jo være for grasrotandelen. Jeg skjønner at Vålerenga får mer gjennom dette, men kanskje ikke poenget er at Vålerenga skal få så veldig mye større andel av disse midlene. Kanskje er det sånn at de store får nok av disse midlene. For Venstre er det viktig å hjelpe de små organisasjonene – de som er i startgropa – og alle dem som trenger midlene mye mer enn de store.

Presidenten: Replikordskiftet er omme.

Statsråd Anniken Huitfeldt [14:58:07]: I 2005 gikk de rød-grønne partiene til valg på at det skulle gjennomføres et kulturløft. Det viktigste har vært å øke kulturbudsjettet til 1 pst. av statsbudsjettet innen 2014. Det fortsetter vi nå i et ellers veldig stramt budsjett.

Vi har de siste årene økt bevilgningene til kulturformål veldig mye. Det vi har lagt vekt på i de næreste årene, er for det første å øke kvaliteten, og det at kulturlivet skal nå flere.

Regjeringens filmsatsing er et eksempel på dette. Flere år med store økninger i bevilgningene til norsk film har bidratt til økt produksjon og publikumsoppslutning. Målet om gjennomsnittlig 25 filmer i året er nådd, og det høye antallet norske premierer har trukket mange til kinosalene. Nå er det nødvendig å rette sterkere fokus på kvaliteten. Derfor vil jeg gi rom for større variasjoner i budsjettene til den enkelte film, slik at det kan lages enkelte større, mer påkostede produksjoner. Kvalitet er et stikkord.

En betydelig del av budsjettsatsingen neste år går til frivilligheten. Regjeringens satsing på momskompensasjon til frivillige organisasjoner er den største satsingen på frivillighet over statsbudsjettet noensinne. I disse dager går det brev ut til tusenvis av frivillige lag og organisasjoner, fordi de får nå penger gjennom momskompensasjonsordningen. Vi har et forbedringspotensial på dette området, og som representanten fra Senterpartiet var inne på, har vi nettopp satt ned en gruppe med representanter for LNU for å bidra til et mer forenklet system. Men frivilligheten får altså mer enn noen gang.

For musikkformål innebærer budsjettforslaget for 2011 en kraftig økning. Samlet har musikkformål fått en økning på nesten 0,5 mrd. kr gjennom Kulturløftet. I dette budsjettet har vi prioritert arrangørstøtten, slik at vi kan støtte opp om profesjonelle konsertarrangører over hele Norge. Det er også satt i gang en prosess for å avklare Rikskonsertenes framtidige rolle. Det vurderes nå ulike alternativer. Det ene er å overføre midler til musikerstøtten, slik at hver enkelt artist kan få større mulighet til å dra på turné rundt omkring i hele Norge, eventuelt overføre midler til arrangørstøtten, at lokale arrangører kan få penger, eller bruke midlene til å arrangere kombinasjonskonserter – tilby arbeidsplasskonserter i forbindelse med musikere som allerede er på skolekonstturné i området. Det vil kanskje gi mulighet til å besøke mindre steder enn de stedene som Rikskonsertene besøker i dag. Målet for prosessen er å få flere konserter av høy kvalitet med en bredere geografisk fordeling for de samme kostnadene som i dag.

Visuell kunst, arkitektur og design er et av regjeringens satsingsområder i Kulturløftet. Vi har også satt i gang et arbeid med en stortingsmelding om visuell kunst. Visuell kunst er altså prioritert i dette budsjettet.

Når det gjelder scenekunstformål, har vi hatt en økning på 700 mill. kr gjennom Kulturløftet. I dette budsjettet prioriterer vi først og fremst scenekunstinstitusjoner utenfor Oslo og det frie scenekunstheltet. Dansen er i en oppbyggingsfase. Vi arbeider nå med en strategi for dans, for her trenger vi økt satsing også i årene som kommer.

På museumsfeltet har vi i dette budsjettet først og

fremst satset på å ta vare på gamle, forfalne og værutsatte kulturhistoriske bygninger. Ryfylkemuseet har fått i oppdrag å komme med forslag til en plan for hvordan vi kan ta vare på denne viktige delen av vår kulturarv. Vi har også lagt inn penger til arkivformål, og for dem av dere som ikke har besøkt Digitalarkivet og folketellingen 1910, så anbefaler jeg alle representanter det på det sterkeste. Det er en av våre mest besøkte kulturinstitusjoner.

I dette budsjettet fortsetter vi også Leseløftet, og i Lese- løftet 2011 vil vi særlig vektlegge folkebibliotekene som møteplass og formidlingsarena.

Det er viktige skiller i denne salen når vi kommer til kulturpolitikken. Fremskrittspartiet foreslår massive kutt. Hvis du skal ta med deg ungene dine på «Reisen til Julestjernen», betaler vi i dag 200 kr per barn. Med Fremskrittspartiets politikk blir det 1 000 kr billetten. Da får vi et kultuliv for ytterst få.

Jeg synes også det er rart at Høyre og Fremskrittspartiet er enige om å kutte i pressestøtten. De partiene som er mest opptatt av konkurranse, ønsker en sterkere monopolsituasjon hva gjelder mediemangfoldet i hundrevis av lokalsamfunn. Aviser som Tromsø, Østlendingen, Agderposten, Namdalsavisa og Altaposten vil få problemer med Høyres og Fremskrittspartiets politikk.

Høyre har kritisert regjeringen for å drive en instrumentell kulturpolitikk. Jeg vil derfor spørre Høyre: Er det mindre instrumentelt å gi kulturpenger til kultur- og næringsformål, som de ønsker, istedenfor at Kulturrådet skal få økte midler og ha som målsetting at kulturlivet skal nå ut til flere?

A k h t a r C h a u d h r y hadde her overtatt presidentplassen.

Presidenten: Det blir replikkordskifte.

Ib Thomsen (FrP) [15:03:23]: Det skrives mye i budsjettet. Det skrives mange merknader. Kontroll- og konstitusjonskomiteen og kulturkomiteen har en merknad som alle partier står sammen om, også de blå partiene. Det gjelder et slottsmuseum. Dette er et spennende prosjekt der man kan få vist fram tusenvis av gjenstander som har vært lagret i mange, mange år – alt fra bilder, biler, kjøler, krukker etc. Det blir spennende.

Jeg vil spørre statsråden om hvordan hun ser dette for seg. Skal det ha tilknytning til Slottet? Eller skal man bruke en av de fem fraflyttede bygningene som Oslo får framover, som vil stå tomme, og som trenger et innhold?

Statsråd Anniken Huitfeldt [15:04:14]: Det er jo vanligvis slik at bursdagspresanger holdes hemmelig. Men siden vi har en offentlighetslov i Norge, er det også blitt kjent at det har gått et brev fra Kulturdepartementet til Nasjonalmuseet der vi ber dem inngå et samarbeid med Slottet, slik at vi kan få vist alle de fantastiske gjenstandene som Slottet har, på en nasjonal vandreutstilling i forbindelse med kongeparets 75-årsdag.

I første rekke ønsker vi altså en utstilling, slik at flest mulig i Norge kan få se disse kulturhistoriske skattene over

en toårsperiode. Så vil vi eventuelt senere komme tilbake til spørsmålet om et nytt slottsmuseum.

Olemic Thommessen (H) [15:05:07]: «Alle skal med», er posisjonens motto. Jeg har merket meg at kulturministeren i forbindelse med Kulturrådets årskonferanse, men i og for seg også ved flere anledninger tidligere, har pekt på at hun vil jobbe for å få flere aktivisert i kulturlivet, eller sørge for at kulturlivets arenaer åpnes for nye publikumsgrupper. Jeg har også skjont at det særlig – hva skal jeg si – er de gruppene vi kanskje ikke så ofte ser. Det kan handle om i hvilken grad man er bemedlet nok til å oppsøke eller delta i kultursammenheng. Det kan handle om at man kulturelt sett kanskje er på andre arenaer som gjør at man ikke naturlig kommer inn.

Jeg har lyst til å spørre statsråden: Hva ved årets budsjett er det hun vil legge vekt på som særlig imøtekommer hennes nye ambisjoner?

Statsråd Anniken Huitfeldt [15:06:12]: Vi har i tildelingsbrevene til samtlige kulturinstitusjoner lagt vekt på at de skal fokusere både på kvalitet og på det å nå ut til et bredere publikum. Vi vil også behandle disse spørsmålene mer detaljert i en egen stortingsmelding om sosial inkludering.

Det er helt åpenbart at staten, Kulturdepartementet, ikke bør legge seg opp i hvilke typer prioriteringer den enkelte institusjon bør foreta. Men vi har altså lagt vekt på å styrke noen arenaer. Vi har hatt en oppbygging av Den kulturelle skolesekken, som gjør at den kommer ut til flere, og Den kulturelle spaserstokken. Vi ser nå på muligheter til å bygge opp noe tilsvarende i arbeidslivet. Gjennom Arbeidslivets Kulturseilas i Vestfold gjør vi ett slikt forsøk. Vi vurderer også dette i forbindelse med Rikskonserntenes framtidige rolle. Så det er ett av flere eksempler på vår tenking, men det er ikke slik at jeg ser på behovet for oppbygging av nye institusjoner på dette området, men at vi bruker etablerte institusjoner til eventuelt å opptre på nye arenaer.

Øyvind Håbrekke (KrF) [15:07:29]: Det skjer en rivende utvikling i mediesektoren, ikke minst når det gjelder eierskap til store medier. Det siste nå er at det spekuleres i hvorvidt Telenor ønsker å ta over TV 2 – for å si det som det er. Nå skal statsråden slippe å saksbehandle det over bordet her, men jeg ønsker å reise en mer prinsipiell side av saken og utfordrer statsråden på å reflektere omkring behovet for å se nærmere på hvordan myndighetene skal se på at én aktør kan få en tung posisjon når det gjelder både innholdsproduksjon og distribusjon i tv-markedet, og hvorvidt et dominerende statlig eierskap i våre to ledende kanaler også er et problem.

Statsråd Anniken Huitfeldt [15:08:37]: Vi varsler i dette budsjettet at vi ønsker en gjennomgang av eierskapsloven. Det foregår store endringer hele tiden, og som representanten var inne på, er det også behov for å vurdere om de eierskapsbegrensningene som vi har i dag, er hensiktsmessige. Ikke minst må vi se på vertikal integrasjon

og eierskapsloven i forhold til dette, og se om vi har gode virkemidler til å bidra til en maktspredning innen medie-sektoren. Så det er helt riktig som representanten er inne på, at dette må vi komme tilbake til Stortinget med. Vi trenger å se på eierskapsloven på nytt.

Trine Skei Grande (V) [15:09:24]: Det er mye jeg kunne tenkt meg å spørre statsråden om, men det er en sak jeg ikke helt forstår.

Hvis man er kunststudent rundt omkring i Norge, får man et stipend. Men hvis man er kunststudent i Tromsø, så nektes man det stipendet. Det har i Tromsø ført til at man har satt sammen et spleiselag for at kunststudentene der skal få stipend. Der har sparebanken, universitetet, fylkeskommunen og Tromsø kommune spleiset og hivd noen titusener i potten for å få denne likheten for kunststudentene i Tromsø.

Jeg syns dette er litt flaut. Jeg skjønner ikke forskjellsbehandlingen. Jeg skjønner ikke hvorfor vi i Norge i dag må ha sånne spleiselag for å oppnå likhet mellom kunststudentene. Så jeg har en innstendig bønn til statsråden: Dette er det bare å ordne opp i. Dette blir for dumt, og det blir for flaut å holde på med dette i dag.

Statsråd Anniken Huitfeldt [15:10:27]: Vi har stipend for enkelte kunsthøyskolestudenter, men det er ikke slik at det kun er studentene i Tromsø som ikke får dette stipendet. Går du f.eks. på Teaterhøgskolen i Oslo, får du stipendet. Går du i Nord-Trøndelag, får du det ikke. Det er veldig mange andre enn kunststudentene i Tromsø som føler seg urettferdig behandlet med denne ordningen. Vi har i tillegg blitt kritisert av dem som studerer i utlandet. De får ikke dette stipendet. Derfor ønsker ikke jeg å åpne opp for at studentene ved en og en utdanningsinstitusjon skal få tilgang til dette stipendet. Jeg vil se på dette i en helhet før jeg kommer tilbake med svar på hvordan vi skal forvalte disse midlene. Det er viktig at disse midlene kommer flere kunststudenter til gode, men å se på en og en studentgruppe synes jeg ikke er god politikk. Jeg vil se på alle dem som i dag faller utenfor ordningen.

Øyvind Korsberg (FrP) [15:11:37]: Jeg har merket meg statsrådens svar på forrige replikk, at studentene i Tromsø og i utlandet skal behandles likt. Det viser med all tydelighet at Tromsø ligger langt unna statsrådets kontor.

Det jeg har tenkt å utfordre statsråden på, er dette med presse. Det er viktig at man har en fri og uavhengig presse i Norge. En stor og viktig aktør i så måte er NRK. Nylig la BI fram en forskningsrapport som viser at under valgkampen i 2005 var NRK veldig partisk når det gjaldt dekning av valgkampen. Det var Arbeiderpartiet og Senterpartiet som kom best ut – og det er ingen stor nyhet, for å si det sånn.

Nå mener jeg ikke at statsråden skal styre den redaksjonelle friheten, men er statsråden komfortabel med skjevdekningen i NRK over mange år overfor de politiske partiene?

Statsråd Anniken Huitfeldt [15:12:39]: Det er altså ikke slik, når det gjelder stipender for kunststudenter, at det bare er de som er i utlandet og de som er i Tromsø, som ikke får dette stipendet. Det er flere studenter i Oslo som ikke får det. Det er mange filmstudenter på Lillehammer som har reagert på at de ikke får dette kunststipendet. Så denne sjablongmessige karakteristikken av hvordan denne saken behandles, kan jeg altså ikke støtte. Vi må se på flere av dem som er diskriminert og føler seg diskriminert i denne ordningen, før vi tar stilling.

Når det gjelder NRK, må vi hele tiden ha en diskusjon om hvordan de forvalter sitt samfunnsoppdrag. Men det er helt uaktuelt for meg, som Fremskrittspartiet har bedt meg om ved flere anledninger, å gå inn og styre de redaksjonelle valgene som NRK tar. Men det er viktig at det er diskusjoner i bl.a. Kringkastingsrådet om de redaksjonelle prioriteringene som gjøres i NRK. Der er Fremskrittspartiet også representert, og jeg regner med at representanten tar opp dette spørsmålet med Fremskrittspartiets representant i Kringkastingsrådet.

Olemic Thommessen (H) [15:13:56]: Vi har store utfordringer når det gjelder kulturbygg. Det er dyr moro. Jeg har merket meg at regjeringen i forslag til budsjett har satt ned den statlige andelen fra 40 til 33 pst. Det kan jeg nesten forstå. Selv om jeg synes det hadde vært flott hvis vi kunne opprettholdt de 40 pst., kan jeg forstå det ut fra hvilke forventninger vi står overfor. Nesten uansett hvor mye vi sparer inn på det området, kommer listen fortsatt til å være lang. Vi har store utfordringer under oppseiling i Bergen. Vi har en lang rekke mellomstore kulturbygg som kommer til å be om støtte. Kort og godt: Her må vi finne andre veier inn.

Mitt spørsmål til statsråden er: Kunne hun f.eks. tenke seg å bidra til at vi jobbet med utvikling innenfor det vi kaller OPS, altså Offentlig Privat Samarbeid, for å finne nye modeller for kulturbygg, slik vi f.eks. ser det på Elverum? Og kunne hun tenke seg å ta initiativ i Oslo for å få gjort noe med hele kabalen her med nye og gamle hus, med kommunale og ikke-kommunale hus? Kunne hun kort og godt tenke seg å lage en slags samlet plan for hvordan vi skal håndtere kulturbyggproblematikken?

Statsråd Anniken Huitfeldt [15:15:05]: Når det gjelder kulturbygg i Oslo, er representanten etter min mening inne på noe viktig. For mange ganger har staten bygd hus, og så har Oslo kommune foretatt sine egne disponeringer, helt uavhengig av det staten har gjort, fordi man rett og slett ikke har snakket sammen.

Jeg hadde nettopp et møte med byrådslederen i Oslo om denne problematikken, og vi er blitt enige om å lage en bedre konsultasjonsordning. Utfordringen i hovedstaden nå er at man får flere og flere scener, og det er en utfordring å fylle disse. For å skape en sunn konkurranse er det etter min mening bedre med et samarbeid.

Når det gjelder midlene til nasjonale kulturbygg, er det helt riktig som representanten er inne på, at veldig mange flere ønsker å få midler fra denne ordningen. Dette er en ordning hvor man altså får deler av budsjettet sitt finan-

siert over statsbudsjettet. Hvorvidt det enkelte kulturbygg er finansiert med private midler i tillegg, får man ta stilling til lokalt. Men dette er en tilskuddsordning hvor vi gir midler til nasjonale kulturbygg over statsbudsjettet.

Presidenten: Replikordskiftet er avsluttet.

Arild Stokkan-Grande (A) [15:16:32]: Tidligere i dag har denne komité diskutert utfordringer mange barn sliter med, og hvilke tiltak vi kan sette i verk for at barn kan få en bedre barndom og oppvekst og et bedre liv. Jeg vil dra noen paralleller fra den debatten over til det jeg hadde tenkt å si, som i hovedsak vil handle om kulturens betydning for sosial utjevning.

Vi er mange som ser på Skavlan på fredagskveldene. Sist fredag var Josh Groban gjest, og han sa to ting som var meget interessant, som jeg tenkte å ta utgangspunkt i i mitt innlegg. Det ene var: Jeg var så sjenert, men innså plutselig at sangen var min kommunikasjonsform. Tilfeldighetene – fortalte han – gjorde at han etter hvert ble kjent.

Vi ønsker ikke en politikk hvor det utelukkende er tilfeldighetene som avgjør om folk med talent lykkes, eller om det er folk med økonomiske interesser bak seg som skal lykkes, men vi ønsker en kulturpolitikk som gir alle muligheten til å lykkes – i alle lag av befolkningen.

Det som Josh Groban her beskriver, er veldig illustrerende for hva Kulturløftet og kulturpolitikken dypest sett faktisk handler om. Jeg har selv sett en ung gutt som tidligere ikke sa et ord i selskap med andre. Han fikk muligheten til å gå på Inderøy videregående skole, hvor de har kulturlinjer – tilbud som aldri ville ha eksistert om Fremskrittspartiets politikk hadde vært gjennomført. Gjennom det fikk han en interesse for det å stå på scenen. Den personen som tidligere var så sjenert at han gikk i ett med tapetet, er nå i ferd med å etablere en internasjonal karriere som skuespiller.

Vi har hørt historier om lærere som, når de får besøk i forbindelse med Den kulturelle skolesekken, ikke kjenner igjen eleven sin – eleven som kanskje var urolig, ansett som et problembarn, som ikke fikk positive tilbakemeldinger i skolehverdagen, og som kanskje sjelden opplevde mestring, men som med en leirklump mellom hendene, eller muligheten til å opptre på en scene osv., blomstrer opp og viser helt nye sider av seg selv som overrasker både lærerne, den enkelte eleven og foreldrene.

Vi har også sett eksempler på den redde, urolige de mente som man tidligere måtte være tre hjelpepleiere for å legge om kvelden, som bare – ved at man synger sammen med personen – roer seg ned, og det er nok at én hjelpepleier er med på å legge.

Vi har også hørt historier fra eldrecentre rundt omkring i landet, der det står gjenglemte rullatorer etter at det har vært konsert på eldreinstitusjonen fordi folk får en følelse av glede og liv – og nesten glemmer at man har behov for rullator.

Noe annet Josh Groban sa, som var interessant, var at når et sted blir kjent for noe, så kommer folk strømmende. Selv flyttet han til New York fordi det var der de beste tea-

trene og museene ligger. Vi har få byer i Norge som kan konkurrere med New York, men hva tenker vi på når vi hører «Notodden»? Hva tenker vi på når vi hører «Voss»? Hva tenker vi på når vi hører «Stiklestad»? Det er jo nettopp kulturopplevelser som skaper identitet og stolthet for dem som bor der. Det skaper også nye næringer og nye arbeidsplasser. Og Richard Florida har jo påpekt at klarer man å rekruttere den kreative klasse til sitt område, vil mange andre komme etter. Da vil det skapes nye arbeidsplasser og ny entusiasme. Vi ser det tydelig i Verdalen, der man har Stiklestad og mange satsinger innen kultur og næring, at man har klart overgangen fra et tradisjonelt industrisamfunn til å bli et fyrtårn innen nye næringer. De samme effektene ser vi rundt Notodden. Og det ligger jo mye politikk i dette.

Vi har videre sett at studier viser at storforbrukere av kulturtilbud er småforbrukere av helsetilbud. Og omvendt: Storforbrukere av helsetilbud er småforbrukere av kulturtilbud. Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag viser oss også at nærhet til institusjon og kulturtilbud er helt avgjørende for hvor ofte man benytter seg nettopp av kulturtilbud. Dette viser at vi må evne å spre kulturmidlene mer, geografisk og ikke minst til alle lag av befolkningen. Det er det kultur til folket handler om – ikke Fremskrittspartiets enkle løsninger.

Øyvind Korsberg (FrP) [15:21:52]: Jeg bare registrerer, ut fra det svaret statsråden ga meg når det gjaldt Tromsø og utlandet, at også Lillehammer ligger langt fra statsrådets kontor.

Det har vært snakket en del om mediepolitikken i dag, og jeg tror jeg vil starte der. Vi har fått litt kritikk for at vi kutter i pressestøtten. Og la meg bare si det sånn: Det gjør meg ingenting om jeg slipper å lese eller kjøpe Dagsavisen, Klassekampen og Nationen, for å nevne noen. Jeg kan ikke se at det skal være en statlig oppgave å finansiere alle de avisene vi har i dag, og det er også det vi skriver i våre merknader. Det vi ønsker, er en ny, moderne og aktiv mediepolitikk og ikke den politikken som denne regjeringen fører, nemlig en gammeldags og passiv mediepolitikk.

Jeg tok opp en problemstilling i replikkordskiftet med statsråden – og det mener er jeg et stort problem: NRK er en stor og viktig aktør i media. Og når det også blir avslørt gjennom forskning at NRK ikke er en nøytral medieaktør, men forfordeler noen partier når det gjelder politisk oppmerksomhet, og spesielt i en valgkamp, mener jeg det er et så stort og viktig spørsmål at det bør kommenteres her. Statsråden er nær sagt selvfølgelig passiv. Hun skyver Kringkastingsrådet foran seg. Det synes jeg er svært passivt av statsråden. Jeg hadde ønsket at hun kunne være litt mer aktiv og si at dette selvfølgelig er et så viktig spørsmål at det vil man ta opp med NRK. Man har jo ulike kanaler der man møtes, og det burde være svært viktig. Statsråden kunne eventuelt også hørt om dette er en debatt som går internt i NRK, altså på hvilken måte man skal kunne opptre mest mulig nøytralt når det gjelder politiske partier. For om det er Arbeiderpartiet eller om det er andre partier som gang på gang blir forfordelt, så er situasjonen like ille.

NRK står på mange måter i en særstilling. NRK har jo konkurrenter som sliter med den posisjonen NRK har. Og når vedtektene til NRK er så rundt formulert – og da tenker jeg på § 13d i vedtektene – betyr det i realiteten at om NRK hadde ønsket det, så kunne også NRK ha gitt ut en avis. Det mener jeg er svært uheldig. At NRK er i markedet på ulike plattformer, tror jeg vi har registrert alle sammen, men når det skjer i samarbeid med andre statlige organ, er dette svært konkurransevridende.

Det er også, slik jeg vurderer det, et stort problem at NRK opererer på svært mange områder der NRK ikke har noen naturlig plass og heller ikke trenger å ha det. Jeg vil her bare nevne det mediesenteret man har i Førde, der man tilbyr kurs og skoloring til næringslivet. Er dette en oppgave som NRK trenger å drive med? Er det ikke andre aktører som kan ivareta akkurat den biten? Og da tenker jeg først og fremst på kommunikasjonsselskaper og PR-byrå, som helt avgjort klarer å ta dette. Det hadde vært veldig interessant å vite om det har vært diskutert noen redaksjonelle prinsipper i forhold til dette i NRK.

Jeg skal ikke bruke mye mer tid på NRK. Jeg har levert inn en interpellasjon som skal debatteres i februar i denne salen, så vi kan helt sikkert gå nøyere inn på det da.

Det siste halve minuttet har jeg tenkt å bruke på spillpolitikken. Jeg tror det er ganske stor enighet om spillpolitikken i denne salen, og at det som går tilbake til idrett, kultur og humanitære, samfunnsnyttige organisasjoner, er svært viktig. Derfor blir det ganske uforståelig for meg at de rød-grønne partiene ikke ønsker at mer av disse midlene blir tilført til slike organisasjoner, og at man derigjennom får kontroll med utenlandske spillselskaper.

Lene Vågslid (A) [15:27:14]: Som representant frå Telemark er eg oppteken av at vi skal få Rjukanbanen på UNESCO si verdsarvliste. Det lokale og regionale engasjementet for dette prosjektet er enormt, og det er ei utruleg viktig sak for oss i Telemark. Rjukan er eit godt eksempel på den moderne industrielle revolusjonen, som me såg på starten av 1900-talet i Noreg, der ein gjorde vasskraft om til elektrisk kraft og skapte arbeidsplassar.

Riksantikvaren meiner at Rjukan har «world wide outstanding value». I dag er Rjukanbanen det viktigaste enkeltobjektet i Riksantikvarens forslag om å få industristaden Rjukan på verdsarvlista.

Eg er glad for at Rjukanbanen har blitt teken inn under Miljøverndepartementets kapittel om tekniske og industrielle kulturminne. Eg er òg glad for at den har fått støtte av Telemark fylkeskommune og vertskommunane Tinn og Notodden.

Familie- og kulturkomiteen ber i budsjettinnstillinga Kulturdepartementet kome tilbake til denne saka med sikte på å finansiere opp Rjukanbanen på lik linje med det som er gjort frå Miljøverndepartementet si side. Eg har tillit til departementet, og at det vil kome ei løysing for denne saka.

Det eg derimot synest er litt trasig, er at Framstegspartiet, trass i tverrpolitisk einigheit i Telemark, spelar politisk mynt på dette i fylkesavisene. Framstegspartiet og stortingsrepresentant Bård Hoksrud var ute i Telemark Arbei-

derblad for eit par veker sidan og varsla full stopp i planen for Rjukanbanen sidan dette no ikkje låg inne på statsbudsjettet for kultur. Han meinte òg at dette viste at me ikkje var opptekne av arbeidarkultur. For det fyrste stemmer det ikkje at dette prosjektet stoppar opp, og det stemmer på ingen måte at me ikkje er opptekne av arbeidarkultur.

Dette politiske angrepet kjem altså frå eit parti som i sitt alternative budsjett foreslår eit kulturkutt på 1 mrd. kr, eit parti som heller ikkje har sett av eitt øre til dette formålet i sitt eige budsjett, men likevel er freidig nok til å be vår regjering finne pengar til det. I Telemark fylkesting har det vore tverrpolitisk einigheit i denne saka, likevel vel altså nokon å slå politisk mynt på saka i media, og ber om at vi skal finne pengar til eit formål dei sjølve ikkje prioriterer i sine budsjett.

Eg har tillit til at departementet kjem tilbake til denne saka, slik me formulerer det i vår merknad.

For meg er det litt vanskeleg å ta det på alvor når Framstegspartiet ropar etter pengar til kulturformål. Korleis hadde kulturlivet sett ut etter ein periode med framstegspartistyre? 1 mrd. kr i kutt på eitt år gjev oss vel ein ørliten peikepinn.

Det er faktisk sjeldan at vi kan skulde Framstegspartiet for å ha mindre pengar enn oss. Men berre det i seg sjølv er vel forklarande nok: Kulturlivet ville blitt rasert.

I år vidarefører regjeringa 256 ordinære arbeidsstipend og 167 arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnarar. I tillegg blir det foreslått å opprette ti ny arbeidsstipend. Dette er stipend Framstegspartiet meiner ikkje har livets rett. Desse kronene går til mange ivrige sjeler som skapar og tek vare på kulturarven vår, som vidareutviklar han og skapar ny kunst og kultur. Desse skapar kunst og kultur langs heile registeret. Kvifor vil Framstegspartiet bli kvitt desse, og korleis kan dei meine at marknaden også her er best eigna til å ta vare på kulturarven vår? Ynskjer vi å byte ut flott handverkskunst med industrielt masseproduserte produkt frå Austen? Eg berre spør.

Kunst og kultur er nemleg ikkje statiske produkt. Svært mykje av den kunsten vi har i dag, visste vi ikkje for fem år sidan at vi ville ha – korleis kunne vi det? Men Framstegspartiet meiner at vi skal bestemme sjølve kva for kunst vi vil ha. Eg er redd at dette blir misforstått, for svært mykje av kulturarven som vi i årevis har teke vare på, visste ikkje folk for 100 år sidan nødvendigvis at det var så grueleg viktig å ta vare på. Det er dette som er kunsten og kulturen sitt vesen, og det er slik det skal vere. Vi ville fått eit svært fattig kunst- og kulturliv om vi skulle leggje det opp på den måten som Framstegspartiet vil. Ja, svært mykje ville faktisk komme til å forsvinne, og svært mykje ville vi kanskje heller aldri få oppleve.

Vi ynskjer å satse på kultur, og vi gjer det. Vi brukar pengar både til handverkarar som tek vare på instrumenttradisjonar og reiskapstradisjonar, til musikkbingar for ungdom, til Noregs Ungdomslag – som driv med folkedans – til Vest-Telemark museum, til kulturarbeid for eit meir inkluderande arbeidsliv – og til Den Norske Opera. Kulturlivet er, og skal vere, mangfaldig og breitt. Det er gjennom den breie og mangfaldige kultursatsinga vår at vi best kan vareta kunst- og kulturlivet for framtida.

Kåre Simensen (A) [15:32:27]: Det er nok ikke siste gang en representant fra regjeringspartiene fra denne telerstolen forteller sine omgivelser at den overordnede målsettingen for regjeringens nordområdestrategi er å skape bærekraftig vekst og utvikling i nord.

Den 27. april i år ble avtalen om den omstridte delelinjen mellom Norge og Russland i Barentshavet undertegnet. Vår statsminister oppsummerte på en flott måte hva denne avtalen også handlet om:

«Løsningen handler også om mye mer enn en grenselinje under havet, den handler om å utvikle et godt naboskap. Den vil forene mye mer enn den vil skille, og den blir ei bru til samarbeid. Den er også en bekrefteelse på at Norge og Russland har en politikk som ikke handler om kappløp, men om samarbeid. Og at den kan fungere som en modell på hvordan man kan løse andre problemer.»

Siden da har vi fått på plass et grenseboerbevis innenfor en sone på 30 km mellom Norge og Russland. Begge disse vil med stor sannsynlighet skape mer aktivitet og samarbeid mellom folk som bor i nord. I et slikt perspektiv blir kulturfeltet og kultursamarbeid over grensene svært viktig.

Vi må ikke glemme at det nettopp var kulturen som var døråpneren under den kaldeste kalde krigen på 1950-tallet. Nøkkelkortet som ble brukt i 1959, var kodet med idrett og musikk, og det låste ikke bare opp grenseportene – det gjenåpnet også det naturlige samkvemmet mellom menneskene i nord. Siden da har det fått utvikle seg i fredelig samkvem, og regjeringen har også utarbeidet en norsk-russisk handlingsplan for kultursamarbeidet i nordområdene. Handlingsplanen har til hensikt å fremme utvikling og styrking av det vennskapelige forhold og tilliten mellom folkene i de to land, og uttrykker et ønske om å gi nye impulser til det bilaterale samarbeidet innen kunst og kultur.

Sentralt i dette er kulturprogrammet BarentsKult, et program som har en målsetting om å bidra til realisering av større kunst- og kulturprosjekter i norsk og russisk del av Barentsregionen. Programmet skal stimulere gode, nyskapende kunst- og kulturfaglige prosjekt og skal involvere både norske, russiske og andre nasjoners kunstnere. Så langt har de fått svært mye til. Et eksempel på det er Barents Spetakkel. Og de som ikke har vært i Kirkenes tidlig i februar og fått med seg festivalen, som er hvert år, burde absolutt gjøre det – ute i beinfrosten, i mørketida, med snø og vind og et mangfold av kulturaktiviteter ved kunstnere fra mange land. Dette er opplevelser som gir frysninger på ryggen, bokstavelig talt.

Når en møter kulturen i slike barske omgivelser, forstår en hvor viktig det er å satse på kulturen som brubygger mellom folkene i nord. De vel 9 mill. kr regjeringen bevilger til kulturformål i nordområdene, er svært godt anvendte penger. De kommer godt med.

Jeg registrerer at Fremskrittspartiet i sitt budsjettfor-slag vil kutte vel 1 mrd. kulturkroner. Mange av disse midlene hentes fra områder som rammer distriktene hardest. 4 mill. kr tas av kulturformål i nordområdene, 50 mill. kr fjernes fra region- og landsdelsinstitusjoner. Fra våre

dyktige landsdelsmusikere i Nord-Norge skal det hentes 4 mill. kr. Og kanskje det verste: Hver eneste kulturkro-ne skal tas fra den samiske befolkningen – vi snakker om 69 mill. kr. Slike kuttforslag svir i Distrikts-Norge. Jeg må innrømme at jeg er like overrasket hver gang jeg leser partiets begrunnelse for ikke å gi penger til samiske formål, enten det gjelder Sametinget, som et demokratisk folkevalgt organ, eller det gjelder andre kulturformål som har med det samiske å gjøre, som f.eks. pressestøtte til samiske aviser, eller pressestøtte generelt. Hovedbegrunnelsen er at det er en forskjellsbehandling, og diskriminerende overfor den øvrige norske befolkningen. De fleste andre vil nok synes at det Fremskrittspartiet gjør overfor den samiske befolkningen, på alle politikkområder, er det som er diskriminerende. Jeg forstår ikke partiets argumentasjon, men det er vel heller ikke meningen.

Regjeringen bruker vel 8 mrd. kr for å opprettholde et mangfold av kulturtilbud og aktiviteter i hele landet, via de frivillige til våre profesjonelle institusjoner. Markedet klarer ikke å styre dette mangfoldet alene. Derfor er det viktig at storsamfunnet bidrar.

Det norske mediebildet har de samme utfordringene, og vi må bare erkjenne at det ikke er et stort nok marked til å sikre et godt avistilbud til befolkningen i distriktene. Derfor er det nødvendig at det offentlige gjennom ulike støtteordninger bidrar til å opprette et mangfoldig medietilbud over det ganske land.

Jeg registrerer at representanten Korsberg helst ville slippe å lese aviser som Dagsavisen og Klassekampen. Men han må ta med seg at også store og viktige aviser som Altaposten, Sárgat og Troms Folkeblad vil forsvinne fra hans skrivebord. Det vil ikke vi skal skje. Til det er alle de nevnte avisene for viktige, med tanke på å opprettholde et mangfold i medielandskapet. Et slikt løp vil ikke regjeringen være med på. Derfor bruker vi over 320 mill. kr til ulike tiltak for å opprettholde et mangfold også på mediesiden – i hele landet.

Tove Karoline Knutsen (A) [15:37:55]: Fortellinga om regjeringas kultursatsing er det nærmeste man kommer et riktig eventyr. Ikke bare har vi fått ei formidabel økning av kulturbudsjettene – neste års budsjett er på nesten 8 mrd. kr – men kultur er satt på dagsordenen på en helt annen måte enn før. Flere har fått tilgang til kultur og profesjonell kunst, og flere deltar i kulturaktiviteter.

Under forrige stortingsperiode kunne jeg som medlem i familie- og kulturkomiteen besøke og oppleve kulturinstitusjoner, kunstnere og et stort antall forskjellige kulturaktører over det ganske land. Denne perioden har jeg som medlem i helse- og omsorgskomiteen hatt mulighet til å se hva kultur kan gjøre i møte med mennesker som er sjuke, fysisk eller psykisk. Jeg har sett kulturens kommuniserende kraft i møtet med eldre demente mennesker. Den kulturelle dimensjonen i ethvert menneskes liv trer tydelig fram når vi er i en sårbar eller vanskelig livssituasjon. Kunst og kultur får en helt spesiell rolle å spille i slike sammenhenger.

Derfor pleier jeg å si at vi må se i retning kulturen når vi skal tenke bredt og klokt om hvordan vi skal få et hel-

sefremmende samfunn. Det sier jeg vel vitende om at det da antagelig vil være noen som protesterer vilt, og som mener at kunst og kultur ikke må være «instrumentell», dvs. tjene noe annet formål enn seg sjøl. Det hevdet bl.a. byråd i Oslo, Torger Ødegaard fra Høyre, i et intervju med Dagsavisen for ei tid tilbake. Det mener jeg er å undervurdere egenkrafta i kunst og kultur. Kunsten tåler så inderlig vel å gå inn i ryggtak med livet; den mister slett ikke fotfeste eller energi, den blir bare mer relevant for flere mennesker.

Neste års budsjett har ei satsing på kor- og vokalmusikk som jeg nesten må karakterisere som et musikkpolitisk paradigmeskifte. Det hele startet i 2006, da rød-grønne kulturpolitikere tok til orde for å få et skikkelig løft for kor og vokalensemble, som til da hadde hatt langt lavere tildelinger fra offentlige budsjetter enn det som hadde kommet orkestre og instrumentensemble til gode, dette til tross for at flere kor i ulike deler av landet de siste åra har oppnådd markant høyere kunstnerisk kvalitet, bl.a. gjennom å rekruttere gode profesjonelle sangere. Men bare få kor har hatt mulighet til å betale sangerne honorar på linje med det instrumentalister får. Initiativet i 2006 hadde som mål å styrke korfeltet, slik at de beste korene kan bli en attraktiv arena for dyktige utøvere som ønsker å leve av musikk, og som har stemmen som sitt instrument. Stortinget satte i gang og bevilget penger til et treårig prøveprosjekt for profesjonalisering av kor i regi av Norsk kulturråd.

Nå ble vel ikke dette prøveprosjektet så vellykket som vi hadde håpet, bl.a. fordi man kom litt seint i gang, og fordi prøveperioden da ble litt kortere. Men konklusjonene var klare: Kor- og vokalfeltet trenger et løft, selv om ideene knyttet til hvordan man skal ta dette videre, har variert en del. Noen ønsker at man skal etablere et helt nytt, profesjonelt kor med fast ansatte sangere, etter modell av symfoniorkestrene. Andre mener at man må styrke et knippe av de beste korene vi har, med økte rammetilskudd, på samme måte som øvrige frie musikkensembler får sine tilskudd. Vi veit at svært mange av de beste og mest erfarne korsangerne ønsker det siste, dvs. at man ønsker å være frilansere i et kor som har økonomi til f.eks. å honorere dem som lever av sangen. Jeg skal ikke legge skjul på at jeg også mener at denne siste løsningen er den beste.

Derfor er jeg svært glad for den merknaden som en nesten samlet familie- og kulturkomité, dvs. alle partiene utenom Fremskrittspartiet, står bak: Stortinget løfter fram fem kor fra ulike deler av landet, kor som alle har oppnådd høy kvalitet, og som med utgangspunkt i ulike vokaltradisjoner driver det jeg nesten vil kalle vokalgrunnforskning. Jeg vil berømme det store flertallet i kulturkomiteen som har sett hva denne tildelingen, som er kommet over post 74 i kulturbudsjettet, vil bety for musikklivet generelt og vokalmusikken spesielt. Dette er etter min mening Stortinget på sitt beste, når man makter å samle seg om satsinger som er så åpenbart riktige, og som ingen andre ser ut til å kunne ta. Det er bra at Norsk kulturråd har betydelig ansvar, og selvfølgelig også makt, i norsk kulturliv, men jeg vil mene at vi aldri hadde fått dette løftet for kor- og vokalfeltet om ikke Stortinget, ved kulturkomiteen, hadde brukt det handlingsrommet man har

til disposisjon, til å ta et kulturpolitisk løft av dette kaliber.

Jorodd Asphjell (A) [15:43:14]: Det har vært en bred og god debatt – kanskje også med bakgrunn helt fra stortingsmeldingen Frivillighet for alle, for 2006–2007 – om kulturelt mangfold, frivillig engasjement og deltakelse, og ikke minst om idrett for alle.

Norges idrettsforbund er med sine 2,1 millioner medlemskap og mer enn 12 500 lag og klubber landets største frivillige organisasjon. Idretten er representert i alle landets kommuner og lokalsamfunn. Derfor er det gledelig at statsråden nå har varslet at det skal komme en ny idrettsmelding i 2011. Det er både gledelig og viktig.

I dag kan vi lese på hjemmesidene til Norges idrettsforbund:

«Dette er en merkedag for norsk idrett, en virkelig jubeldag, sier Børre Rognlien, 2. visepresident.»

Han har tidligere også vært stortingsrepresentant for Høyre.

Det det her vises til, er innføringen av en rettmessig og god kompensasjonsordning for kostnader knyttet til vare- og tjenestemomsen, som først og fremst kommer alle lokale idrettslag til gode, men selvsagt også andre lag og foreninger.

Takket være muligheten for å kunne søke samlet etter en forenklet løsning har antall idrettslag som nå får kompensasjon, økt fra 200 i 2009 til over 3 600 i 2010.

Regjeringen og statsråden har oppfylt sine løfter og økt fjorårets sum til 396 mill. kr for hele frivillig sektor. Neste år vet vi at summen blir hele 608 mill. kr. Når vi da samtidig vet at regjeringen har sagt at innen 2014 skal denne ordningen komme opp i 1,2 mrd. kr, vil dette være et historisk løft for frivilligheten og idretten spesielt.

I tillegg har vi den nye momsordningen på bygging av idrettsanlegg, som også vil komme idrettslag lokalt til gode. Når det gjelder grasrotmidler, som jeg nevnte i et tidligere innlegg, hadde vi i 2009 nesten 211 mill. kr. I 2010 er dette anslått til 255 mill. kr. Det er viktig at økte bevilgninger innenfor frivillig sektor og idretten spesielt kommer grasrota til gode. Direkte overføringer, bl.a. vare- og tjenestemomsen, grasrotandelen, lokale aktivitetsmidler og ikke minst momsordningen knyttet til bygg og anlegg, kommer frivillig sektor til gode. De vil bidra til flere aktiviteter, flere anlegg og vil gi bedre fysisk helse og ikke minst engasjement og aktivitet i alle våre lokalsamfunn i hele landet.

Steinar Gullvåg (A) [15:46:31]: Jeg registrerer at Dagbladet på fredag har engasjert seg i en ny kulturkamp, til fordel for den såkalte profesjonaliseringen av kulturpolitikken, ved at bevilgninger til kulturtiltak flyttes fra kulturbudsjettet til Kulturrådets budsjett. I dagbladderterminologi betyr det å flytte kulturmakten fra Stortinget til Kulturrådet.

Denne overføringen har bl.a. rammet gjøglergruppen Stella Polaris i Stokke kommune i mitt hjemfylke. Jeg underslår ikke at det har falt mange tungt for brystet i mitt hjemfylke, nettopp fordi vi har erfaringer med Kulturrådet,

og først fikk løftet bevilgningene til dette unike gjøglereteatret da de kom inn på kulturbudsjettet. Nå tar vi på sett og vis et skritt tilbake til et kulturråd som i sin tid sulteføret Stella Polaris, og som ikke ga særlig akt på middelalderisk gjøglerkultur med internasjonal anerkjennelse. Først da vi etter politisk press – og kall det gjerne det – løftet Stella Polaris inn på kulturbudsjettet, fikk gjøgleriet i Stokke utviklingsmuligheter. Men det beste av alt: Vi følte da at vi hadde bidratt til å gi Stella Polaris forutsigbare arbeidsbetingelser. Nå håper jeg selvfølgelig at Stella Polaris denne gang vil få et bedre liv under Kulturrådets beskyttelse enn tidligere, men det gjenstår naturligvis å se.

Med sitt forkjærte utgangspunkt reiser Dagbladet egentlig en nyttig debatt, nemlig om det er politikernes som skal styre kulturpolitikken, og i hvilken grad, eller hvor mye som skal overlates til kulturbyråkratene eller Kulturrådet. Jeg underslår ikke – ja, jeg vedkjenner meg – at jeg som politiker har bidratt til å løfte fram kulturtiltak som ellers ikke ville fått statsstøtte. Hadde det ikke vært for det samme politiske engasjementet, er det min påstand at mange gode kulturinitiativ simpelthen hadde visnet og dødd hen. Jeg ser ikke annet enn at kultureliten også er snare til å søke politisk støtte når det er noe de trenger penger til. Slik skal det og må det selvfølgelig være. Tenk om det motsatte var tilfellet – om vi hadde politikere som ikke brydde seg, som ikke ønsket å sole seg i glansen av gode kulturtiltak fra landsende til landsende. Da ble kulturlivet fattigere.

Kåre Simensen (A) [15:49:53]: Ytringsfriheten er noe av det mest grunnleggende ethvert demokrati har, og som vi verner sterkt om – «koste hva det koste vil» ligger som en rød tråd i de fleste demokratier verden rundt. Spesielt sterkt har dette vært forankret i de vestlige demokratier, hvor ulike medieplattformer som oftest fungerer som arenaer for ulike ytringer.

Ser vi oss litt tilbake, var Muhammed-tegningene et eksempel på hvordan vi ble særdeles sterkt utfordret i ytringsfrihetens navn. Særdeles vanskelig ble det da norske verdier i utlandet ble rasert. Selv når de mest dramatiske bildene rullet over skjermene, ble ytringsfriheten forsvart. Mange satt igjen med en følelse av at ytringsfriheten noen ganger gjør svært vondt, bokstavelig talt.

Men i disse WikiLeaks-tider er det nå Vesten som utfordres på ytringsfrihetens alter. Vi kan alle ha meninger om hvordan WikiLeaks har fått tilgang til sin informasjon, men den er der, og den er tilgjengelig. Da er det interessant å registrere at når de vestlige demokratiene blir utfordret så direkte som de gjør gjennom WikiLeaks-avsløringene, kjøres det et stormløp for å forhindre at den informasjonen som nå er i WikiLeaks' hender, skal bli enda mer tilgjengelig. Det gjøres ved å forsøke å stenge tilgangen til selskapets dataservere og å hindre selskapets tilgang til egen økonomi via kortselskap og betalingstjenester. Det er etter mitt syn ikke akseptabelt. Spesielt USA har vært aktiv i disse forsøkene.

Men det ser ut til at denne kampen om å forhindre tilgang på informasjon nok er tapt. Det motsatte skjer: Informasjon blir enda mer tilgjengelig gjennom et nettverk

av dataservere verden over. For egen del håper jeg at myndighetene verden over ikke skal utøve denne form for informasjonskontroll – om den er aldri så kontroversiell og utfordrer oss på de mest ømme punktene.

Vi kritiserer Kina for det de gjør overfor sin befolkning, sist i forbindelse med fredsprisutdelingen – til og med nrk.no ble forbudt. Vi må ikke gjøre det samme som vi kritiserer Kina så sterkt for. Jeg registrerer at det dessverre gjøres sterke forsøk på å følge Kinas eksempel. Det må vi forhindre skjer. Vi må tåle å bli eksponert for ytringsfriheten, selv gjennom de metoder WikiLeaks utfordrer oss ved. Det er først da vi får testet oss selv – om vi virkelig vil verne om ytringsfriheten.

Aksel Hagen (SV) [15:52:45]: Flere har sagt pene ting om kulturskolen så langt i debatten, og her kommer det mer – helt til presidenten banker meg av!

Jeg begynner med å sitere Kulturløftet II, som jo er regjeringas felles prioritering når det gjelder norsk kulturpolitikk. Der står det bl.a.:

«Det skal gjennomføres et kulturskoleløft slik at alle barn som ønsker det får et kulturskoletilbud av god kvalitet til en rimelig pris. Dette skal sikres ved statlige stimuleringsmidler og en solid kommuneøkonomi. Utvikling av et mer omfattende kulturskoletilbud i tilknytning til SFO/skole skal utredes. Det skal være rom for ulik lokal organisering av kulturskolen. Det skal legges til rette for synliggjøring av kulturskolen og for talentutvikling.»

Som vi alle vet, ble det satt ned et utvalg, og vi har fått en rapport. Den rapporten er nå ute på høring, og høringsfristen er allerede den 14. februar. Måtte nå mange – ikke minst kommuner – engasjere seg i denne høringa, for dette er viktig, og det er krevende. Det opereres med utsagn her som «god kvalitet», «rimelig pris», «solid kommuneøkonomi» osv. Dette er krevende. Det er også krevende fordi her skal kommuner, kanskje også fylkeskommuner, lokalt og regionalt kulturliv og ikke minst et par-tre departementer samarbeide til alles glede og nytte. Her skal vi også få en kulturskolekultur og en skolekultur til å møtes, til å stimulere hverandre og respektere hverandre. I mange kommuner fungerer dette veldig bra allerede i dag, men i en del kommuner er det knapt nok begynt.

Det er en veldig leseverdige rapport vi har å gjøre med her. Den beskriver kulturskolen i seg selv, og ikke minst dens egenart, på en veldig god måte. I tillegg er det en veldig god rapport når det gjelder å beskrive det som for SV er en klar ambisjon på skoleområdet, nemlig heldagsskolen. For den beskriver på en veldig god måte både innholdet i og retningen henimot en helhetlig grunnskolelag – ikke for å koble av fra læring ved å ta kunst- og kulturfagene mer inn, men tvert imot for å øke læringseffektiviteten og ikke minst dette med dannelse, som er så viktig i skolen vår. For det er et problem – og der er utvalget veldig gode – at kunst- og kulturfaget har fått lavere status i skolen vår i det siste. Denne utviklingen må vi ikke bare stoppe, men vi må reversere den, slik at vi får kunst- og kulturfag klarere inn.

Da er det godt at vi har fått 40 mill. kr i år, og at vi

skal få 40 mill. kr neste år, men vi er alle enige om – med unntak av Fremskrittspartiet – at hvis dette skal realiseres på en god måte og bygges videre ut, slik vi alle vil, så må det mer penger på bordet, slik at en ikke bare får inn dette perspektivet i 1.–4. klasse, men gjerne også tar det videre oppover i skoleårene. Og én måte å ta den debatten på er å ta det inn i forbindelse med stortingsmeldingen for ungdomsskolen, som vi også skal behandle utover våren.

Olemic Thommessen (H) [15:56:03]: Det var bare noen saker jeg har lyst til å nevne. Det ene dreier seg om opphavsrett. Hver gang vi kommer tilbake til det, får vi høre at det skal komme en proposisjon om en oppgradering av åndsverkloven. Det ser jeg frem til, men jeg vil minne om at det i og for seg ikke er noe i veien med hjemmelsgrunnlaget for å forsvare opphavsrettighetene i dag heller. Det som det er noe i veien med, er vår vilje til faktisk å gjøre det, altså til å sette krav bak det. Jeg savner et større initiativ og en større vilje fra regjeringen når det gjelder det. Jeg merket meg at Økokrim fikk åtte – eller kanskje det til og med var ni – stillinger på kultur, og ingen av dem var for å håndheve opphavsretten. De var alle sammen dedikert kulturminnevern. Jeg tror det kunne vært minst like viktig å dedikere dem opphavsretten og ta den ubehageligheten det er faktisk å følge opp bedre på det området. Så er det herved sagt.

Punkt to: Det dreier seg om det andre viktige kulturdepartementet – det heter Finansdepartementet. Der arbeides det mye med moms for tiden. Vi har moms på e-bøker, og vi får kanskje moms på aviser – det er ikke godt å vite – og vi har momsproblematikk knyttet til e-tjenester, og vi har kultur moms. I det hele tatt er det mye på moms. Men når det gjelder de første jeg nevnte, er det felles for dem at de er kulturansliggende i «den digitale allmenningen». Jeg mener at det står et viktig slag om hvorvidt man ser det som mulig eller ikke å sette opp noen gjerdene i den «allmenningen». Jeg ville ikke bli veldig overrasket hvis noen i Finansdepartementet kanskje mener at de gjerdene vil de helst ikke ha – rett og slett fordi da blir det mer krøkkete og vanskelig å håndtere momsspørsmålene. Men sett med kulturpolitiske øyne må det være vitalt å greie å sette opp noen slike gjerdene. Det handler om viktige ting å forsvare innenfor veldig mange saksområder.

Og så fikk jeg en utfordring fra kulturministeren – om det var mindre instrumentelt å bruke kulturmidler på næring. Nei, selvfølgelig er det ikke det. Det er et uttrykk for instrumentalisme, og jeg tror vi godt kan drive instrumentalisme på en del områder. Høyre vil være med på det hvis det ikke blir – jeg holdt på å si – altfor mye. Men vi skal si det når vi gjør det, vi skal være klare når vi gjør det, og det skal følge penger med til det vi ønsker.

Min kritikk mot regjeringen vil gå på der hvor man legger inn føringer mer generelt, f.eks. i tildelingsbrevene. Og da kommer jeg jo ofte – kanskje til det kjedsommelige – tilbake til Trond Giskes mangfoldsår, som jeg synes var et skikkelig overtramp når det gjaldt akkurat det. Ellers har også vi vært opptatt av å skape en organisasjon innenfor kultur og næring, men det er jo mer tenkt som en

motsats til Kulturrådet og som en maktspreder i forhold til Kulturrådet av i dag.

Henning Warloe (H) [15:59:25]: Det er jo snart jul, og da skal man være hyggelige mot hverandre. Jeg vil gjerne si at jeg synes Arbeiderpartiet fortjener ros for det initiativet som i sin tid ble tatt når det gjaldt å flagge Kulturløftet som en viktig politisk sak, og jeg vil også si at den rød-grønne regjeringen i årene deretter har vist både vilje og evne til å gjennomføre opptrappingen på budsjettene fra år til år. Nå har jo spesielt den første Stoltenberg-regjeringen fra 2005 hatt et helt unikt økonomisk handlingsrom. Det har vært historisk gode tider. Regjeringen kom til duk og dekket bord, som Arne Strand i Dagsavisen skrev, og da tenkte han altså på den økonomiske situasjonen i Norge. Så det skulle bare mangle at man ikke også prioriterte kulturlivet. Men jeg synes likevel det står respekt av den veksten vi har sett. Derfor er jeg også veldig glad for å understreke at Høyre har stått på denne veksten i kulturbudsjettene. Høyre har ikke tatt én krone fra kulturbudsjettene i løpet av disse årene, og det er jeg veldig glad for.

Så er det kanskje viktigere å få fram forskjellen i tenkingen. Når man er enige om å bruke mye penger, og mer penger over tid, blir det kanskje innretningen på pengebruken – policyen om man vil – som blir viktig. Der skiller Høyre og regjeringspartiene – kanskje først og fremst Arbeiderpartiet som har hatt statsråden i disse årene – lag. Man kan kanskje si mye annet pent om Arbeiderpartiet, jeg tror jeg skal la det være med det for min del. Men stikkord som mangfold og maktspredning er sannsynligvis ikke det man først og fremst tenker på når man ser på og diskuterer Arbeiderpartiets filosofi, ideologi og historie.

Det har vært sagt tidligere her at Arbeiderpartiet – den rød-grønne regjeringen – har et instrumentelt syn på kulturfeltet og på kulturpolitikken. Det tror jeg ikke man behøver å være historiker eller ha noen spesiell kompetanse for å kunne påvise. Historien viser det, og vi ser det også på en rekke andre samfunnsområder. Jeg jobber selv nå mest med forskningsfeltet og forskningspolitikk. Det er nøyaktig den samme diskusjonen der. For øvrig er det mange interessante likhetstrekk mellom kulturfeltet og forskningsfeltet som det er interessant å se på.

Når det gjelder filmsatsingen, som er nevnt her – som har vært flott – er det klart at det er forsvinnende lite av filmpengene som kommer filmsatsing utenfor Oslo til gode. Ser vi på operasatsingen, er det 10 pst. av operamidlene som kommer resten av landet til gode, når vi trekker fra Den Norske Opera. Når budsjettet øker til neste år, er det bare 5 pst. av denne økningen som skal fordeles på 14 regionale operaer rundt omkring i landet. Det er klart at det er en sentralisering og en ganske stor skjevhet.

Solveig Horne (FrP) [16:02:46]: I forrige debatt sa Stokkan-Grande at det er en spesiell måte opposisjonen leser budsjettet på, eller ikke bare budsjettet, men en spesiell måte vi leser Stokkan-Grandes innlegg i avisene på. Ja vel, jeg kan si at det er en spesiell måte regjeringspartiene leser Fremskrittspartiets kulturbudsjett på også. Vi blir her beskyldt for at vi kutter drastisk, og at vi raserer

Kultur-Norge – hadde Fremskrittspartiet vært i regjering, hadde det ikke vært noen kultur i det hele tatt.

La meg da først få si at vi i Fremskrittspartiet aldri har sagt at vi ønsker å bruke 1 pst. av statsbudsjettet til kultur. Når representanten Vågslid sier at Fremskrittspartiet kutter 1 mrd. kr per år, er det helt feil. Fremskrittspartiet har, som alle andre år, lagt fram sitt budsjett. Årets budsjett på kultur er 662 mill. kr høyere enn det det var i fjor. Så husker man kanskje at tidligere kulturminister Giske ble hyllet av Kultur-Norge for en fantastisk satsing på kultur, det var vel i 2007. Ja, Fremskrittspartiets budsjett i år er faktisk over 800 mill. kr høyere enn det budsjettet som Giske la fram og ble hyllet for. En kan si at Fremskrittspartiet kommer etter, men kanskje litt langsommere enn det regjeringen ønsker. Men det er i hvert fall Fremskrittspartiets prioritering. Det er en sang som går slik: Långsamt leder også någonstans. Jeg kan berolige Kultur-Norge med at kulturen skal bestå også etter at Fremskrittspartiet kommer til makten.

Så sa statsråd Huitfeldt i sitt innlegg at hun hadde regnet på at billettene til «Reisen til Julestjernen» kom til å koste 1 000 kr med Fremskrittspartiets budsjett. Jeg skulle gjerne sett det regnestykket. Så har jeg lyst til å minne statsråden på at i går ble det lagt ut billetter til Rihanna-konserten som skal være neste år. I løpet av 3 minutter var den utsolgt. Det var billetter med pris fra 600 kr til 650 kr. Så det går an å tjene penger på ting, og det går an at markedet styrer en del konserter og forestillinger – er det interesse for det, blir det solgt billetter. Jeg har stor tro på at «Reisen til Julestjernen» fortsatt kommer til å bli satt opp som teaterstykke selv om Fremskrittspartiet kommer til makten.

Fremskrittspartiets kulturbudsjett er annerledes enn regjeringens. Vi har mye mer satsing på barn og unge, satsing på frivilligheten, og vi satser også en del på at man kan ha frivillighet og sponsorer. Da vi var og besøkte USA med Forum for Kultur og Næringsliv i vinter, fikk vi virkelig se at Fremskrittspartiets politikk går an, for der satser de på frivillighet, der satser de på at private aktører og sponsorer kan være med og støtte kulturen. Det er en del av innretningen som Fremskrittspartiet har på sitt kulturbudsjett.

Øyvind Håbrekke (KrF) [16:06:08]: Debatten i dag har, i forhold til fjorårets debatt, vist en større grad av samling og erkjennelse med hensyn til at det er et bredt flertall som står bak det løftet av kulturbevilgningene som har skjedd i de foregående årene, og som vil fortsette neste år. Det at vi ikke har de samme splitt-og-hersk-forsøkene og forsøkene på at noen få partier skal ta eierskap til noe som flere partier har vært med på, bidrar til å styrke kulturpolitikken og grunnlaget for videre vekst i kulturbudsjettene i årene framover.

Så var representanten Tove Karoline Knutsen ikke fornøyd med kritikken som ble rettet mot de rød-grønne for at de fører en instrumentell kulturpolitikk. Jeg er enig i at kulturen tåler møtet med livets ulike områder og livets utfordringer. Spørsmålet er om kulturpolitikken tåler det samme møtet med andre sektorer. Dette er jo en disku-

sjon ikke bare om praktiske forhold og hensiktsmessighet, men en debatt som handler om hvordan politisk makt kan brukes, og hvordan politisk makt kan misbrukes. Det er det denne debatten handler om, og derfor er det behov for større ydmykhet i forhold til det.

Når det gjelder det som flere representanter har vært inne på vedrørende profesjonalisering av kor, skal det sies at det er veldig bra at det nå er flertall for å løfte korfeltet. Når vi vet hvor mye et profesjonelt nivå kan inspirere bredden, er det et paradoks at det instrumentet vi alle sammen har, er det vi har neglisjert nettopp når det gjelder å satse på et profesjonelt nivå. Det er bra at det er oppslutning om å styrke korfeltet, men det som ligger inne i budsjettet her, legger ikke noe grunnlag for noen profesjonalisering. Man er langt unna noe som gjør at vi kan snakke om å ha et profesjonelt kor på det nivået som vi ønsker og bør ha ambisjoner om, i det som ligger her nå.

Til slutt vil jeg si at Kulturskoleutvalget, som det har vært referert til mange ganger i dag, overhodet ikke peker på det som de rød-grønne i hvert eneste innlegg om kulturskolen kommer inn på, at kulturskolen og SFO nærmest skal smelte sammen. Utvalget sier tvert imot at vi har kulturskoler over hele landet, tilpasset de lokale forholdene som de faktisk lever under. Så må vi videreutvikle løsningene basert på de lokale forholdene. Det er det det utvalget faktisk løfter fram, og det er det som er jobben framover.

Tove Karoline Knutsen (A) [16:09:19]: Først et lite ord om grasrotandelen. Representanten Skei Grande mente i replikkordskiftet i stad at grasrotandelen ikke hadde bidratt til mer penger. Jeg tror hun tar feil. I alle fall der jeg kommer fra, har flere mennesker blitt både heftig og begeistret og lagt inn en ekstra kupong nettopp fordi man hadde muligheten til å støtte sitt lokale idrettslag eller lokale kor. I min hjembygd, Gryllefjord på Senja, som har 400 innbyggere, kommer man langt opp på lista over fylkets grasrotandel, nettopp fordi folk ønsker å støtte det lokale idrettslaget. Derfor tror jeg at representanten Skei Grande tar feil i at ikke dette har gjort at noen spiller litt til, uten at de av den grunn spiller seg fra gård og grunn. Det ønsker vi heller ikke.

Et ord om Norsk kulturråd. Jeg støtter at Norsk kulturråd skal ha en viktig rolle i norsk kulturliv, men jeg forstår representanten Olemic Thommessen når han sier at han er redd for sentralisering og maktkonsentrasjon. For det tjener ikke kulturlivet. Så jeg forstår hans bekymring. Nettopp derfor la den rød-grønne kulturfraksjonen inn en veldig tydelig merknad da vi behandlet Kulturrådet i forrige periode, hvor vi sa at det er viktig at man har god geografisk rekruttering både til rådet og til utvalgene. Jeg har selv sittet i Norsk kulturråd, og jeg har sett at de beste utvalgene er de som kan veldig mye om kulturlivet over hele landet. Derfor er de folkene som sitter i Kulturrådet, faktisk helt avgjørende for om dette skal bli en sementering, eller om dette skal åpne opp for kulturlivet over hele landet. Derfor er det viktig.

Så litt om kunstnerisk skjønn. Debatten har gått som om kunstnerisk skjønn er en eksakt vitenskap. Det er det

ikke. Kunstnerisk skjønn som folk utøver, er selvfølgelig avhengig av det ståstedet som menneskene har, både geografisk, sosialt og kunstnerisk. Derfor skal vi erkjenne at Norsk kulturråd er en betydelig kulturpolitisk maktfaktor i norsk kulturliv, og derfor er det så viktig at man har den gode balansen mellom Kulturrådet, departementet og Stortinget. Derfor var jeg også veldig glad i stad da jeg snakket om det Stortinget har gjort for å få til dette løftet for kor- og vokalmusikken. Og nei, som representanten Håbrekke sa, det er ikke sånn at vi er ferdig profesjonalisert, men det å løfte rammene for noen av de beste korene i landet er et veldig viktig steg på veien. Det er jeg veldig glad for, og jeg vil berømme flertallet i kulturkomiteen, som har lagt inn den merknaden.

Ib Thomsen (FrP) [16:12:22]: En representant for Arbeiderpartiet fra Finnmark, Kåre Simensen, sto her oppe og garanterte for mangfold innenfor Avis-Norge i framtiden, at avislandskapet skal bestå som det gjør, og at alle aviser som fins i dag, skal få støtte, selv de aller, aller minste. Det er en spenstig garanti å gi.

Fremskrittspartiet ser at det skjer mye innenfor Medie-Norge og innenfor hele medielandskapet. VG og Aftenposten er to store aviser, som drives fra Oslo, men de driver også tv-stasjoner. Hva er det vi har da? Har vi en avis? Har vi en tv? Har vi en miks? Ja, dette blir spennende å diskutere i framtiden, men å stå her og garantere noe synes jeg er virkelig tøft.

TV8 har vi nå fått i Follo og på Romerike. De har startet opp en lokal-tv, men har mye konkurranse fra de store tv-selskapene. Men de har også konkurranse fra avisene. Som jeg sa innledningsvis, driver de tv-stasjoner. Her er det utfordringer.

Så vil jeg over til et annet område, som jeg spurte statsråden om i en replikk. Det var om slottsmuseet, noe som jeg syntes hørt spennende ut. Jeg syntes prosjektet var spennende. Jeg synes det er fint at alle partier har stått samlet både i kontroll- og konstitusjonskomiteen og i kulturkomiteen om denne gaven. Nå har jeg forstått at man ikke skal snakke om gaver når det kanskje lyttes. Flertallet i disse to komiteene har sagt at det er ikke snakk om en utstilling, men de har nevnt ordet slottsmuseum. Derfor synes jeg det er merkelig at man fra statsrådets side sier noe annet enn hva som står tydelig i enstemmige merknader fra disse komiteene – ja, i hvert fall kontroll- og konstitusjonskomiteen.

Helt avslutningsvis: Rjukanbanen ble nevnt, og at Fremskrittspartiet slår politisk mynt på Rjukanbanen. Da vil jeg nevne for representanten Vågslid at vi også har ment noe om Aurskog-Hølandbanen, som har en infrastruktur som står og forfaller, men som er en viktig kulturarv på linje med Rjukanbanen. Den er kanskje ikke så flott og kommer ikke på noen verdensarvliste, men den er i hvert fall viktig for kulturarven. For oss er det ikke viktig å slå politisk mynt, men at den kommer på plass.

Henning Warloe (H) [16:15:49]: Jeg fant 10 kr på vei opp til talerstolen, så dette blir et lønnsomt innlegg!

Jeg skal egentlig bare si at det er mulig at noen ser

Fremskrittspartiet som den største trusselen mot norsk kulturliv. Nå har vi hørt – jeg tror det var – Solveig Horne, som kunne forsikre at kulturlivet ville bestå selv om Fremskrittspartiet kommer i regjering. Det tror jeg også, ikke minst fordi Fremskrittspartiet neppe kommer i regjering uten å gjøre det sammen med Høyre. Da vil nok Høyre kanskje være ivrigere etter å få kulturministeren enn Fremskrittspartiet vil være – i alle fall hvis vi skal tro på Carl I. Hagens analyser av Fremskrittspartiets prioriteringer. Så jeg tror kulturlivet kan slappe godt av.

Så er det slik at Høyres viktigste kritikk mot regjeringen når det gjelder kulturpolitikken, er nettopp det som jeg tror er den største trusselen mot kulturlivet i Norge, og det er maktkonsentrasjonen både styringsmessig og geografisk. Jeg tror at Arbeiderpartiet og kulturministeren, i større grad enn en kulturminister fra Høyre, liker de sentrale organer, de sentrale aktører, de nasjonale institusjonene og de store organisasjonene. Ja, kulturministeren har til og med direkte overfor meg påstått at små, uavhengige organisasjoner eksisterer ikke i Norge – alle er en del av noe større. Der er vi altså helt uenige.

Derfor er det veldig godt å høre Tove Karoline Knutsen, som er enig i at det er en reell fare for at det blir maktkonsentrasjon i Kultur-Norge, og ikke minst også når det gjelder den politiske styringen over Kultur-Norge. Høyre er i mindre grad enn Arbeiderpartiet, tror jeg kan si, tilhenger av sterk politisk styring av et så pass skjørt, men likevel så viktig felt som kulturfeltet. Der har vi nøyaktig den samme prinsipielle tenkningen og tilnærmingen til f.eks. forskningsfeltet, som har mye til felles med dette.

Det som er den store utfordringen for et lite land som Norge, det er jo at det er veldig lett å få sentralisering. Vi har ikke størrelse, mennesker og kompetanse nok til å spre alt tynt utover. Det må vi erkjenne. Desto viktigere blir det å opprettholde og forsterke noen få utfordrere geografisk eller når det gjelder måten de største tenker på. Oslo vil alltid være hovedstad. Oslo vil alltid ha de store nasjonale institusjonene. Men hvis det er bare det Kultur-Norge blir sittende igjen med – og jeg setter det naturligvis nå på spissen på en del områder – vil Kultur-Norge tape på det. Vi trenger utfordrerne, vi trenger sterke kulturbyer som Bergen, Stavanger og andre byer, hvor man har folk og kompetanse som kan utfordre hovedstaden og tenkningen der.

Statsråd Anniken Huitfeldt [16:19:00]: Jeg vil korrigere forrige representant som påstår at jeg har sagt noe til han som jeg aldri har sagt.

Denne diskusjonen strekker seg tilbake til en diskusjon vi hadde omkring frivillige organisasjoner og momskompensasjon, hvor representanten Warloe mente at alle uavhengige organisasjoner i Norge ikke får momskompensasjon, hvilket de får. De som er tilknyttet en fylkesorganisasjon eller er sentrale eller er en stor virksomhet, vil få momskompensasjon. Å forvrengte mine ord bidrar ikke til en opplyst kulturdebatt.

Jeg syntes det var et interessant poeng Henning Warloe kom med i sitt innlegg. Jeg merket meg at han – i motsetning til representanten Olemic Thommessen, som ved gjentatte anledninger i denne sal er opptatt av å vise for-

skjellen mellom Høyre og Fremskrittspartiet i kulturpolitikken – kom med et historisk innlegg, hvor han viser at Høyre og Fremskrittspartiet kan finne sammen også på dette området. Jeg ser at representanten Horne smiler, og jeg ser vel at dette er et taktskifte i Høyres kulturpolitikk. Fremskrittspartiet snakker også i denne diskusjonen om at vi skal ha mer kommersielle aktører, at foreldre har råd til å betale 600 kr for å ta med ungene sine på teater og konsert, og de snakker om det selvtilfredse og selvhøytidelige kulturlivet. Her er det store forskjeller mellom høresiden og venstresiden i norsk politikk, og jeg er ikke spesielt positiv til de nye signalene fra Høyres representant i denne saken.

Presidenten: Henning Warloe har hatt ordet to ganger tidligere og får ordet til en kort merknad, begrenset til 1 minutt.

Henning Warloe (H) [16:20:54]: Jeg tror ikke kulturministeren kan ha lyttet så veldig nøye – i så fall må hun være den siste politiker eller statsråd i Arbeiderpartiet som har oppdaget at veldig mange i Norge snakker om et mulig regjeringsskifte i 2013, og i tilfelle: Hvilke partier skal da en ny regjering bestå av? Det kan gå slik at det blir Høyre og Fremskrittspartiet, bl.a., som skal forsøke å finne sammen i en ny regjering. Da betyr det at man må bli enige om alle deler av regjeringens politikk. Jeg tror det er ganske raskt gjort fordi Fremskrittspartiet kommer til å gi seg. Fremskrittspartiet har allerede sagt i flere sammenhenger, fremtredende talspersoner for partiet, at kulturpolitikken er ikke det som vil være avgjørende for Fremskrittspartiet. Jeg forholder meg til det, og jeg tror at det er en ganske god teori. Det betyr at Høyre vil styre kulturpolitikken etter 2013.

Presidenten: Flere har ikke bedt om ordet til sakene nr. 4 og 5.
(Votering i sakene nr. 1–5, se sidene 1819, 1830, 1832 og 1833)

Sak nr. 6 [16:22:01]

Stortingets vedtak til lov om endringer i politilova m.m. (Lovvedtak 23 (2010–2011), jf. Innst. 87 L (2010–2011) og Prop. 163 L (2009–2010))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1833)

Sak nr. 7 [16:22:29]

Stortingets vedtak til lov om endringer i lov om rettergangsmåten i straffesaker (straffeprosessloven) (Lovvedtak 24 (2010–2011), jf. Innst. 106 L (2010–2011) og Prop. 13 L (2010–2011))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1833)

Sak nr. 8 [16:22:57]

Stortingets vedtak til lov om endringer i lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk (endringer relatert til ruspåverka køyring m.m.) (Lovvedtak 26 (2010–2011), jf. Innst. 105 L (2010–2011) og Prop. 9 L (2010–2011))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1833)

Sak nr. 9 [16:23:34]

Stortingets vedtak til lov om endringer i fagskoleloven (Lovvedtak 27 (2010–2011), jf. Innst. 64 L (2010–2011) og Prop. 161 L (2009–2010))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1833)

Sak nr. 10 [16:23:59]

Stortingets vedtak til lov om endringer i studentsamskipnadsloven (Lovvedtak 28 (2010–2011), jf. Innst. 96 L (2010–2011) og Prop. 15 L (2010–2011))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1833)

Sak nr. 11 [16:24:16]

Stortingets vedtak til lov om endringer i foretakspensjonsloven, innskuddspensjonsloven, lov om individuell pensjonsordning mv. (Lovvedtak 29 (2010–2011), jf. Innst. 120 L (2010–2011) og Prop. 6 L (2010–2011))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1833)

Sak nr. 12 [16:24:45]

Stortingets vedtak til lov om endringer i kommuneloven (møteoffentlighet) (Lovvedtak 30 (2010–2011), jf. Innst. 118 L (2010–2011) og Prop. 152 L (2009–2010))

Presidenten: Ingen har bedt om ordet.
(Votering, se side 1833)

Etter at det var ringt til votering, uttalte
presidenten: Da er Stortinget klare til votering.

Votering i sak nr. 1

Presidenten: Under debatten er det satt fram i alt 39 forslag. Det er

- forslagene nr. 1, 2, 8 og 9, fra Linda C. Hofstad Helleland på vegne av Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti
- forslagene nr. 3–5, 10 og 11, fra Linda C. Hofstad Helleland på vegne av Fremskrittspartiet og Høyre
- forslagene nr. 6 og 12–30, fra Ib Thomsen på vegne av Fremskrittspartiet
- forslagene nr. 7 og 31–33, fra Øyvind Håbrekke på vegne Kristelig Folkeparti
- forslag nr. 34, fra Gunn Karin Gjøl på vegne av Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet
- forslagene nr. 35–39, fra Trine Skei Grande på vegne av Venstre

Forslagene nr. 1–33 er inntatt på sidene 109–111 i innstillingen, mens forslagene nr. 34–39 er omdelt på representantenes plasser i salen.

Det voteses først over forslagene nr. 35, 37 og 39, fra Venstre.

Forslag nr. 35 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en melding til Stortinget om ensliges situasjon og levekår.»

Forslag nr. 37 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med sak om tilskudd til frivillige organisasjoner som tilrettelegger for fritidsaktiviteter for barn fra lavinntektsfamilier.»

Forslag nr. 39 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med konkrete opptrappingsplaner knyttet til et investeringsprogram for biblioteklokaler og kompetanseutvikling for ansatte ved bibliotekene.»

Høyre og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil støtte forslagene.

Votering:

Forslagene fra Venstre ble med 80 mot 26 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.35.17)

Presidenten: Det blir så votert over forslag nr. 36, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med sak om andre og mer tidsriktige måter å finansiere en allmennkringkaster på enn dagens lisens.»
Fremskrittspartiet har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 82 mot 24 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.36.03)

Presidenten: Det voteses så over forslag nr. 38, fra Venstre. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med en konkret opptrappingsplan knyttet til infrastruktur og samlingsforvaltning ved norske museer.»

Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Venstre ble med 58 mot 48 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.36.34)

Presidenten: Det voteses så over forslagene nr. 7, 31 og 32, fra Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 7 lyder:

«Stortinget ber regjeringen trappe opp adopsjonsstøtten til 2 G i løpet av stortingsperioden.»

Forslag nr. 31 lyder:

«Stortinget ber regjeringen utarbeide forskrifter for kulturskolevirksomheten som sikrer den faglige og sosiale profilen på tilbudet.»

Forslag nr. 32 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å gjeninnføre ordningen med øremerkede tilskudd til kulturskolene.»

Votering:

Forslagene fra Kristelig Folkeparti ble med 100 mot 6 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.37.05)

Presidenten: Det voteses over forslag nr. 33, fra Kristelig Folkeparti. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen foreta en gjennomgang av spillpolitikken og legge denne frem for Stortinget.»

Venstre har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Kristelig Folkeparti ble med 99 mot 7 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.37.35)

Presidenten: Det voteses over forslagene nr. 6, 12 og 14–30, fra Fremskrittspartiet.

Forslag nr. 6 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om avvikling av Likestillings- og diskrimineringsombudet og endring av likestillingsloven, slik at andre instanser, herunder domstolene og Arbeidstilsynet, får i oppgave å håndheve de sentrale bestemmelser i loven.»

Forslag nr. 12 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om vurdering av fremtidige driftsformer for nasjonale kulturinstitusjoner, med sikte på en ytterligere bedring av disses publikumstilgang, markedsretting, effektivitet m.m.»

Forslag nr. 14 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det iverksettes tiltak for at Landsforbundet av Motorhistoriske Kjøretøyklubber kan bli en kulturbevarende organisasjon.»

Forslag nr. 15 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å opprette en tilskuddsordning for frivillig virksomhet, hvor formålet er å stimulere til aktiviteter for barn og ungdom.»

Forslag nr. 16 lyder:

«Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med statsstipendiater innen kunst.»

Forslag nr. 17 lyder:

«Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med stipend til kunstnere.»

Forslag nr. 18 lyder:

«Stortinget ber regjeringen avvikle ordningen med garantiinntekter.»

Forslag nr. 19 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det innenfor rammen av statsbudsjettet for 2011 iverksettes tiltak, som forutsettes å innebære et godt samarbeid på tvers av departementene, for at stjalne kunst- og kultur-gjenstander blir registrert i åpne søkbare internasjonale databaser.»

Forslag nr. 20 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i større grad enn tidligere bruke kunst som allerede er i statens eie til å utsmykke offentlige bygg.»

Forslag nr. 21 lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en sak om revurdering av fremtidige driftsplaner for Den Norske Opera & Ballett, med sikte på reduksjon av det offentlige bidrag.»

Forslag nr. 22 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for å gjennomføre tiltak som gjør at Fetsund Lenser kan utvide og utvikle prosjektet for tilrettelegging og tilgjengeliggjøring for funksjonshemmede.»

Forslag nr. 23 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det iverksettes tiltak som vil styrke Norsk Maritimt Museums rolle i forhold til kystkulturen.»

Forslag nr. 24 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for at det tilrettelegges for at Kystfortet på Fjell i Hordaland kan utvikles som et nasjonalt museum.»

Forslag nr. 25 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for å sikre et korrekt vedlikehold av Urskog–Hølandsbanens viktige infrastruktur for fremtiden.»

Forslag nr. 26 lyder:

«Stortinget ber regjeringen sørge for å gjennomføre tiltak som gjør at lokal-tv får lov til å selge bonger over en web-basert løsning, der sikkerhet, aldersbegrensning og identifisering er like godt ivarettatt som hos Norsk Tipping og Rikstoto.»

Forslag nr. 27 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i neste års statsbudsjett fremme forslag om vanlige forretningsmessige innkrevingsrutiner for NRK-lisensen.»

Forslag nr. 28 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om avvikling av ordningen med fjernsynslisens.»

Forslag nr. 29 lyder:

«Stortinget ber regjeringen forhandle frem avtaler med kringkastingsselskapene som gir myndighetene råderett til å bruke etermediene i spesielle krisesituasjoner.»

Forslag nr. 30 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å tildele utenlandske og andre spillere å etablere seg i Norge.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet ble med 83 mot 23 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.38.10)

Presidenten: Det votes over forslag nr. 13, fra Fremskrittspartiet. Forslaget lyder:

«Stortinget ber regjeringen legge frem en forpliktende vedlikeholdsplan for nasjonale kulturinstitusjoner.»

Venstre har varslet støtte til forslaget.

Votering:

Forslaget fra Fremskrittspartiet ble med 82 mot 24 stemmer ikke bifalt.

(Voteringsutskrift kl. 16.38.39)

Presidenten: Det votes over forslagene nr. 3 og 10, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 3 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om å opprette et uavhengig tilsyn for barnehagene.»

Forslag nr. 10 lyder:

«Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2012 sørge for at Dissimilis kultur- og kompetansesenter blir gitt forutsigbare og gode økonomiske rammevilkår gjennom opprettelse av en egen post på statsbudsjettet.»

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 63 mot 43 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 16.39.06)

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 4, 5 og 11, fra Fremskrittspartiet og Høyre.

Forslag nr. 4 lyder:

«Stortinget ber regjeringen åpne for pilotprosjekter hvor kommuner kan ta et helhetlig ansvar for barnevernstjenesten.»

Forslag nr. 5 lyder:

«Stortinget ber regjeringen fremme sak om å gi alle fedre selvstendig opptjeningsrett og uttaksrett til fedrekvoten gitt at mor oppfyller kravene til aktivitetsplikt.»

Forslag nr. 11 lyder:

«Stortinget ber regjeringen om en gjennomgang av merverdiordningen for digitalt materiale som brukes i bibliotekene.»

Venstre har varslet støtte til forslaget.

Presidenten: Det voteres over forslagene nr. 1, 2, 8 og 9, fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti.

Forslag nr. 1 lyder:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake med en sak om rekruttering av førskolelærere til barnehagen i likhet med satsingen GNIST for lærere.»

Forslag nr. 2 lyder:

«Stortinget ber regjeringen påse at tilsynsordningen i barnevernet blir styrket, og at barna får det tilsynet som de har krav på.»

Forslag nr. 8 lyder:

«Stortinget ber regjeringen innføre en ordning basert på objektive kriterier der frivillig sektor fritas fra momsutgifter fullt ut, som erstatning for dagens momskompensasjonsordning.»

Forslag nr. 9 lyder:

«Stortinget ber regjeringen på egnet måte komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan en støtteordning for innkjøp av instrumenter i barne- og ungdomsorkestre kan innrettes.»

Venstre har varslet støtte til forslagene.

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet og Høyre ble med 62 mot 44 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 16.39.40)

Votering:

Forslagene fra Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti ble med 56 mot 50 stemmer ikke bifalt.
(Voteringsutskrift kl. 16.40.14)

Komiteen hadde innstilt:

A

**Rammeområde 2
(Familie og forbruker)**

I

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
231		Barnehager		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres, kan nyttes under post 51</i>	146 168 000	
	50	Tilskudd til samiske barnehagetilbud	13 753 000	
	51	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	7 517 000	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i>	83 275 000	
	61	Investeringstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	137 000 000	
	63	Tilskudd til tiltak for å bedre språkforståelsen blant minoritetsspråklige barn i førskolealder	118 551 000	
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i>	30 400 000	
800		Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet		
	1	Driftsutgifter	146 350 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	14 692 000	
840		Krisetiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter	5 547 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	60	Tilskudd til krisesentre	15 000 000	
	61	Tilskudd til incest- og voldtektssentre, <i>overslagsbevilgning</i>	63 659 000	
	70	Tilskudd til voldsforebyggende tiltak mv., <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	29 794 000	
841		Samliv og konfliktløsning		
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjørelse, <i>overslagsbevilgning</i>	13 832 000	
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv.	6 010 000	
	23	Refusjon av utgifter til DNA-analyser, <i>overslagsbevilgning</i>	6 437 000	
	70	Tilskudd til samlivstiltak, <i>kan nyttes under kap. 858 post 1</i>	4 344 000	
	71	Tiltak etter samlivsbrudd for barn i konfliktfylte familier	2 853 000	
842		Familievern		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 70</i>	202 860 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	6 916 000	
	70	Tilskudd til kirkens familievern tjeneste mv., <i>kan nyttes under post 1</i>	129 954 000	
843		Likestillings- og diskrimineringsnemnda		
	1	Driftsutgifter	2 363 000	
844		Kontantstøtte		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	1 437 000 000	
845		Barnetrygd		
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i>	14 950 000 000	
846		Forsknings- og utredningsvirksomhet, tilskudd mv.		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 50</i>	23 967 000	
	50	Forskning, <i>kan nyttes under post 21</i>	6 500 000	
	70	Tilskudd	16 587 000	
	72	Tiltak for lesbiske og homofile	9 069 000	
	73	Tilskudd til likestillingssentre	5 468 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i>	7 965 000	
849		Likestillings- og diskrimineringsombudet		
	50	Basisbevilgning	52 713 000	
850		Barneombudet		
	1	Driftsutgifter	12 912 000	
852		Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, <i>overslagsbevilgning</i>	14 896 000	
853		Fylkesnemndene for barnevern og sosiale saker		
	1	Driftsutgifter	132 448 000	
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71</i>	73 432 000	
	50	Forskning	5 000 000	
	60	Kommunalt barnevern	240 000 000	
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knyttet til enslige mindreårige asylsøkere og flyktninger, <i>overslagsbevilgning</i>	457 400 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttes under post 21 ..</i>	25 737 000	
	72	Atferdssenteret	11 615 000	
855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 22 og post 60 .....</i>	3 411 000 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	64 130 000	
	22	Kjøp av private barnevernstjenester, <i>kan nyttes under post 1 ....</i>	1 564 330 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres .....</i>	66 427 000	
	60	Tilskudd til kommunene, <i>kan nyttes under post 1 .....</i>	175 046 000	
856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	1	Driftsutgifter	229 077 000	
857		Barne- og ungdomstiltak		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 71 .....</i>	12 655 000	
	50	Forskning	4 300 000	
	60	Barne- og ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres .....</i>	48 537 000	
	70	Barne- og ungdomsorganisasjoner	100 621 000	
	71	Utviklingsarbeid, <i>kan nyttes under post 21 .....</i>	4 000 000	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid mv., <i>kan overføres .....</i>	32 393 000	
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 855 post 1 .....</i>	202 805 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	19 662 000	
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskasser	30 102 000	
859		EUs ungdomsprogram		
	1	Driftsutgifter, <i>kan overføres .....</i>	7 274 000	
860		Forbrukerrådet		
	50	Basisbevilgning	99 203 000	
	51	Markedsportaler	9 557 000	
862		Positiv miljømerking		
	70	Driftstilskudd til offentlig stiftelse for positiv miljømerking	5 822 000	
865		Forbrukerpolitiske tiltak og internasjonalt samarbeid		
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres .....</i>	8 912 000	
	79	EUs rammeprogram for forbrukerpolitikk, <i>kan overføres .....</i>	4 520 000	
866		Statens institutt for forbruksforskning		
	50	Basisbevilgning	27 041 000	
867		Sekretariatet for Forbrukertvistutvalget og Markedsrådet		
	1	Driftsutgifter	7 752 000	
868		Forbrukerombudet		
	1	Driftsutgifter	21 495 000	
2530		Foreldrepenger		
	70	Foreldrepenger ved fødsel, <i>overslagsbevilgning .....</i>	14 163 000 000	
	71	Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsbevilgning ....</i>	405 000 000	
	72	Feriepenger av foreldrepenger, <i>overslagsbevilgning .....</i>	410 000 000	
	73	Foreldrepenger ved adopsjon, <i>overslagsbevilgning .....</i>	105 000 000	
		Totale utgifter		39 909 645 000

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Inntekter				
3842		Familievern		
	1	Diverse inntekter	577 000	
3855		Statlig forvaltning av barnevernet		
	1	Diverse inntekter	26 670 000	
	2	Barnetrygd	3 477 000	
	60	Kommunale egenandeler	923 648 000	
3856		Barnevernets omsorgssenter for enslige, mindreårige asylsøkere		
	4	Refusjon av ODA-godkjente utgifter	136 900 000	
3858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet		
	1	Diverse inntekter	433 000	
3859		EUs ungdomsprogram		
	1	Tilskudd fra Europakommisjonen	2 300 000	
		Totale inntekter		1 094 005 000

II

Diverse fullmakter

Stortinget samtykker i at maksimalgrensen for foreldrebetaling for et heldags ordinært barnehagetilbud blir fastsatt til 2 330 kroner per måned og 25 630 kroner per år fra 1. januar 2011, jf. forskrift 16. desember 2005 nr. 1478 om foreldrebetaling i barnehager § 1.

III

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet i 2011 kan:

overskride bevilgningen under

kap. 842 post 1
 kap. 855 post 1
 kap. 856 post 1
 kap. 858 post 1
 kap. 859 post 1
 kap. 868 post 1

mot tilsvarende merinntekter under

kap. 3842 post 1
 kap. 3855 postene 1, 2, 3 og 60
 kap. 3856 post 1
 kap. 3858 post 1
 kap. 3859 post 1
 kap. 3868 post 1

IV

Satser for barnetrygd

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2011 i medhold av lov av 8. mars 2002 nr. 4 om barnetrygd, § 10, kan utbetale barnetrygd med 11 640 kroner per barn per år.

Enslige forsørgere som fyller vilkårene for rett til utvidet stønad etter barnetrygdloven og full overgangsstonad etter folketrygdloven, og som har barn i alderen 0–3 år, har rett til et småbarnstillegg på 7 920 kroner per år. Dette tillegget gis per enslig forsørger, uavhengig av hvor mange barn i alderen 0–3 år vedkommende faktisk forsørger.

For stønadsmottakere bosatt i Finnmark og Nord-Troms (Karlsøy, Kvæningen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord) ytes et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte finnmarkstillegget.

Finnmarkstillegget skal også utbetales for barn i fosterhjem eller barnevernsinstitusjon i de aktuelle kommunene.

For stønadsmottakere bosatt på Svalbard ytes et tillegg i barnetrygden på 3 840 kroner per barn per år, det såkalte svalbardtillegget.

V

Satser for kontantstøtte

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2011 i medhold av lov 26. juni 1998 nr. 41 om kontantstøtte til småbarnsforeldre, kan utbetale kontantstøtte med følgende beløp for 1- og 2-åringer:

Avtalt oppholdstid i barnehage per uke	Kontantstøtte i pst. av full sats	Kontantstøtte i kroner per barn per år
Ikke bruk av barnehageplass	100	39 636
Til og med 8 timer	80	31 704
9–16 timer	60	23 784
17–24 timer	40	15 852
25–32 timer	20	7 932
33 timer eller mer	0	0

VI

*Satser for engangsstønad ved fødsel og adopsjon
og stønad ved fødsel utenfor institusjon*

Stortinget samtykker i at Arbeids- og velferdsdirektoratet for 2011 i medhold av lov av 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd kan utbetale:

Engangsstønad ved fødsel og adopsjon, lovens § 14-17	35 263 kroner per barn
Stønad ved fødsel utenfor institusjon, lovens § 5-13	1 765 kroner per fødsel

Presidenten: Fremskrittspartiet, Høyre og Kristelig Folkeparti har varslet at de vil stemme imot.

Presidenten: Det votes over forslag nr. 34, fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Senterpartiet. Forslaget lyder:

«I

Votering:

På statsbudsjettet for 2011 bevilges under:

Komiteens innstilling ble bifalt med 56 mot 49 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.40.54)

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
Utgifter				
300		Kulturdepartementet		
	1	Driftsutgifter	109 396 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	3 600 000	
314		Kultur og samfunn		
	71	Kultur og næringsprosjekter	5 852 000	
	72	Kultursamarbeid i nordområdene	9 279 000	
	75	Kultur i inkluderende arbeidsliv	5 320 000	
	76	Den kulturelle spaserstokken	14 888 000	
	79	Ymse kultur og samfunnsformål	4 625 000	
315		Frivillighetsformål		
	70	Merverdiavgiftskompensasjon til frivillige organisasjoner	608 632 000	
	71	Tilskudd til frivilligsentraler	107 479 000	
	72	Tilskudd til frivillig virksomhet for barn og unge	45 752 000	
	73	Tilskudd til sekretariat for frivillige organisasjoners interessepolitiske virksomhet	4 262 000	
	74	Frivillighetsregister, kan overføres	3 229 000	
	77	Forskning på sivilsamfunn og frivillig sektor	6 860 000	
	79	Ymse frivillighetsformål	9 131 000	
	80	Holmenkollen nasjonalanlegg	10 000 000	
	82	Merverdiavgiftskompensasjon ved bygging av idrettsanlegg	60 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
320		Allmenne kulturformål		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	109 722 000	
	21	Forskning og utredning	3 500 000	
	51	Fond for lyd og bilde	29 612 000	
	52	Norges forskningsråd	4 762 000	
	53	Sametinget	67 379 000	
	55	Norsk kulturfond-ettårig prosjektilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	44 526 000	
	56	Norsk kulturfond-flerårig prosjektilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	22 167 000	
	73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres</i> .	164 000 000	
	74	Tilskudd til tiltak under Norsk kulturråd, <i>kan overføres</i>	224 258 000	
	75	Kulturprogram, <i>kan overføres</i>	10 647 000	
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak på museums- og arkivfeltet, <i>kan nyttes under post 1</i>	24 894 000	
	78	Ymse faste tiltak	30 160 000	
	79	Til disposisjon, <i>kan nyttes under post 1</i>	19 277 000	
	82	Nobels fredssenter	26 139 000	
	84	Pilegrimssatsing	5 155 000	
321		Kunstnerformål		
	1	Driftsutgifter	16 969 000	
	72	Stipend basert på gjennomført kunstutdanning, <i>overslagsbevilgning</i> .	15 844 000	
	73	Kunstnerstipend m.m., <i>kan overføres</i>	115 724 000	
	74	Garantiinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	107 240 000	
	75	Vederlagsordninger	135 204 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Driftsutgifter	14 493 000	
	50	Kunst i offentlige rom	18 293 000	
	55	Norsk kulturfond	28 341 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	5 359 000	
	73	Nasjonalmuseet for kunst, arkitektur og design	252 414 000	
	75	Offentlig rom, arkitektur og design ...	32 143 000	
	78	Ymse faste tiltak	38 206 000	
323		Musikkformål		
	1	Driftsutgifter	167 445 000	
	55	Norsk kulturfond-ettårig prosjektilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	133 192 000	
	56	Norsk kulturfond-flerårig prosjektilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	19 652 000	
	70	Nasjonale institusjoner	235 018 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	231 311 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	66 906 000	
	74	Landsdelsmusikere i Nord-Norge	17 695 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	78	Ymse faste tiltak	92 091 000	
324		Scenekunstformål		
	1	Driftsutgifter	61 365 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	68 693 000	
	55	Norsk kulturfond- ettårig prosjektilskudd, <i>kan nyttes under post 56</i>	83 819 000	
	56	Norsk kulturfond- flerårig prosjektilskudd, <i>kan nyttes under post 55</i>	15 532 000	
	70	Nasjonale institusjoner	892 163 000	
	71	Region-/landsdelsinstitusjoner	327 002 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	3 621 000	
	73	Region- og distriktsopera	45 237 000	
	78	Ymse faste tiltak	134 723 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under post 77</i>	471 384 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	943 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	23 611 000	
	55	Norsk kulturfond	154 871 000	
	72	Knutepunktinstitusjoner	2 128 000	
	73	Noregs Mållag	3 626 000	
	74	Det Norske Samlaget	13 928 000	
	75	Språkteknologi, Norsk Ordbok mv. ...	19 223 000	
	76	Ibsenpris m.m.	5 073 000	
	77	Prosjekt- og utviklingstiltak, <i>kan nyttes under post 1</i>	12 150 000	
	78	Ymse faste tiltak	99 039 000	
328		Museums- og andre kulturvernformål		
	55	Norsk kulturfond	9 817 000	
	70	Det nasjonale museumsnettverket	859 277 000	
	78	Ymse faste tiltak	19 674 000	
329		Arkivformål		
	1	Driftsutgifter	276 262 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 598 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	8 187 000	
	78	Ymse faste tiltak	7 949 000	
334		Film- og medieformål		
	1	Driftsutgifter	138 838 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 776 000	
	50	Filmfondet, <i>kan nyttes under post 71</i>	389 361 000	
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50</i>	26 898 000	
	73	Regional filmsatsing	46 307 000	
	75	Medieprogram, <i>kan overføres</i>	23 875 000	
	78	Ymse faste tiltak	25 183 000	
	79	Til disposisjon	1 149 000	
335		Pressestøtte		
	71	Produksjonstilskudd	281 374 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	73	Anvendt medieforskning og etterutdanning	13 924 000	
	75	Tilskudd til samiske aviser	23 011 000	
	76	Tilskudd til minoritetsspråklige publikasjoner	793 000	
	77	Distribusjonstilskudd til avisene i Finnmark	1 855 000	
337		Kompensasjon for kopiering til privat bruk		
	70	Kompensasjon	41 147 000	
339		Lotteri- og stiftelsestilsynet		
	1	Driftsutgifter	64 100 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	5 968 000	
		Totale utgifter		8 256 497 000
Inntekter				
3300		Kulturdepartementet		
	1	Ymse inntekter	68 000	
3320		Allmenne kulturformål		
	1	Ymse inntekter	1 330 000	
3322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom		
	1	Ymse inntekter	106 000	
3323		Musikkformål		
	1	Ymse inntekter	34 478 000	
3324		Scenekunstformål		
	1	Ymse inntekter	106 000	
	2	Billett- og salgsinntekter m.m.	26 703 000	
3326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål		
	1	Ymse inntekter	8 103 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	943 000	
3329		Arkivformål		
	1	Ymse inntekter	5 207 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 598 000	
3334		Film- og medieformål		
	1	Ymse inntekter	10 468 000	
	2	Inntekter ved oppdrag	7 776 000	
	70	Gebyr	15 500 000	
3339		Inntekter fra spill, lotterier og stiftelser		
	1	Spilleoverskudd fra Norsk Tipping AS	833 333 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner	Kroner
	2	Gebyr-lotterier	6 606 000	
	4	Gebyr-stiftelser	238 000	
	7	Inntekter ved oppdrag	5 968 000	
		Totale inntekter		964 531 000

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2011 kan:

1.

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekt under
kap. 300 post 1	kap. 3300 post 1
kap. 320 post 1	kap. 3320 postene 1 og 3
kap. 322 post 1	kap. 3322 post 1
kap. 323 post 1	kap. 3323 post 1
kap. 324 post 1	kap. 3324 post 1
kap. 326 post 1	kap. 3326 post 1
kap. 326 post 21	kap. 3326 post 2
kap. 329 post 1	kap. 3329 post 1
kap. 329 post 21	kap. 3329 post 2
kap. 334 post 1	kap. 3334 post 1
kap. 334 post 21	kap. 3334 post 2
kap. 339 post 1	kap. 5568 post 73
kap. 339 post 21	kap. 3339 post 7

2. overskride bevilgningen under kap. 324 Scenekunstformål, post 21 Spesielle driftsutgifter med et beløp som tilsvarer alle merinntektene på kap. 3324 post 2 Billett- og salgsinntekter. Ubrukte merinntekter kan regnes med ved utregning av overførbart beløp på posten.»

Dette forslaget kommer til erstatning for innstillingens forslag under rammeområde 3 romertallene I og II.

Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

Presidenten: Når forslag nr. 34 nå er vedtatt, kommer innstillingens romertall I og II under rammeområde 3 ikke til votering og bortfaller.

Komiteen hadde innstilt:

B

**Rammeområde 3
(Kultur)**

III

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 2011 kan gi tilsagn om tilskudd utover gitt bevilgning, men slik at samlet ramme for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
320		Allmenne kulturformål	
	73	Nasjonale kulturbygg	623,8 mill. kroner
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	50	Kunst i offentlige rom	16,1 mill. kroner

IV

Dekning av forsikringstilfelle

Stortinget samtykker i at Kongen i 2011 kan inngå avtaler om forsikringsansvar i forbindelse med større utenlandske utstillinger innenfor en samlet ramme for nytt og gammelt ansvar som ikke må overstige 4 000 mill. kroner.

V

Fastsetting av fordelingsnøkler for visse tilskudd

Stortinget fastsetter følgende fordelingsnøkler for 2011:

1. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til region-/ landsdelsinstitusjoner fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 71 Region-/

- landsdelsinstitusjoner og kap. 324 Scenekunstformål, post 71 Region-/landsdelsinstitusjoner.
2. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de nordnorske knutepunktinstitusjonene med unntak av Nordnorsk Kunstmuseum, fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner.
  3. Det ordinære offentlige driftstilskuddet til de øvrige knutepunktinstitusjonene fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 60 pst. på staten og 40 pst. på regionen, jf. kap. 323 Musikkformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 324 Scenekunstformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner, kap. 326 Språk-, litteratur- og biblioteksformål, post 72 Knutepunktinstitusjoner og kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål, post 70 Det nasjonale museumsnettverket.
  4. Det offentlige driftstilskuddet til region- og distriktsoperatiltak fordeles mellom de offentlige tilskuddspartene med 70 pst. på staten og 30 pst. på regionen, jf. kap. 324 Scenekunstformål, post 73 Region- og distriktsopera.

VI

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at for 2011 skal:

1. gebyret for merking og registrering av hver kopi av et videogram for utleie eller salg være 0,60 kroner. Kul-

turdepartementet kan sette ned eller frita for gebyr i visse tilfelle.

2. avgiften pr. videogram for omsetning i næring til Norsk kino- og filmfond være 3,50 kroner.
3. kringkastingsavgiften for fjernsynsmottakere være 2 294 kroner ekskl. merverdiavgift. Tilleggsavgiften ved forsinket betaling av kringkastingsavgiften og når melding ikke blir gitt etter reglene i lov av 4. desember 1992 nr. 127 om kringkasting § 8-1 andre ledd, skal være 15 pst. av kringkastingsavgiften.

Presidenten: Fremskrittspartiet har varslet at de vil stemme imot.

Votering:

Komiteens innstilling ble bifalt med 83 mot 23 stemmer.

(Voteringsutskrift kl. 16.43.23)

Votering i sak nr. 2

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2010 blir det gjort følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
841		Samliv og konfliktløsning	
	21	Spesielle driftsutgifter, meklingsgodtgjersle, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med ..... frå kr 13 416 000 til kr 13 101 000	315 000
	22	Opplæring, forskning, utvikling mv., blir auka med ..... frå kr 6 314 000 til kr 6 491 000	177 000
	71	Tiltak etter samlivsbrot for barn i konfliktfylte familier, blir redusert med ..... frå kr 3 000 000 til kr 2 200 000	800 000
842		Familievern	
	21	Spesielle driftsutgifter, blir redusert med ..... frå kr 7 280 000 til kr 7 103 000	177 000
	70	Tilskot til kyrkja si familievernteneste mv., <i>kan nyttast under post 1</i> , blir auka med ..... frå kr 124 107 000 til kr 124 242 000	135 000
844		Kontantstøtte	
	70	Tilskot, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med ..... frå kr 1 440 000 000 til kr 1 390 000 000	50 000 000
845		Barnetrygd	
	70	Tilskot, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med ..... frå kr 14 890 000 000 til kr 14 860 000 000	30 000 000
846		Forskings- og utgreiingsverksemd, tilskot mv.	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttast under post 50</i> , blir auka med ..... frå kr 16 093 000 til kr 20 749 000	4 656 000
	50	Forskning, <i>kan nyttast under post 21</i> , blir redusert med ..... frå kr 11 348 000 til kr 10 246 000	1 102 000
	70	Tilskot, blir redusert med ..... frå kr 16 108 000 til kr 14 447 000	1 661 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	79	Tilskot til internasjonalt familie- og likestillingsarbeid, <i>kan overføres</i> , blir redusert med ..... frå kr 10 247 000 til kr 8 354 000	1 893 000
854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	21	Spesielle driftsutgifter, blir auka med ..... frå kr 36 846 000 til kr 38 846 000	2 000 000
	50	Forskning, <i>kan nyttast under post 71</i> , blir redusert med ..... frå kr 13 719 000 til kr 12 019 000	1 700 000
	64	Særskilt tilskot ved busetting av einslege mindreårige asylsøklarar og flyktningar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med ..... frå kr 238 721 000 til kr 257 521 000	18 800 000
	65	Refusjon av kommunale utgifter til barneverntiltak knytte til einslege mindreårige asylsøklarar og flyktningar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med ..... frå kr 372 762 000 til kr 499 762 000	127 000 000
	71	Utvikling og opplysningsarbeid mv., <i>kan nyttast under post 50</i> , blir redusert med ..... frå kr 48 048 000 til kr 47 748 000	300 000
855		Statleg forvaltning av barnevernet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttast under post 22 og post 60</i> , blir auka med ..... frå kr 3 333 165 000 til kr 3 365 165 000	32 000 000
	45	Større nyanskaffingar og vedlikehald, <i>kan overføres</i> , blir redusert med ..... frå kr 64 997 000 til kr 33 997 000	31 000 000
858		Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet	
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttast under kap. 855 post 1</i> , blir auka med ..... frå kr 179 226 000 til kr 181 631 000	3 175 000
	22	Reguleringspremie til KLP og fylkeskommunale pensjonskassar, blir auka med ..... frå kr 29 197 000 til kr 33 297 000	4 100 000
2530		Foreldrepenigar	
	70	Foreldrepenigar ved fødsel, <i>overslagsløyving</i> , blir redusert med ..... frå kr 13 690 000 000 til kr 13 660 000 000	30 000 000
	71	Eingongsstønad ved fødsel og adopsjon, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med ..... frå kr 409 500 000 til kr 410 000 000	500 000
	72	Feriepenigar av foreldrepenigar, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med ..... frå kr 380 000 000 til kr 385 000 000	5 000 000
	73	Foreldrepenigar ved adopsjon, <i>overslagsløyving</i> , blir auka med ..... frå kr 85 000 000 til kr 100 000 000	15 000 000
		Inntekter	
3854		Tiltak i barne- og ungdomsvernet	
	4	Refusjon av ODA-godkjende utgifter, blir auka med ..... frå kr 32 746 000 til kr 44 546 000	11 800 000
3855		Statleg forvaltning av barnevernet	
	1	Diverse inntekter, blir redusert med ..... frå kr 25 868 000 til kr 16 868 000	9 000 000
	3	Refusjon for einslege mindreårige asylsøklarar og flyktningar, blir auka med ..... frå kr 73 060 000 til kr 105 060 000	32 000 000
	60	Kommunale eigendelar, blir redusert med ..... frå kr 896 746 000 til kr 874 746 000	22 000 000
3856		Barnevernets omsorgssenter for einslege mindreårige asylsøklarar	
	4	Refusjon av ODA-godkjende utgifter, blir redusert med ..... frå kr 311 466 000 til kr 270 866 000	40 600 000

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig vedtatt.

Votering i sak nr. 3

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2010 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
231		Barnehager	
	61	Investeringsstilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 176 100 000 til kr 112 100 000	64 000 000
	64	Tilskudd til midlertidige lokaler, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 38 500 000 til kr 36 500 000	2 000 000
	65	Skjønnsmidler til barnehager, nedsettes med ..... fra kr 5 759 706 000 til kr 5 736 706 000	42 000 000

Votering:

Votering i sak nr. 4

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Komiteen hadde innstilt:

I statsbudsjettet for 2010 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål	Kroner
Utgifter			
305		Lotteri- og stiftelsestilsynet	
	21	Spesielle driftsutgifter for høyes med ..... fra kr 842 000 til kr 7 000 000	6 158 000
320		Allmenne kulturformål	
	1	Driftsutgifter for høyes med ..... fra kr 60 394 000 til kr 61 264 000	870 000
321		Kunstnerformål	
	1	Driftsutgifter nedsettes med ..... fra kr 16 749 000 til kr 15 049 000	1 700 000
322		Billedkunst, kunsthåndverk og offentlig rom	
	78	Ymse faste tiltak for høyes med ..... fra kr 71 184 000 til kr 72 884 000	1 700 000
324		Scenekunstformål	
	1	Driftsutgifter for høyes med ..... fra kr 60 168 000 til kr 67 456 000	7 288 000
	21	Spesielle driftsutgifter nedsettes med ..... fra kr 67 362 000 til kr 60 074 000	7 288 000
325		Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer	
	21	Spesielle driftsutgifter for høyes med ..... fra kr 36 120 000 til kr 50 720 000	14 600 000
328		Museums- og andre kulturvernformål	
	70	Det nasjonale museumsnettverket nedsettes med ..... fra kr 805 749 000 til kr 804 879 000	870 000
334		Film- og medieformål	
	1	Driftsutgifter for høyes med ..... fra kr 139 025 000 til kr 139 825 000	800 000

Kap.	Post	Formål	Kroner
	71	Filmtiltak m.m., <i>kan overføres, kan nyttes under post 50, nedsettes med</i>	800 000
		fra kr 25 451 000 til kr 24 651 000	
	79	Til disposisjon <i>for høyes med</i>	7 500 000
		fra kr 1 114 000 til kr 8 614 000	
Inntekter			
3305	7	Lotteri- og stiftelsestilsynet Inntekter ved oppdrag <i>for høyes med</i>	6 158 000
		fra kr 842 000 til kr 7 000 000	
3325	2	Samordningstiltak for arkiv, bibliotek og museer Inntekter ved oppdrag <i>for høyes med</i>	14 600 000
		fra kr 36 120 000 til kr 50 720 000	

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sak nr. 5

Komiteen hadde innstilt:

Stortinget samtykker i deltakelse i beslutning i EØS-komiteen om innlemmelse i EØS-avtalen av et støtteprogram for audiovisuelt samarbeid med fagfolk fra tredjestater (MEDIA Mundus).

Votering:

Komiteens innstilling ble enstemmig bifalt.

Votering i sakene nr. 6–12

Presidenten: Stortinget går så til votering i sakene nr. 6–12.

Alle disse sakene er andre gangs behandling av lovsaker.

For å spare tid vil presidenten, hvis Stortinget ikke har innvendinger imot det, nå foreta en samlet votering over lovvedtakene 23 og 24, og fra og med lovvedtak 26 til og med lovvedtak 30.

– Det anses vedtatt.

Det foreligger ingen forslag til anmerkning til noen av lovvedtakene. Stortingets lovvedtak er dermed bifalt ved andre gangs behandling, og samtlige blir å sende Kongen i overensstemmelse med Grunnloven.

Sak nr. 13 [16:47:38]

Referat

1. (135) Statsministerens kontor melder at

1. lov om endring i lov 16. januar 1970 nr. 1 om folkeregistrering (Lovvedtak 10 (2010–2011))

2. lov om endringer i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eie-domsskatt til kommunane (Lovvedtak 11 (2010–2011))
3. lov om endringer i lov 13. juni 1980 nr. 24 om ligningsforvaltning (ligningsloven) (Lovvedtak 12 (2010–2011))
4. lov om endring i lov 3. juni 1994 nr. 15 om Enhetsregisteret (Lovvedtak 13 (2010–2011))
5. lov om endringer i lov 29. november 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard (Lovvedtak 14 (2010–2011))
6. lov om endringer i lov 13. desember 1996 nr. 87 om skatt på honorar til utenlandske artister m.v. (Lovvedtak 15 (2010–2011))
7. lov om endring i lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd (folketrygdloven) (Lovvedtak 16 (2010–2011))
8. lov om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) (Lovvedtak 17 (2010–2011))
9. lov om endring i lov 12. desember 2003 nr. 108 om kompensasjon av merverdiavgift for kommuner, fylkeskommuner mv. (Lovvedtak 18 (2010–2011))
10. lov om endringer i lov 17. juni 2005 nr. 67 om betaling og innkreving av skatte- og avgiftskrav (skattebetalingsloven) (Lovvedtak 19 (2010–2011))
11. lov om endringer i lov 21. desember 2007 nr. 119 om toll og vareførsel (tolloven) (Lovvedtak 20 (2010–2011))
12. lov om endringer i lov 19. juni 2009 nr. 58 om merverdiavgift (merverdiavgiftsloven) (Lovvedtak 21 (2010–2011))
13. lov om endringer i lov 25. juni 2010 nr. 41 om endringer i lov 14. desember 2007 nr. 107 om endringer i lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) (Lovvedtak 22 (2010–2011))
14. lov om endringer i straffeloven 1902 (skimmingsutstyr og identitetskrenkelse) (Lovvedtak 25 (2010–2011))
15. lov om endringer i bustadoppføringslova og avhendingslova (skjerping av garantireglar og regulering av vidaresal) (Lovvedtak 8 (2010–2011))
16. lov om endringer i panteloven mv. (Lovvedtak 9 (2010–2011))

17. lov om endringer i straffeprosessloven mv. (Lovvedtak 3 (2010–2011))
– er sanksjonert under 10. desember 2010.
Enst.: Vedlegges protokollen.
2. (136) Representantforslag fra stortingsrepresentantene Bård Hoksrud, Jan-Henrik Fredriksen, Ingebjørg Godskesen og Arne Sortevik om å styrke sjøtrans-

portens konkurransevne i Norge (Dokument 8:53 S (2010–2011))

Enst.: Sendes transport- og kommunikasjonskomiteen.

Presidenten: Dermed er dagens kart ferdigbehandlet. Forlanger noen ordet før møtet heves? – Møtet er hevet.

Møtet hevet kl. 16.48.
